

312622

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2445

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఆగస్టునెల 30-వ తేది శనివారము
MADRAS, SATURDAY 30th AUGUST 1930.
శ్రీ ప్రమాదూతనామ సంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ నవమి

సంచిక ౧౨౨
No. 122

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును. వాత్యున్ననొప్పుల బారదోలును. నోట్లను తోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును. వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును. దురదను తొలగించును.

ఈ మందును నుద్దగాకే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

109, ఫ్రేకోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

మద్రాసు డిస్ట్రిక్టు కొ-ఆపరేటివ్ నెంట్రిల్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్,
సం. 3191. తెలిఫోన్ 20, సెకండ్ లైన్ బీచ్, మద్రాసు, పోస్టుబాక్సు సం. 71.

ప్రెసిడెంటు:—వి. రామదాసుపంతులు గారు, బి. యె., బి. యల్.

మదరాసు పట్టణమునందు అన్ని కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకును, ఇండిక్ ధనముయ్యవారు.

చాలకొలది మొత్తములను కరెన్సీ ఆర్డర్లలో తీసుకొనబడి మాటికి 2½ వడ్డీ యివ్వబడును.

ఫిక్స్డ్, సేవింగ్స్, సేవింగ్స్ డిపాజిట్లు చాల అనుకూలమైన రేట్లతో వుచ్చుకొనబడును.

జి. శ్రీరామ్ బాబు నాయుడు, బి. యె., బి. యల్. డిప్. ఎకనామిక్స్

కార్యదర్శి.

కావలెను

పలుకుబడి, నమ్మకము, ఉదారస్వభావము గలవారు, “యూనివర్సల్ మ్యూచుయల్ ఎయిడ్ అండ్ ఫూర్ హాస్ ఆసోసియేషన్ లిమిటెడ్” తరపున ఏ శెంట్లంగ నుండి ప్రతి పట్టణమందును బీద గృహములను, పింజరపోలులను ఏర్పాటుచేయుటకు కావలయును. వేతనము యోగ్యతలనుబట్టియు, చేయు పనినిబట్టియు ఏర్పాటుచేయబడును. వెనుకటి యనుభవమును తెలుపుచు, యోగ్యతా పత్రములతో ప్రస్తుతము చేయుచున్న పని తెలుపుచు ధర్మాస్తులను, మిస్టర్ ఎమ్. ఎల్. నాగన్న, చీఫ్ ఆర్గనైజర్, 289, తంబుచెట్టిపేథి, జూర్నిలెన్, మద్రాసుకు పంపవలయును.

రోమహరి

డబ్బీ 1 కి రు. 0-8-0 వి. పి. తో 0-12-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండునిమిషములలో మొదలంట రాలి పోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కుదు. మంట యుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అమృతాంజనం డిపో 7 తంబు శెట్టిపేథి, మదరాసు

చ్యవన ప్రాశస్త్యము

క్షయ-దగ్గు-ఉబ్బసము-అల్సేర్లు-కఫము-పురాణ జ్వరములు- మొదలగు వ్యాధులను ఖండించి అలమును కలిగించు శోషధములలో ఉత్తమమయినది.

20 కులముల డబ్బీ రు 1-4-0 వి.పి.చార్జీ ప్రత్యేకము

పి—సి—వ అందు కంపెనీ,

ఆయుర్వేదనమాజం, సెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

ఈ కంపెనీయొక్క ప్రాన్ షెక్స్ నకలు నోకరానిని శెంగల్ లోని జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీ రిజిస్ట్రార్ వద్ద 2.8.30 తేదీ దాఖల్ చేయబడినది.

నెంట్రిల్ టిప్పెరా టీ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

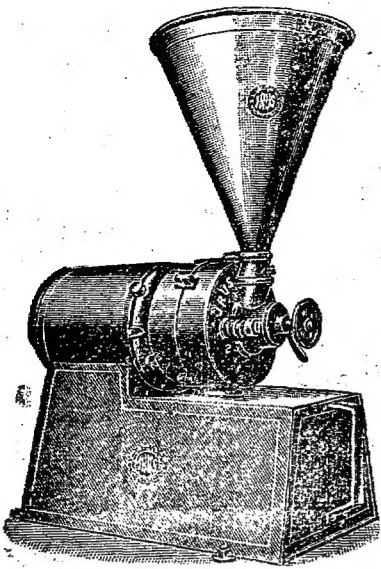
హెడ్డాఫీసు:—7, మిషన్ రోడ్, బ్లాక్ “బి”, కలకత్తా.

మూలధనం: రు. 5,00,000 (ఐదు లక్షలు) అమలులో నుంచబడినది: రు. 4,99,950/- చెల్లించిన మూలధనము: రు. 4,89,510/-

టిప్పెరా కొండవైసందు తోటలలో పెద్దది. తేయాకును నూతన రెండవతరపు భవనముగా ఎవినయ్యత్రెసామగ్గిచే యవగృహదిన ఉప్పు-ఫ్యాక్టరీయందు తయారు చేయబడుచున్నది. తేయాకు ప్రోకర్లగు (భామన్ అండ్ కో వారి 28-4-30 తేదీ రిపోర్టుననుసరించి) పాక్ 1 కి రు 1/6/- ల ఖరీదు వరకు తయారగుచున్నది. సకాలములో సాము చెల్లించకపోవుటవలన హక్కును గోల్పోయినవారి కొలదిపేర్లుమాత్రం ప్రస్తుతం ఖాళీగా నున్నవి. వీనినిరూ. 81-9-30లోగా మాసివేయబడును. వాటా 1 కి రు 25/-లు. దీనిలో సగముసాము దరఖాస్తు చేయవలెను, మిగతసాము ఎలాంటిమెంటుయైన 30 రోజులలోగా చెల్లించవలయును. ప్రతియొక్క దరఖాస్తువారు నాలుగుపేర్లకు తక్కువగానుండ తీసికొనవలయును. లాభములను శ్రీమతలములో పంచిపెట్టబడును.

రెండు సంవత్సరములలోపుగ పేర్లకుగాను నగదుసాము లేక కంప్రొమిస్ నిచ్చునట్లుకలగాని, ఎవరికి యధికవేతనము నిచ్చుటగాని లేదు. మొదటి రెండు సంవత్సరములకాలములో కమిషన్ యివ్వబడును.

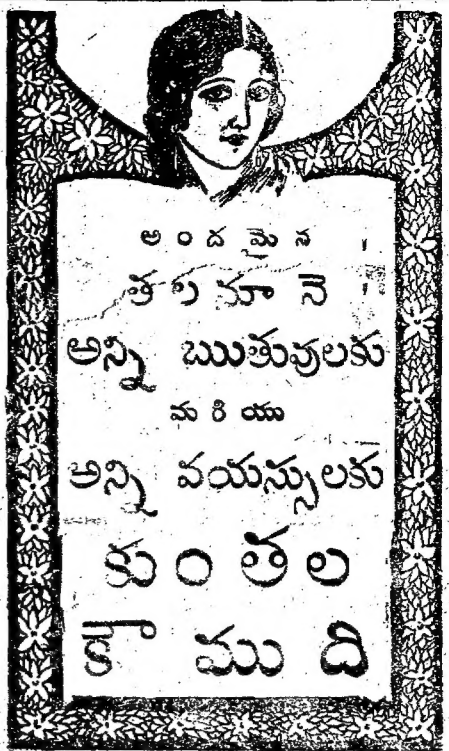
వాటాల నమ్ముటకు ఏజంట్లు కావలయును. వివరములకు మేనేజింగ్ ఏజంట్లకు వ్రాయును.

“టన్”

కాఫీగింజులను పొడిచేయుటకు పవరువలనను, చేతితోను, ఎలక్ట్రిక్ మోటారువలనను నడుపబడు యంత్రములు. కొలదిగృహములకు మొదలు పెద్ద భవనములకు సహిత ముపయోగింపదగి యున్నవి.

సోల్ ఏజంట్లు:—
బాట్లీబాయి అండ్ కో.,
4/153, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

అందమైన
తనకూ నే
అన్ని ఋతువులకు
మరియు
అన్ని వయస్సులకు
కుంతల
కౌముది

గవర్నమెంటు హామీ
రెండు లక్షలు వూర్తియైనది
1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.
తక్షణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.
ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్,
బందరు.

ఆంధ్రుల నాంధ్రులు
ప్రోత్సహింపక మరెవరు?

నూతన విద్యుచ్ఛక్తియంత్రముచే శాస్త్రోక్తపద్ధతిని శ్రేష్ఠమైన ముక్కుద్దములు తయారుచేసి ప్రజామోదము బడసిన రాధాబ్రదర్సు ఆంధ్రులుగాక మరెవరు? రాధాబ్రదర్సు, 174 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
RADHA BROS., 174, Broadway, Madras.

కుష్ఠరోగమునకు

చికిత్స ఉచితము

ప్రత్యేక పథ్యమువలన నర్తవిధములైన వ్రణములు శస్త్రచికిత్స లేక ఉచితముగ కుదుర్చబడును. వృథాగా ధనము వ్యయపరచక, ఒక పర్యాయము వాడి తరవాతనే కోనుడు.

50,000 ఉచితము

తెల్లకుష్ఠునకు మూదిరిస్తూ కెల్లు

పండిత కృపారామగారి

అమోఘమైన తెల్లకుష్ఠ నివారణచేయగల యాంక్షధమును 50,000 స్క్వాంవిల్ ప్యాకెట్లు ఉచితముగ పంచిపెట్టుకొట్టెల్లము చేయబడుటకు గారణము, యావ్యాధి కుదురుట కుర్చుకునేదగుభవము తొలగించగలదులే! ఇది ఎప్పుడును అపజయము గాంచదు. మేము పంపు ఉచితప్యాకెట్లను ౧౪ అంగుళములనుం దుండుదానికి వాడిన, అద్భుతములు తెలియగలవు. పోస్టుఖర్చుల నిమిత్తమై 6 అణాలకు పి. పి. గా పంపుమని నేడే వ్రాయుడు.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలెను.

J. Ram c/o Pandit Kriparam
No. 8 Nandibagan Lane,
P. O. Salkhia Howrah Dt.

స్వామిజీ దివ్యప్రభావము

భూత భవిష్యత్ ఎర్తమానకాలములయొక్క సంగతి గొప్పయోగి అని పేరొందిన స్వామి ప్రేమానంద్ జీ. రియోగ నాధనవల్ల తెల్లబడును. ఇండియా బండ్స్ సిలోన్లకు సంతకును 12 ఎత్తరములనుండి ఖ్యాతిగాంచినది. దర్శనార్థమున వారసేతులవల్ల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్న 5 ప్రశ్నలకు రు. 1 సంవత్సరపు కీచితం నెలవారీగా చెల్లించు రు. 5 వారములవారీగా చెల్లించు రు. 5 జీవితమును వ్రాయుటకు వరీకురును రు. 5. పూర్తి జీవితము పుట్టికాది చచ్చువరకు వ్రాయుటకు రు. 10. పి. పి. చార్జీల ప్రత్యేకము. పుట్టికాది లేక వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను.

Prof. S. N. BOSE, B. A.

Sri Sri Premanaada Asramam,

8, Bandon Street P. O. Box 11-110, Calcutta

మీ ముఖము, చర్మములపై కామినియా స్క్వ (రిజిస్టర్డ్) నుపయోగించుటకు ముఱవకును.
ఇది చెమటకాయలు, మొటిమలు మొదలైనవాటిని తొలగించి చర్మముయొక్క సహజసౌందర్యమును ప్రకాశింపజేయును. వెల: పీసా 1-కి అ. 12. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

వెండుకలకు శ్రేష్ఠమైన యాహారము

మీ శరీరమునకు బలము నిచ్చుటకు మంచియాహార మెంతయోవశ్యకమో వెండుకలకు పూడ నిజే యాహార మావశ్యకమై యున్నది. మీ శరీరాకోగ్యము మీరు భుజించు నాహారముపై నాధారపడి యున్నది. ఆ లాగుననే వెండుకల యభివృద్ధి మీ రుపయోగించు తల నూనెపై నాధారపడియున్నది.

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టర్డ్)

స్వచ్ఛము ననేకవస్తువులచే మిళితమై, మెదడునకు నేడ దీర్చి, వెండుకలయభివృద్ధికి తోడ్పడుగలదు. వెండుకల మొదళ్లకు బలమును కలుగజేయుటయేగాక పొడుగుదగు నటుల చేయును. ఇది తలపై మొలచు చుండును తొలగించి, వెండుకలు రాలిపోవుట నాపును.

వేలకొలది నుండి యీ కామినియా నూనె నుపయోగించి, మిక్కిలి పొగిడియున్నాడు. నేడే యుపయోగించిన మీకే స్వయముగ తెలియగలదు. అన్ని ప్రోర్సులో యమృతమును.

ధరలు:— పీసా 1-కి రు. 1. వి. పి. అ. 6. ప్రత్యేకము.
పీసా 8-కి రు. 2-10-0. వి. పి. అ. 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్)

అనాదినుండి వాడబడు గుగంధద్రవ్యము. గొప్ప పువ్వులనుండి తయారుచేయబడిన యాకర్ణణియగు సువాసన మాదిరిబుడ్డి నోకదాని నుపయోగించిన మీరేత్పై ప్రియమందగలక.

ధరలు:— 1/2 ఔన్సు పీసా రు. 2-0-0. 1/2 ఔన్సు ,, రు. 1-4-0.
1 డ్రాము ,, రు. 0-12-0. 1/2 డ్రాము ,, రు. 0-8-0.

వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

కాంపిల్ బుడ్డి ఖరీదు కందు అణాలు. అన్ని చోట్లను అమ్ముబడును.

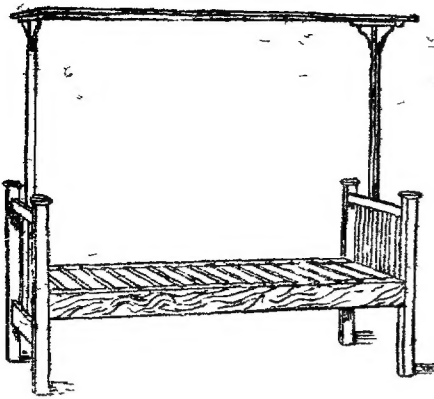
సోల్ ఏజంట్లు:—

అంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

2వ, జుబ్బానుగోడు, మార్కెట్టు చౌబాము, నెం. 2.

పునస్సంధాన వివాహపు మంచములు

మన పెండ్లికొమార్తెలు, పెండ్లికొమారులు కొద్దిలో, అందముగ నుండు మంచములనే కోరుదురు. మావాటికి సదకు రెండును గలవు.

గొప్ప వనితనము—దోమ తెరను తగిలించుకొనుట మరియు చల్లములు సహా గలిగి, వివిధకాలమునకు వినియోగపడగలవు అట్టి భాగములు మన తెగవోయముచే తయారుచేయబడి, వివిధము గలిగియున్నవి విడివిడిగాను దొరకగలవు. వెలలో ప్యాకింగ్ మాత్రము తీల వివరములు పుస్తకమునుండి, 8 సెంటలలో తయారుచేయబడినది.

(6 $\frac{1}{2}$ అ. X 3 $\frac{1}{2}$ అ.)

(6 $\frac{1}{2}$ అ. X 3 అ.)

(6 $\frac{1}{2}$ అ. X 4 అ.)

		2 $\frac{1}{2}$ అ. వెడల్పు	3 అ. వెడల్పు	4 అ. వెడల్పు
కోర్ వుడ్	...	రూ. 24	రూ. 27	రూ. 32
టో వుడ్	...	" 22	" 24	" 28
హార్డు వుడ్	...	" 18	" 20	" 25

ప్యాకింగ్ చార్జీ రూ. 1.4-0.

నిబంధనలు ధరలో సగము సామును అర్హతవంటన, వినియోగించిన వి. పి. గా బంపబడు రైల్వే రేషన్ కార్డును అందుకొనునపుడును చెల్లించవలయును.

THE STANDARD FURNITURE Co., Ltd.
Kalki, South Malabar.

నిశ్చయము!

నిశ్చయము!!

గుణము నిశ్చయము!!!

48 ఘంటలలో గుణము మోహరిగి యిచ్చుట నిశ్చయము

డాక్టరు కే. పి. గారి గోనోక్యూరు

మాయొక్క డాక్టరు కే. పి. గారి గోనోక్యూరువల్ల మేఘవ్యాధులు సెగరోగములు, తెలుపు, మేఘతెలుపు, మూత్రకోశమువలన మంట, చురుకు యిది అంతయు 48 ఘంటలలో, గుణము నిశ్చయముగ యిచ్చును బు 1 కే రూ. 2-0-0 అనేకలు ఉపయోగించి గుణపడి యున్నారు. కేటలాగు కావలయువారికి ఉచితముగ యిచ్చబడును.

విలాసము:—

సీతారాం మెడికల్ స్టోరు, 87 వై నియన్ నాయక్ నేపథి, మద్రాసు. పి. 8.

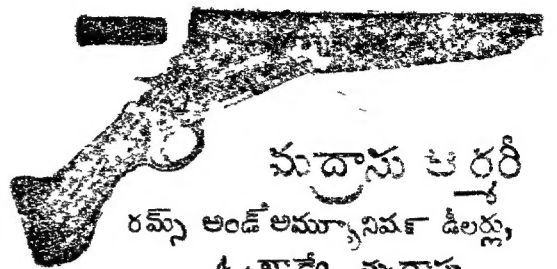
కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు తీసుకొని యున్న వస్తువు
ఒక లాభకరమైన పని

కాంగ్రెసు కార్యకర్తల మేదిని వినియోగించుటకు
విశేషము భూమి కంపెనీల వినియోగము

ఇండియా ఈక్విటీబిల్ ఇన్వెస్టుమెంట్ కంపెనీ

లిమిటెడ్. మొత్తం తీరుబడియన్న వస్తువు మొత్తం
చేయుటకు రూ. 1 లక్ష 10 లక్షల వరకు మొత్తం వినియోగము
అటు ఈక్విటీబిల్ ఇన్వెస్టుమెంట్ కంపెనీ

Dr. A. LAKSHMIPATY
Managing Director, Madras Branch,
1, Harris Road, Mount Road,
P. O. Madras

మద్రాసు ట్రైబరి

రమ్స్ అండ్ అమ్మూనిషన్ డిలర్లు,

4 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

పలువిధ ఆయుధములు, వాటి వినియోగము, చాకగ్ దొంగ
కును, రైఫిల్స్ పొందినవా రమగుటచే యిరవేల్లనుండువాడు
మాదిరి యార్యులుపంపిన లాభకరముగ నుండవచ్చు. ఆయుధములు
మరచుట చేయబడును. గాలితుపాకులుగూడ అమ్మబడును.

చందనాదివటి

సెగరోగమునకు అమోఘమధము

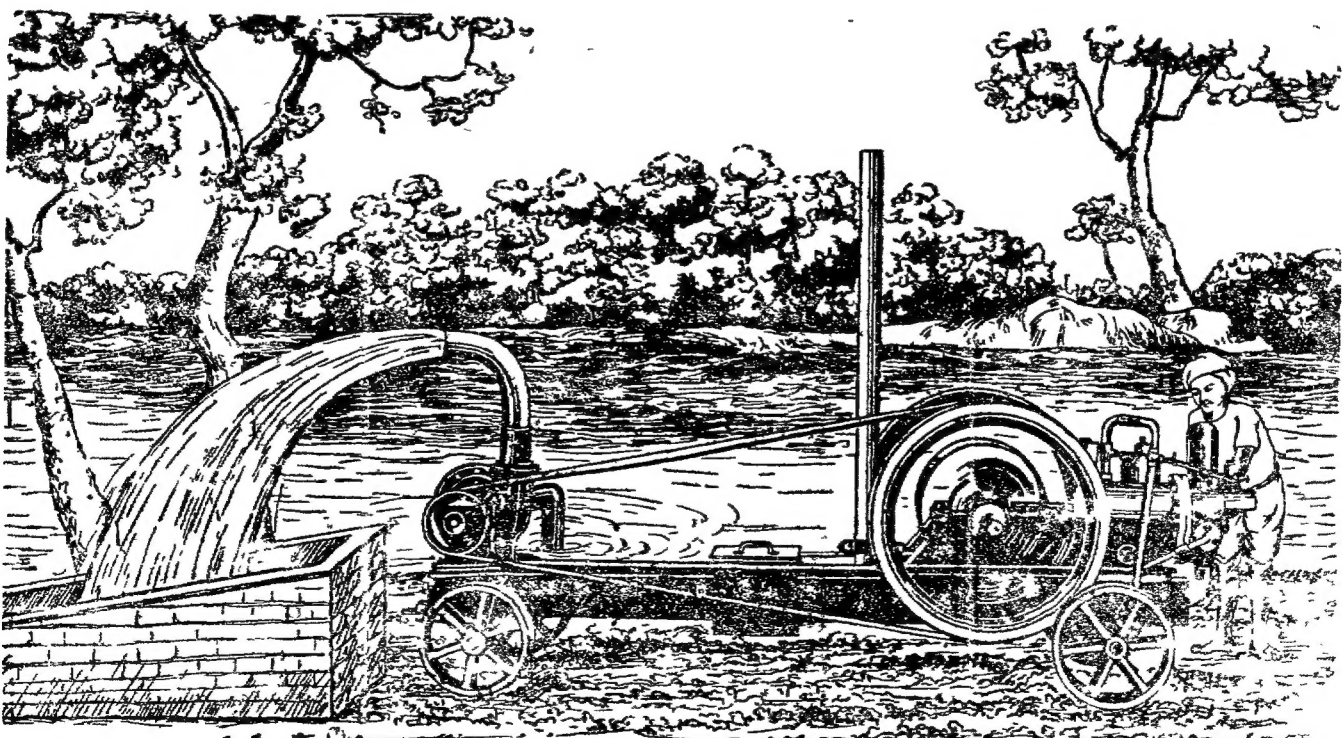
చిరుపు, తెలుపు, పచ్చి సెగలకు రామ బాణము
30 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును. పీచికారీ చేయవలసినవ
లేదు. తద్వలనకూడ లేగు. అనేకకర్మ ఫలకం. పొందియున్నది.
రూ. 20 మాత్రలకు రూ. 2-0-0. అనుబంధతెలుపు రూ. 1-0-0
కేటలాగు ఉచితము

త్రిపురనుందరి వైద్యశాల,

మహానాథ, రామమూర్తిపురంబోధులు, మద్రాసు.

కొలదిఖర్చుతో వ్యవసాయము చేయుటకును, శ్రేష్ఠమైన ఎక్కువవంట ఫలించుటకును రస్టన్-హోరన్స్ బీ క్రూడ్ ఆయిల్ ఇంజిన్ మలిపింగ్ సెట్లు

నమ్మకముగ పనిచేయుటయందును, ధరలయందును అసమాన మైనవి

వివరము తెలిసికొనుటకు బావి, చెరువులేక నదియొక్క లోతు; పండించదలచిన వైరు;
విస్తీర్ణమును తెలిపిన, సదరు వివరముల అనుసరించి పనిచేయగలిగిన ఇంజనువివరములు తెలుపగ

మా స్పీస్ (1930) లిమిటెడ్,

పోస్టుబాక్సు 60 రాయపురం, మద్రాసు.

కొలదిఖర్చుతో
వ్యవసాయము
చేయుటకు
సరైనవి
వివరములు
తెలుపగ

(అనుబంధము)

స్వాతంత్ర్యయోధుల చిత్ర పటములు

(చిత్రకారులు: చావలి నాగేశ్వరరావుగారు)

శ్రీయత చరిత్ర హుళిలో నెహ్రూ, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, దేశభక్త పెంకటప్పయ్య, సుభాష్ చంద్ర బోస్, చట్టాధికారి బయ్య, మొలకల శుభసిద్ధనాయకు లీలములను గురించి యభినందించియున్నారు.

మహాత్మా గాంధీ, లోకమాన్య తిలక్, లాలా లజపతిరాయి, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు, పండిత మోడెలాల్ నెహ్రూ, నర్సార వల్లభాయి, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, సుభాష్ చంద్రబోస్, దేశభక్త పెంకటప్పయ్య మున్నగు 25 గురు స్వాతంత్ర్యయోధులపటములు త్రివర్ణములలో బహురమ్యముగ వివిధస్థానాలలో చిత్రపటపడినవి.

ఖరీదు 0-8-0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.

పుంసందిరములు, స్థానికసంస్థలు, జాతీయపాఠశాలలు మొదలైనవాటికి అనలు చిత్రములు (Original Paintings) సరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఆంధ్రదేశమునం దన్నిచోట్లను మంచి పలుకుబడి, సమర్థత గల యేకేంటు కావలెను.

వర్తకులకును, మొత్తముగా కొనువారికిని మంచికమిషను ఇవ్వబడును.

నివారములకు:—

THE ANDHRA CHITRASALA,
LAKSHMI BHUVAN,

GUZDEN PARK, BOMBAY 2

స్త్రీలవ్రతకథలు

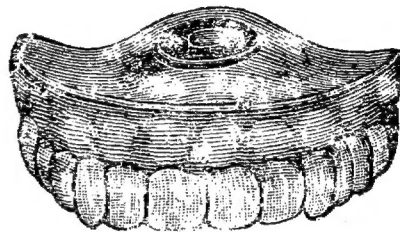
(నోములకథలు)

1-2-8 భాగములు అనుక్రమమున సిద్ధముగా వస్తువి. ఈ మాను: పుస్తకములందును స్త్రీల నిత్యమును తలు నోములు, వానికథలు, ఉద్యాతనములు 97 కలవు. ఈనోములు ప్రతి హిందూస్త్రీకిని ముఖ్యముగా కావలసినవే. ఈపుస్తకము లున్న, పనులు పాడుచేసికొని యిరుగుపొరుగుమ్మల స్త్రీయొంది తిరుగవక్తర లేకుండ తాను స్వయముగ కథ చెప్పుకొని అక్షరలు నేసికొనవచ్చును. చదువు రానివారు నైతికము ఎవరిచేసిన నదినించుకొని నోము పట్టవచ్చును. ఇది యింటింట నుండవలస యిలువేల్పు. దీనివల భాగము 1-కి 0-6-0, 2 భాగములు ఒక్కసారి తెప్పించుకొనువారికి రూ. 1-0-0 మాత్రమే. ఛాన్సెజీ ప్రత్యేకము. మొత్తముగా తీయ వర్తకులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును

కాలాంతరపు వేంకటరావు, గంధకర్త, సి. జా. పురము

పండ్లడాక్టరు DENTIST

హెచ్. యం. రావుగారి దంతవైద్యాలయము

గుంటూరు (బ్రాంచి)

లింగమల్లు

రామచంద్రరావుగారిమేడలో

భోజనపదార్థములను బాగుగా నమలుటకు అనుకూల

ముగా నుండు ఆర్థిఫిషియల్ దంతములు కట్టబడును.

వెంటనే పండ్లనోప్పిబాధ తగ్గిపోవును; మందు వెల 1-4-0

బెజవాడ

(హైదరాబాద్)

పెద్దబజారు

కంఠి నిలాపన "ఉమ్మడియార్"

సరిహద్దు నెం. 2302

నవీనము, నవనాగరికము, నవలాపణ్యము, ఆకర్షణ

విగ్రహాలు మోతమైన, పండితాచార్యులు కావలసిన పగలకు మాత్రమే ప్రజలు ప్రశస్తతము ఇవ్వవలెనని, గాన మేము వీటిలో జోక్యమునైనను తప్పక అనుకరించుచుండుటయే. మా వ్యాపారాభివృద్ధికిని, భారతవారు మోతమైనను ముఖ్యకారణము.

23 వార్షిక కేంద్రీయీకరణమునందు సమయముగా తీరియును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

“ఉ చి త భీ మా”

మా ఉచితభీష్మాపద్ధతిలో పాలసీదారుగ చేరుటకు ముఖ్యమైన కారణములు

రెండే!

మొదటిసంవత్సరములో చనిపోయిన పాలసీదారు వారసులకు చెల్లించిన మొత్తము రూ. 12500

1. ముద్రాసు కలెక్టరుగారి నెం. L. D. 911-29/27-1-30 అభిప్రాయానుసారముగ, స్థాంపు ఆక్టు ననుసరించి పాలసీ జారీచేయడము నర్హిశిశెట్టులగుట స్థాంపుచట్టమునకు విరుద్ధము. ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన విషయము.

కటనాప్రగల్భములు గాక చనిపోయిన ప్రతి పాలసీదారుని వారసునకు రు. 500 ల చొప్పున ఇవ్వబడెను.

చివరి పట్టిని గమనించిన సగటున రు. 9-8-0 మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన 29 పాలసీదారు వారసులకు ప్రతి ఒక్కొక్కరికి రు. 500

చెల్లు తెలియగలదు. పైపద్ధతిలో చేరదలచు వారు ఇదివరలో చనిపోయిన వారి వారసులకు ఎంతెంత మొత్తములను ఎంతమందికి ఇచ్చినది

వలయు నని కోరుచున్నాము. పైపద్ధతిలో చనిపోయిన ప్రతి పాలసీదారుని వారసునకు రు. 500 లు ఇచ్చిన కంపెనీ మరియుకటి లేదని

తెలియవలయును.

పట్టాదారుని పేరు	పట్టాదారువారసున కిచ్చినమొత్తం	మరణ సంవత్సరం	పాలసీ సంవత్సరం	పట్టాదారుని పేరు	పట్టాదారువారసున కిచ్చినమొత్తం
జి. సరసయ్యనాయుడు, దశరాజుపల్లె.	500	16.	259	జి. కోటమ్మ, దొడ్లెరు.	500
టి. చెన్నయ్య, బెజవాడ.	500	17.	1027	జి. వి. కృష్ణయ్యర్, పాల్నాట.	500
కె. పెంకటేశయ్య, నంద్యాల.	500	18.	522	కె. మల్లమ్మ, తాడిపత్రి.	500
కె. సీతమ్మ, ఆటూరు, ఏలూరుతాలూకు.	500	19.	926	ఆర్. దలపన్న, దెందులూర్.	500
వై. సుందరమ్మ, బెజవాడ.	500	20.	1362	జి. రామకృష్ణయ్య, కాళహస్తి.	500
జి. లక్ష్మమ్మ, దశరాజుపల్లె.	500	21.	130	పి. అచ్చమ్మ, ముదనూరు.	500
ఎ. చుక్కమ్మ, ఆటూరు, ఏలూరుతాలూకు.	500	22.	1257	బి. మహాదేవ, క్వీల.	500
పజనియాయి అమ్మశా, ఒరయూర్, తిరుచినాపల్లి.	500	23.	1393	కె. గరటమ్మ, నంద్యాల.	500
టి. రామయ్య, బెజవాడ.	500	24.	818	ఎన్. సుబ్బారావు, మచిలీపట్నం.	500
బి. జి. సీతమ్మశా, ఒరయూర్, తిరుచినాపల్లి.	500	25.	840	రాయకూట రాచయ్య, బెజవాడ.	500
ఎ. నక్కరెడ్డి, తాడిపత్రి.	500	26.	11	పి. కోటయ్య, గొల్లపల్లి.	500
కె. సుబ్బమ్మ, నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా.	500	27.	1268	టి. రామానుజయ్య, మంగళగిరి.	500
ఎ. వెంకటరామయ్య, రైపూరు.	500	28.	1588	బి. గోదావరమ్మ, బెజవాడ.	500
యూకూబ్ సాహెబ్, తాడిపత్రి.	500	29.	2398	వి. సుబ్బయ్య, చిన్నగంజం.	500
తిరుపిళ్ల, మంగళగిరి.	500	30.	104	మహమ్మద్ ఈసఫయూకుబ్, గుంటూరు.	500

ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్ అండ్ జనరల్ అప్యూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్, 23, సెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు.

(ਅੰਤ ਵਿਖਰ)

కార్ డైట్ ఫ్యాక్టరీ పనివారల సమావేశము

ఆగస్టు 30 తేదీన వెల్లింగ్టను (సీలగిరులు)లో ప్రారంభమగుట

డా॥ పి. వరదరాజులునాయుడుగారి అధ్యక్షతన న్యాయము

మిత్రులారా, ఈసంవత్సరమున మీ సమావేశమునకు నచ్చు అధ్యక్షతనహింప గోరినందున మీ కెల్లరకును వందనమొదలగుచున్నాను. కార్మికులకు సుబంధించిన సమస్యలను చూచునాక క్కువయుత్సాహమున ప్రతికిని, నేను కొంత అయిష్టముతో

నే మీసమావేశమున కధ్యక్షత వహింపబూసతిని. పెక్కుయిత రపనులయం దు నే ను ని మ గు డ న యి యు న్న కారణముచేత యీ బాధ్యత నంగీకరింపజాల ననుకొంటిని కాని తుట్టుతుడకు మీయొక్క ప్రతినిధియును నాకు మిత్రమైత్రులును అగు ఎల్లెట్టుకర్కుగారి ప్రోత్సాహమునకు నేను లొంగకతీరయ్యెను.

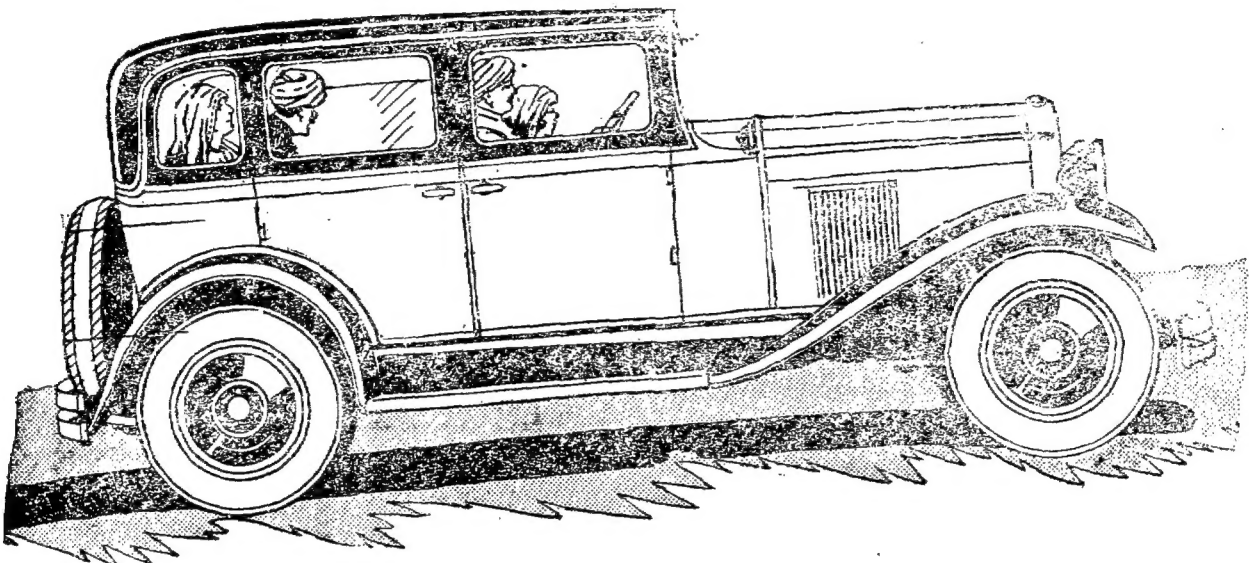
అధికారులవద్ద

మానవజాతింతకును ప్రపంచ సౌఖ్యమే ముఖ్యకోరిక. ఈ యుద్ధేయతో నే మానవు లందఱును తమతమపనులను నిర్వర్తించుచుండుట. అయినప్పటికిని, మానవజాతి పెక్కుబాధలకు లోనగుచుండుటయే ప్రపంచమునందంతటను చూచుచున్నాము. మన మేమింకజూచినను, దార్శిన్యముచేపీకింపబడుచున్న వారి నే ఆధికముగా జూచుచున్నాము. మానవజాతి యనుభవించుచున్న బాధలకన్నిటికిని మూలకారణము దార్శిన్యమే. వ్యాధులకును నేరములకును దారిజూపునది దార్శిన్యమే. కాబట్టి యీ ప్రపంచ

మానుండి దార్శిన్యమును తొలగించి మానవజాతియంతయును యీ లోకము నందు సౌఖ్యముగా జీవించ గలుగునట్లుచేయుట ప్రతిమానవునియొక్క విధియయియున్నది. పూర్వకాలములో భూమి మావనసంఘమున కంతకును సామాన్యసాత్తుగా నుండెను. ప్రతి గుడినెయి నొక కర్మాగారముగా నుండెను. ఆ కాలములో జాయింటు, స్టాకుకం పెనీలు గాని, ట్రక్కులుగాని, లేకుండెను. కూలివాండ్ర యజమాని కూడ తన గ్రామకర్మాగారములో నొక పనివాడుగానే యుండెను. ప్రతి గ్రామముకూడ స్వపరిపాలన మనుభవించుచుండెను. దార్శిన్యము, నేరము, వ్యాధి యేదియును గూడ ఆకాలములో లేకుండెను. ప్రపంచము యావత్తుగూడ యిట్టి స్థితి యందే యుండెను. కాని మాతన యంత్రములు కనిపెట్టబడి నతరువాత, యంత్రముల మూలమున తయారుకాబడు వస్తువు లను ప్రజ లంతకంతకధికముగా గోరుట తలపించెను. యజమా డలనుధ్య షాటి యధికమయ్యెను. ప్రతిఫ్యాక్టరీ యజమానియు

ఏబండియు నీకు ఎక్కువ యివ్వజాలదు—

ఏ బం డి యు నీ కు త క్కు వ యి వ్వ కూ డ దు

ఇచ్చట నీకు “చెప్రిల్ ట్” యొక్క విలువను విను ర్పించుటకు 10 మార్గము లున్నవి. వివరణ పత్రమందలి ఒక్కొక్క అంశమును ముందు వచ్చి యుండు గౌరవమును వర్ణించుచున్నది.

“చెప్రిల్ ట్” విలువ వివరణపట్టి పరీక్షించినచో దీనిని ఉపయోగించుటలో వ్యయము తక్కువయని తెలియనగును. దీనిఖరీదు చాల తక్కువ. గాని ప్రయోజనములో ఎక్కువఖరీదు గల బండ్లతో సమానమైన తక్కువఖరీదు గల బండ్లలో యిది యొక్కటియే.

మరియు “చెప్రిల్ ట్” ప్రపంచములో మరె ఏ ఆరు సిలిండరు గల బండియొక్క ఫలితమును తక్కువ ధరలో యిచ్చును.

దగ్గరయుండు “చెప్రిల్ ట్” అంగడికి వెళ్లి అంద మగు క్రొత్తరకములను చూడుము :

మిక్కిలి

నూతనమైన

న వీ న చి

వ

లె ట్ సి క్స్

G. M. 585

మోటార్లు అందు సర్వీసెస్ లిమిటెడ్., మద్రాసు. ఆంధ్ర ఇంజనీరింగు అండు బ్రదర్లు, బెజవాడ. టి. వి. సుందరమ్ అయ్యంగార్ అండు సన్లు, రోడ్డు, బరంపురం, గంజాంజిల్లా. స్టేన్లు మోటార్లు (సాత్ ఇండియా), రిటెడ్, ఉదకమండలం. అయ్యర్ మోటారు కంపెనీ, లిమిటెడ్., తిరుచినా యర్ అండ్ కో., లిమిటెడ్, కొట్టాయం, తిరువాన్కూరు. హరమ్మణి

బహద్దూ. వి. కె. ఆస్పిల్ అండు కో., లిమిటెడ్, బళ్లారి. రావు గంజాం ఆట్ మొబైల్స్ లిమిటెడ్, గవర్న మెంటు ఆనువత్రి, కోయంబత్తూరు. స్టేన్లు మోటార్లు (సీలగిరులు) లిమి కో., 25, సాత్ పేరెడ్, బెంగుళూరు. రామకృష్ణ చెట్టి

అన్నిటికంటే క్రొత్త వియగు యంత్ర సాధనములను పొందుట వలన కరమని గుర్తించెను. ఇందుకు ఫలితముగా నూతన యంత్ర సాధనములకు గిరాకీ యధికమయ్యెను. యజమానుల మధ్య యుద్ధ యించిన పోటీ వివాదపాతకు వయ్యెను. పెద్దపెద్ద పెట్టుబడి దారుల మూలమున స్వతంత్ర పనివాండ్లు నాశనమయిరి. చిన్న పెట్టుబడి దారులు సంఘమునండి తొలగింపబడిరి. యజమానులను మధ్య యావిధమున పోటీ జరుగుచుండుట, జాయింటు స్టాకు కంపెనీ తీర్పుదుట కారణమయ్యెను. జాయింటు స్టాకు కంపెనీలు అంతకంతకు పెద్ద బ్రతులుగా పెరిగెను. ఇందువలన చిన్న వర్తకులలో పోటీ యధికమయ్యెను. యంత్రసాధనములతో పనిచేయు ప్రవీణులుగూడ జీవనోపాధిని గడింపజాల కున్నారు. ప్రతిదినము వేలకొలది పనివారలు తమ పనులనుండి తొలగింపబడుచున్నారు. భూములు అంతకంతకు అతివ్యరితము కాకొద్ది మంది పెట్టుబడి దారులకు వశమగుచున్నవి. కృషిసా యములన జీవించు పనివారలలో అంతకంత కధిక సంఖ్య భూములనుండి తొలగింపబడుచున్నారు. వీరు పట్టణములందు నిర్మింపబడిన ఫ్యాక్టరీలలో జీవనోపాధికొరకు చేరుచున్నారు. ఇట్టివారి సంఖ్య అంత కంతకధికమగుచున్నది. వారిలో పోటీకూడ అధికమగుచున్నది. నూతన యంత్రసాధనములు కనిపెట్టబడిన కొలది పెట్టుబడి దారుల లాభ మధికమగుచున్నది. కూలిపనివారల సంఖ్య తగ్గుచున్నది. స్త్రీలును, బాలురును, తక్కువకూలికి నియమింపబడుచున్నారు. ఈవిధముగా ద్రవ్యమును ప్రాగుచేయు మార్గము గనిపెట్టబడినది. ఇందుకు ఫలితముగా మార్కెట్టుల వస్తువు తో నిండిపోవుచున్నవి. కాని వీనిని గొనుటకు సామాన్య ప్రజలకు శక్తిలేదు. ఈవిధముగా నిరక్షోగపదుస్థ ముల నెప్పుడొక్కరినియున్నది. ఈసమస్య మనదేశములో మాత్రమేగాక ప్రపంచమంతటనుగూడ పరిష్కరింపబడవలసియున్నది.

కార్మికసమస్యపరిష్కారమార్గము
 నేడు ప్రపంచము నెదుర్కొనియున్న ముఖ్యసమస్య కార్మిక సమస్యయే. దానిని తృప్తికరముగా పరిష్కరించుటయందే ప్రపంచ సామ్యమంతయు వాధారపడియున్నదని చెప్పవచ్చును. ఈ మహాసమస్య పరిష్కారమునకే కార్మికోద్యమము బయలుదేరినది. ఇది దైవప్రేరేపితము యొక మహోద్యమము. మానవుని స్వేచ్ఛాసామ్యములను రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక, వైజ్ఞానిక, స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటకే యాయోద్యమము నిలిచియున్నది. గాలి, నీరు, భూమి, ద్రవ్యము యెల్లరకును సామాన్యముగా నెంచుటకును, ఎన్నునిర్మాణము సంపత్కము సంఘముయొక్క సామాన్యలాభమున కుపయోగించుటకును తోడ్పడగలగునట్టి పరిపాలనావిధానమును సాధించుటకు కార్మికోద్యమమును యత్నించుచున్నది. నేటి ప్రపంచమునది పరిక్రమితులును, వ్యవసాయదారులకు పెట్టుబడిదారుల ఐక్యమునండి తిప్పించుకొని స్వేచ్ఛ ననుభవించుటకు ప్రయత్నించుచున్నది. ప్రభుత్వములు మారుటవలన గాని లేక రాజకీయ విప్లవముల వలన గాని యీ సమస్య పరిష్కరింపబడజాలదు. మానవునికి మంచి యాచారము, నైపుణ్యములు, ఆరోగ్యకరముగు గృహము, యామాదును అత్యవశ్యకము. సామాన్య ప్రజల యవసరములన్నియును వ్యక్తుల వశమునందుండుటయే మన బాధ లన్నిటికి మూలకారణమయి యున్నది.

భూములు, రైల్వేలు, గనులు, ప్యాక్టరీలు, ప్రజల కుపయోగించు పరిశ్రమలు, అన్నియునుగూడ ప్రభుత్వాధీనమునందే యుండవలెను. మానవజాతి యనుభవించుచున్న బాధలన్నియును పోవుట కిదియే మార్గము.

కార్మికోద్యమము దైవమునకు ప్రతిహేతుము గాదు. పెట్టుబడిదాశనుకుడ ప్రతిహేతుముగాదు. దైవవిధుల నాక్రమించువారికి మాత్రమే కార్మికోద్యమము ప్రతిహేతుముగా నున్నది. కార్మికుల తంత్ర యవసరమో పెట్టుబడిదారులకుడ అంత్ర యవసరము, కాని కార్మికుని సహాయము లేకుండ పెట్టుబడి దారులు లాభముపొందజాలరు. పనిచేయుకాలము తగ్గింపబడుట యను వేతనములు పొచ్చింపబడుటయను, కార్మికోద్యమము నకు స్వల్పనిష్కములనుమాత్రమే యయియున్నవి. మానవుని రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంఘిక స్వాతంత్ర్యమునకే కార్మికోద్యమము నిలిచియున్నది.

మీదపడుచున్న బాధలు పెక్కులున్నవి. వానిని త్వరగానే తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నింతురు కాక. ప్రతిదేశములో బ్రిటిషుప్రభుత్వము (1) ప్రజలకుగలగువ్యాపక ప్రమాదములు, దోర్మల్యము, వృద్ధాప్యము, మరణము వీనికితిగింపరంతయు మోపంగులు. (2) మిత్తు పదార్థములను పూర్తిగా నిషేధించుట. (3) కార్మికులకు ఆరోగ్యకరముగు గృహము నేర్పాటుచేయుట. (4) కార్మికులకు వ్యవసాయమునందును పరిశ్రమలందును శాస్త్రజ్ఞానమును, ఆరోగ్యనూత్రములను బోధించుట. (5) కార్మికులకు దేశపరిపాలనా బాధ్యతను కొంతవరకు లభింపజేయుటకుగాను శాసనసభలకును, స్థానికసంఘములకును, తమస్వంతప్రతినిధుల న్నుకొనుటకు కార్మికసంఘము కధికార మొసగుట, యీ యెదు విధములగు

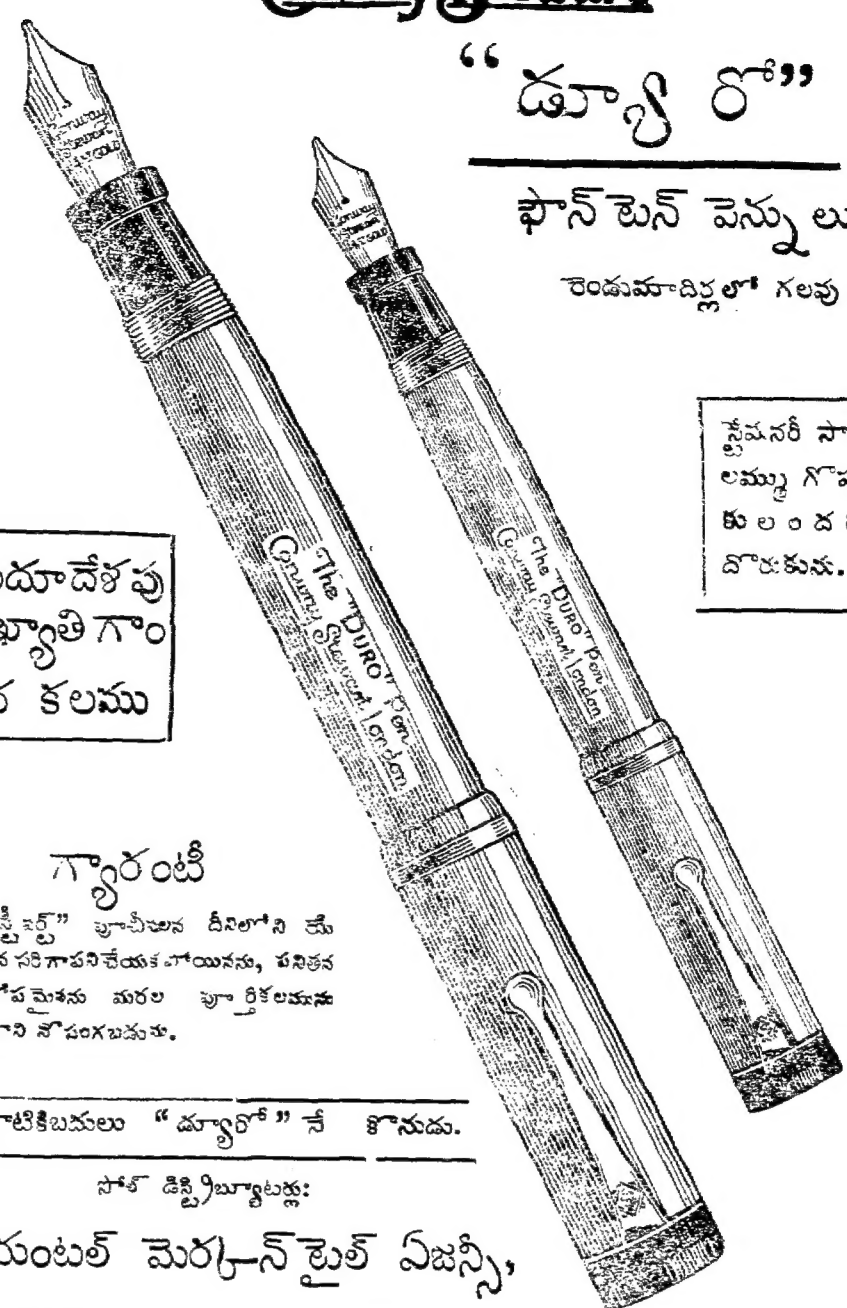
"Gruy Stewart"

"డ్యూరొ"

ఫాన్ టెన్ పెన్నులు

రెండుమాదిర్లలో గలవు

హిందూదేశపు
ప్రఖ్యాతిగాం
చిన కలము

ప్రేమనరీ సామాను
లమ్ము గొప్ప వర్త
కులందరివద్ద
వొరుకును.

గ్యారంటీ

"కాన్సేప్ట్" పూచీలన దీనిలోని యే భాగమైన సరిగాపనిచేయకపోయినను, పనితన మందులోప మైనను మరల పూర్తికలమును క్రొత్తదాని నొసంగబడును.

ఇతరవాటికిబదులు "డ్యూరొ" నే కొనుడు.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

ఓరియంటల్ మెర్కన్ టైల్ ఏజన్సీ,

19-20, లింగచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

బెజవాడ ప్రేమనరీ అండ్ ఫాన్సీమార్బు, బెజవాడ.
 ఎస్. విశ్వనాథం అండ్ కో, విజయనగరం.
 కె. వి. నరసింహారావు & సోన్ మెనర్సు, ఇల్లెస్ అండ్ కో, కాకినాడ.
 తిరి:— "ఎగ్ మెరర్"

ఫోన్ నెం. 2611

మీ దుకాణదారుని

క్రిష్ణ వేణి సిరా

క్రష్ణ మై న ది

పాన్ టెన్ కలములకు, సామాన్యకలములకు గూడ నుపయోగపడుదానిని చూపవలసినదిగో క్షుడు. మద్రాసు గవర్నమెంటువారిచే వాడబడుచున్నది. చాల బాగ్రతగను, శీర్షులైన నైందవపనివారలచే తయారు చేయబడినది. ఎత్తక ధరలకొరకై క్రిందివారికి ప్రాయము.

ఓరియంటల్ మెర్కన్ టైల్ ఏజన్సీ,
19/20 లింగచెట్టివీధి, మద్రాసు.

సాకినలు }

బెజవాడ ప్రేమనరీ అండ్ ఫాన్సీమార్బు, బెజవాడ.
 ఎస్. విశ్వనాథం అండ్ కో, విజయనగరం.

కార్మ్యము లానర్దులలో యీ దేశమున కెంతో నేపయెనర్పిన వారగుదురు. ప్రపంచమునందంతటను గూడ కార్మికులకు నియోజకాధికార మొనగబడుటవల్లనే వారిలో నెక్కువ ప్రబోధము సంఘ సంస్కారము సాధ్యమగుచున్నది. ఈ విధముగానే - యింగ్లండుదేశములో కార్మికులును బీదప్రజలును ప్రబోధమును పొంది రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించి గతిగిరి.

సాంఘిక నూత్రములందు నమ్మకముగల కార్మికులెల్లరును జాతిమతభేదములను తనలో నుండి తొలగించుకొనవలెను. భారతదేశము జాతిభేదములకు పూర్తిగా వశమగుటచేతనే మనలో స్వాతంత్ర్యభావము అత్యుగౌరవము చాలవరకు నశించెను. కాబట్టి అట్టి జాతిభేదములను తొలగించుటకు మనము ప్రయత్నింపవలెను అని డా॥ రవీంద్రనాథ ఠాగూరుగారు నడిపియున్నారు. జాతిభేదము సాంఘిక ప్రభుత్వమునకు విఘ్నము. కాబట్టి భావి భారతదేశములో నిమ్మ జాతు లనుచారుండకూడదు. ప్రస్తుతము మనలో నారవ వంతు నిమ్మజాతులుగా జూడబడుచున్నారు. వారు సంఘములో చేర్చబడకుండవ్యక్తులములకంటే హిసముగామాడబడుచున్నారు. ఇతర దేశములో ప్రజలనుభవించుచున్న దారిద్ర్యబాధ యొక విధమయియున్నది. కాని మనదేశములో నిమ్మజాతులు పడుచున్న బాధ ప్రపంచములో నింకెచ్చటను కూడ లేనంత ఘోరముగానున్నది. ఈ ఘోరము నంతరింపజేయుచో మనముమానవ కోటికంతకును మేలొనర్పినవారమగుదుము. కార్మికోద్యమము నిజముగా నొక నూతన సంఘమును నిర్మింప బూనియున్నది. ప్రపంచముయొక్క భావిసామ్యమంతయును కార్మికోద్యమము మీదనే ఆధారపడియున్నది.

మీయొక్క కాల్డెటు ఫ్యాక్టరీ యూనియను దేవిధముగా పనిచేయుచున్నదో పూర్తియగు వివరములు నాకు తెలియవు కాని, మీ యూనియను యీ దేశమందలి కార్మిక సంఘములలో కెల్ల సగ్రస్థముగా క్రమించియున్నదని వినుటకు సంతసించుచున్నాను. మీలోనుండిమీయొక్క నాయకులనెన్నుకొనుట మీసంఘమునకు లాభకరమని నాయభిప్రాయము. మీయొక్క తగవుల పరిష్కారమునకు మీ స్వంత వందాయకుల నేర్పాటుజేసికొనుట, మీలో నైకమత్యము పెంపొందించుకొనుటకు సహకారసంఘములను, నాలంబీరు దళములను, యేర్పాటుచేసికొనుట, మున్నగు కార్యములు మీయొక్క సంఘ బలిమికి నిదర్శనములై యున్నవి. ఈవిషయమున మీసంఘ యితర కార్మికసంఘములకు మార్గదర్శకమగుచున్నది. మీ రింకను నిర్వహింపవలసిన కార్యమెంతో గలదు. క్క కష్టములకు తగిన ఫలము త్వరలోనే చేకూరు.

భారత దేశముయొక్క గొప్ప లైఫ్ ఎన్సూరెన్సు కంపెనీ యైన

ఓ రియంటల్

వారి మూడు సంవత్సరముల కొకతూరి లాభములు పంచిపెట్టబడు పందొమ్మిదవ పంపకము

31 డిసెంబరు 1930 తేదీని జరుగగలదు.

అదనపు రాబడి గతమూడుమందిపులలో అనగా

1921 లో రు 21½ లక్షలు. 1924 లో రు 53½ లక్షలు. 1927 లో రు 78 లక్షలు.

సంవత్సరము ఒకటికి పూర్తిలైఫ్ పాలసీలపై పంచిపెట్టబడిన లాభములు

1921 లో రు 1000 కు స|| 1 కి రు 10 లు.

1924 లో రు 1000 కు స|| 1 కి రు 2½ లు.

1927 లో రు 1000 కు స|| 1 కి రు 25 లు.

ఈ సంవత్సరములో తీసికొనబడిన పాలసీలుగూడ 31 డిసెంబరు 1930 తేదీని జరుగులాభముల పంపకములలో అప్పటికి అమలులో నున్న యెడల పాల్గొనుటకు హక్కు గలదు.

గాన మీరు ఓరియంటల్ పాలసీదారుగ ఇప్పుడు చేరినయెడల లాభమును పొందగలరు.

ప్రతినిధులు అంతటను గలరు

హెడ్డాఫీసు:—ఓరియంటల్ బిల్డింగులు, బొంబాయి.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుదు

T. SAMBASIVAN, ACTING BRANCH SECRETARY, ORIENTAL BUILDINGS.

POST BOX No. 8 MADRAS.

Vizagapatam Branch, Godavary Street, Vizagapatam.

అమెరికా దేశపు గాలి తుపాకులు

నెం. 1 వ పైజా రు 5/-; నెం. 2 పైజా రు 8/-; 300 రవలగలిగిన గొట్టము 8 అ. పొట్టేటి ప్రత్యేకము. ఈపాకెని గొను ప్రతివారికిని రు 2/- వెలగలిగి, రెండు కత్తులు, కార్క్ స్కూర్ గల చక్కని కత్తి బహుమతిగా నొసంగబడును.

వివరములకొరకు వ్రాయుదు:—

ఎన్. వెంకటరంగం శెట్టి,
9, చైవాబాద్ రోడ్డు, మద్రాసు.

సౌత్ ఇండియన్ జనరల్ ఎన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

The South Indian General Assurance Co., Ltd.

హెడ్డాఫీసు:—7, 8 మెక్లీన్ పీథి, మద్రాసు.

ఇది కేవలము హైందవ జాతీయ సంస్థయై

లైఫ్ ఇన్సూరెన్సుకు వలయు సౌకర్యము లన్నిటిని నొసంగగలదు.

కావలెను: మంచి సామర్థ్యము గలిగి, చుటుకుగ పరిచయం ఏజంట్లు, ఆంధ్రదేశములో మాకేజంట్లు లేనట్టి స్థలములలో పనిచేయుటకు కావలెను.

పూర్తి వివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుదు:—

మేనేజింగ్ ఏజంట్లు:

కె. సి. పాండరె అండుకో.

చెప్పదగిన కొన్ని విషయములు

జ్యూపిటర్ జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

ఆదాయము రు. 40,00,000 లకు మించినది జూలై 25 జూన్ 30.

అయ్య, జ్యూపిటర్ జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారికి, బొంబాయి

కండ్ర బసమ్మ, శెల్లారి, వ్రాయున దేవునగా,

గతించినవార్తగానైన కండ్ర అయ్యప్ప, మరణ పాలసీలో దాచియుంచిన సొమ్మును తత్తరము యొగి నందుటకు నామనఃపూర్వక నమస్కారములు. వారు మింకంపెనీలో 1929 సం॥ డిసెంబరు మాసములోనే తమ జీవితము ఇన్సూరెన్సుచేసి, తమవరి పాలుగుమాసములకే గతించిరి. వారివయస్సు, దాక్తురు పట్టిఫీకేలు మొదలైనవి సరిగా లేకపోయి నను గూడ నాయందు దయయించి వాటినిన్నిటిని క్షమించి సొమ్మును త్వరలో పంపియుంటిరి. ఏలాటి కేసు నివ్వక యాలస్యముగాని భేయక పంపుటలో తమకుగల యుదారస్వభావ మెంతయో కొనియాడదగియున్నది. మీరు వారి యనంతర వారసత్వపు హక్కులనుమీ గూడ యొత్తికే యేమాత్రము కలగజేయకనే సొమ్ము నొసంగియుంటిరి. ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలోని యపూర్వలాభమును పొందునట్లు అనగా వార్త ఒక్కపర్యాయము మాత్రమే రు 107½/- చెల్లించి యుండగా నాకు ఘమారు రు 2000/- లను తిరిగియిచ్చియున్నారు. మింకంపెనీ చిరకాలము పరిష్కారము, ఇట్లు, విన్నవించు విధేయురాలు (సం) కే. బసమ్మ.

మిజీవితములను, సంపూర్ణముగ భారతీయులచే నిర్వహింపబడు హైందవ కంపెనీలందే ఇన్సూరర్ చేయుదు.

ఏజన్సీలకును, ప్రాన్ డెక్లర్ కొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుదు.

నారాయణదాస్, గిర్ధర్ దాస్, లోకల్ మేనేజర్లు,

నెం. 10 మెక్లీన్ పీథి, మద్రాసు.

సరిహద్దు పరిస్థితులు

మిత్రులగు తెగలవారు శత్రువులతో సంప్రదించుట

పిషావ, ఆగ 28:—పిషావ జిల్లాకు జిందోబాద్ మా ప్రభుత్వమునకు మిత్రులునునగు హాళింబాయ్, తరాక్ జాయి మొహాండులు తురాంగ్ బాయ్ హాజీతోనూ, ఈ త్రవ మొ హాండు ప్రాంతమునందలి శత్రువులతోనూ సమావేశము జన పునిమిత్తమై వెళ్లియున్నారు. తీరా ఆఫ్రిడీ హాజీలను పెద్ద లను కుక్రవారమునాడు బాగ్ లో ప్రత్యేకము 1 జిర్గా (సమా వేశము) ను జరి పెదరని చెలియుచున్నది. ఖుజ్జింలో విరోధు లంత నరుటగా లేకున్నను నుంగాలులును, ఖోస్టు, సైఫాబీ పీపలీలనుదలి దండ్లును సమావేశ మగుచున్నారని వార్తలు వచ్చుచున్నవి. కాబూల్ ఫోర్ మహార్ లాన్సెర్లు ప్రస్తుతము మహాల్ ను స్వారని స్పష్టముగా చెలి యి వచ్చినది. స్థల పరి కి ల న మ గావించుచుండిన ఏకోష్టేపై విరోధిసమూహమువారు తుపా కులను కాల్చిరి. విమానమును నడుపువానికి కాలుమీద చిన్న గా యము కలిగింది. ఆతడు జడుప్రదముగా తుపాకులను విరోధు లపైగాల్చెను. శత్రువులు యాక్రిందివరతులను నూచింపుచు మీరావ్ నాకు రాయబారుల నిరువురును బంపిరి:—1. కారవా కాసనమును రద్దుపరుపవలయును 2. మతిమునకు సంబంధించిన విషయములలో ప్రభుత్వమునా రెట్టితోకత్తమును గల్గించుకొరా దు. 3. కేవలపరిష్కరిబంధనలను సవరింపవలయును. 4. కాంగ్రెసు నిర్బంధితులను ఎదలివేయవలయును. 5. పథలను జరుపుటకు స్వాతింత్ర్య ముండ అయ్యను.

పై వరతులలో మూడవదానిని నూచించుటకు గల కార్య ణమేమనగా, కేవలముండి హ్యూయభాగమును డాక్టర్లు తీసివే పెదరని భావింపబడుచున్నది. ఇట్లుని రాయబారులు నడుపు చున్నారు.

తోచిన దాకుటకు జాగ్రత్త దుడును జేర్చుచున్నా రని అస్తువనారయొకటి చెలుతున్నది.

ఆకాశి సైనికదళమువారి యత్నములు

మొహాండు సాఫీ, ఆంధ్రా ప్రాంతములలో శత్రు వులు సమావేశమగుచున్నారను నభిప్రాయముతో ఆకాశిదళ మునా రీప్రాంతములో శక్తిప్రదర్శనకై యుగిరి. అనాధారణ మైన దెద్ది ము గనిపించి యుండలేదు. పగటిపూట ఖుజ్జిం జిల్లాలో వాయువిమానములు కాపలా కాచినవి. శత్రువు లిం కమా ఖర్చాచీకి సమీపమున నేనున్నారు. విమానములపై వారు కొన్ని సాయలు తుపాకుల గాల్చిరి. ఆకాశిదళమునా రింతిదను క నెట్టివర్య యు ను గై కొ న లేదు. స్థల ప రి కి ల న మును జేయు విమానములు మీరావ్ నా కు త్తరమున కాపలా కాయుచున్నారు. 150 మంది మనుష్యులను, 400 పశువులను తూర్పుదిక్కుగా ప్లీస్ వాన్ వైపు వెళ్ళుచున్నారని చెలియు చున్నది. ప్లీస్ వాన్ ను దాకుటకు వచ్చుచున్న దంసులో హికో భాగ మే నని నమ్మబడుచున్నది. పుచ్చుముగా నెమియు చెలి యరాలేదు. నిప్పటికోజాన ఆకాశి దళమునా రెట్టి చర్యను నై కొన లేదు. మహల్ యున్నట్లుగా ఎదంతులు బుట్టిన దండు నిప్పటికోజాన వారియాల ఆకాశిలో గనుగొనబడెను. మి రావ్ నానుండి వచ్చిన ఆకాశిదళములు రెండు వీరిని దాకినవి. బాంబులను విసురుటపల్ల ఫలితము సమూహినది. విమానము నడుపువారిలో నొకనికి సమీపమునందలి కొండమీదనుండి కల్పబడిన తుపాకులవలన కొద్దిగా గాయము తగిలినది. ఇతరసం ఘటయందలి పరిశీలనలన నేమియు చెలియరాలేదు.

గ్రామములు హెచ్చరింపబడుట

పిషావ, ఆగ 28:—పిషావ విలీటిరీసామునకు చుట్టుప్రక్కల ఆరుమైళ్లలోపుగా నున్న కొన్ని గ్రామములకు కొన్ని స్థలములందు శత్రువులు లెరుగు బసీయునో బరిశీలింప బడుననయు, అవామము గలుగవండుటకై గ్రామములను ఖాళీజేయవలసి యుండుననియు అధికారులు హెచ్చరిక నొసంగియున్నారు. శత్రుకూడ జాఫ్రీడీలు తీరావద్ద జిర్గాను జరుపుచుండురు గాన యీ యు త్రవ వింకనూ అమలుపరుపబడి యుండలేదు. (అ. పె.)

WANTED

15 Dy. Supervisors in Madras on a salary of Rs. 100-110-10-250 p.m. Applicants must have a genuine love for country-life and be able to purchase 30 shares of Rs. 10/- each of the company of which Rs. 151/- is payable before appointment. From those unwilling to purchase shares a security of Rs. 1000/- is also accepted. Apply with an anna stamp.

ALL-INDIA FISHERY & POULTRY Ltd.,
20-A, Gopal Buse Lane, Calcutta.

వృదయగిరి సీతారామాచార్యులు.

జాబులు

విజ్ఞప్తి

మేము వ్యాసపూర్వీక నోక దానిని ఏర్పాటుచేసితిమి. వివరములు ఆగష్టు నెల గృహలక్ష్మిలో ప్రకటించితిమి. రమణీ మణులు మేముగోరిన ప్రకారము వ్యాసములను పంపియున్నారు. కాని పరీక్షలు అవ్యక్తమయియుండు మర్మలె యెంటు పోటిలో కలిగినవారి వ్యాసములు గృహలక్ష్మికి పంపుటగాని బహుమతులందజేయుటగాని విలంబమునని తెలియజేసికొనుచు అలస్యమునకు తమింపఁబ్రార్చియుచున్నాము. ఆచరణల ముఖానే వ్యాసములను పరీక్షించి బహుమతులు అందజేసెదమని విన్నవించుకొనుచున్నాము.

గడ్డే లింగయ్యచౌదరి,

తెక్రటర్, ఆగ్రయమునకమిరి, యలమర్రు.

బళ్లారిజిల్లా అలూరులో హరటాలు

ఆగష్టు 27 :—బళ్లారియందు బి. వి. శేషగిరిరావు బి. కాం. యొక ముగ్గురను ఆరెన్సుచేసినందున పూర్తిగా హరటాలు చేయబడెను. 23-వ తేదీన కల్లు యజరా మిగిలిన ఆయిదు ఆంగ్లను పాటలు పాడిరి. పోలీసువారు పికటింగు చేయకూడదనిన్ని తాలూకా ఫీసుకాంపొందుకొ గాంధీటోపి ఖద్దరు ధరించినవారు రాకూడదని చుట్టు పోలీసు పహరా నుంచిరి. ఇచ్చటికే తెంచిన వాలంటియరు మ-రా-శ్రీ వెంకటాచార్యవారు (రాజీనామానిచ్చిన డిప్టీ కలెక్టరు) యిదే తాలూకా నేమకల్లు నువ్వా రెడ్డిగారు (వీరు లెడ్డికాల్లు) వీరు కాంపొందువద్ద పికటింగుచేసి వారి పుల్లెరువును ధిక్కరించిరి. ఎవ్వరిని ఆరెన్సు చేయలేదు. ఇజరాదార్లు ఆఫీసులో కూడా పోక వారివారి గ్రామములకు వెళ్ళిపోయిరి. జులై 28-8-31 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

ఈ గ్రామమునందు నుమారు ఒక నెలపైగా ఒక్కరన్న కల్లుసారాయి సుత్తుపదార్థములు తాగుటలేదు. నిన్నటిదిగిం యీ గ్రామం ఆది ఆంధ్రులలో నోకడు చనిపోయినందున అందులో ఒకరిద్దరు త్రాగినారు. వారు మరణానంతరకారం వారిని కులమునుండి తప్పుకొట్టించినారు.

అలూరు రామన్న.

మద్రాస్ శాసనసభ వోటర్లు—అభ్యర్థులు

మద్రాస్ శాసనసభ ఎన్నికలు ద్వంద్వముగా యున్నవి. కొన్ని జిల్లాలలో నియమింపబడిన స్థానమునకు పోటీ లేకుండా అభ్యర్థులు లేరికగ లేక తూమున్నారు. కొన్ని జిల్లాలలో లోగడ ఎన్నికలలో నిలిచిన అభ్యర్థుల సంఖ్యకన్న మెచ్చు అభ్యర్థులు నిలువబడి విపరీతపు పోటీలు జరుగుచున్నవి. వీరు ఓటర్లకు తెలియబడుచుండునట్లు అనేక రీతులుగ యున్నవి. ఓటర్లను వోటిడిచేసియో మొగమోటకొట్టియో తమ తమ ఓట్లను సంపాదించి శాసనసభ స్థానములు ఆలంకరించవలయుననే తాపత్రయమే తప్ప తాము ఇదినరకు ప్రజానకుల ముగివి విధమైన కృషి సలిపినది తెలియపరచరు. ముందు ఎట్టి పనులు చేయుటకు తమకు సామర్థ్యము కలదో అది ఆయినను చెప్పరు. ఇట్టి సందర్భములో ఓటుయొక్క పవిత్రతను ఓటర్లకు గుర్తెరిగి అభ్యర్థులకు ఈ క్రింది హాంకములను ముఖ్యముగా అనుగ్రహించి అవసరమని ఓటర్లకు గుర్తెరుగుదురుగాక!

- (1) మీరు యిదివరలో ప్రజానకులముగ చేసినకృషియేమి?
- (2) శాసనసభలో యేదో విషయములగుర్చి ముచ్చటించితిరా?
- (3) ముందు ఏ హాంకములు ప్రవేశపరచి ముచ్చటించునన్నారు?

ఈ మూడు ప్రశ్నలకు తగుపమాధాన వివరణలనియెడల నాకు ముగ్గు-గల పవిత్రమయిన ఓటును మీరు పరింతుట ఏమి ధర్మము.

అని నిర్ణయముగ మనవిచేసి మోమోటమికిగాని దురభిమానమునకుగాని లోబడక మన ధర్మమును నెరవేర్చుకొనెలసియున్నది.

ఓట్ల నిచ్చు సోదరులారా!

శాసనసభలో మా గుంటూరు జిల్లాకు గల మూడుసానములకు 7గురు అభ్యర్థులు. వీరు వావా విధముల ప్రచారము సల్పుచున్నారు. పోటీగల యితరజిల్లాలలో కూడ యిట్లే జరుగుచుండునని నేను ఊహించుచున్నాను. మా గుంటూరుజిల్లా ఓటర్లకు తగు జాగ్రత్తతో విమర్శించి తమ ఓట్లను వినియోగింతురను ఐదరిక కలదు. నేకత్రేమమునకు ప్రజానకులమునకు కృషి సల్పు అభ్యర్థుల గుర్తించి వారికే మన ఓట్లను వినియోగించి మన ధర్మమును నెరవేర్చుకొనెలసియున్నది. కనుకలో మనకు అవసరమేదో, మోమోటమికి లోబడకూడదు. మన కార్యసాధన చేయుటకు శక్తిసామర్థ్యత కలవారినే ఎన్నుకొనునట్లు ధగవంతుడు మనకు బుద్ధివంతలే నిచ్చుగాక.

(ఒక ఓటరు.)

అహారము అనుకూలించక పోయిన అజీర్తినుండి త్వరలోనివారణ యగుట యెట్లు?

భుజించిన పిమ్మటగాని, త్రాగిన పిమ్మటగాని నోప్పి, వాయువు, లేక కష్టము కలిగిన కొంచెము "Bisurated Magnesia" "బై సురే టెడ్ మెగ్నీషియా" ను నీళ్లలో కలిపి తీసికొనిన, ఏకారణమువల్ల కష్టము కలిగినదో దానిని, మరి సమస్త బాధలను తక్షణమే పోగొట్టును. జీలకొలిది ప్రజలు తమ అన్నియు యిచ్చి నిద్రపయోగ మైనప్పుడు యిది యేత్రమున కాంతింపజేసినది. వైద్యులందఱు దీనినే వాడుచున్నాడు. వైద్యులు దీనినే మందుగా నిర్ణయించుచున్నారు. శిర్షకోశము లోని బాధలు శీఘ్రములో వృద్ధియగును. మరల అవి పునర్వత కాదు ఈలార బాధపడువారు "Bisurated Magnesia" "బై సురే టెడ్ మెగ్నీషియా", నేవించి అందుకల్ల నుఖమును బడయుటకు తామసింపకుడు. దానివల చాల తక్కువ. కష్టమును ఇప్పుడు నివారించగలదు. కొనునప్పుడు దానిపై ఓపక "Bismag" "బిస్ మగ్" అను ప్రేడుమార్కునే గమనింపుడు.

BISURATED MAGNESIA

"బై సురే టెడ్" మెగ్నీషియా

కెంపులు, పచ్చలు, మంచిముత్యములు వగైరాలకు వీకంసి చబిల్ దాసు అందు సన్ను.

సీమకమలములు, నగలవర్తకులు, 112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. 4

గడ్డవల్లేరు

1-8-30 తేది లగాయతు 6-8-30 వరకు మా గ్రామము ఆరోగ్యవార మహోత్సవము, బాలబాలికల ఊరేగింపు తోను, ఆరోగ్యోపన్యాసములతోను, నాటక మాజిక్ లాంతరు సినిమా ప్రదర్శనములతోను, మి ర్లా శ్రీ పాట్లూరి సూర్యనారాయణచౌదరిగారి సక్రమమునకు ముందుజేయబడిన పందిరిలో జయప్రదముగా జరిగినది.

ది 2-8-30 న మహారాజరాజశ్రీ, హనుమర రామ స్వామి చౌదరిగారి యాధిపత్యమున ఈత, పంగీత, పోటీపరీక్షలు, బాలబాలికలచే జరుపబడెను. సాయంత్రము 4 గం. లకు మి ర్లా శ్రీ రెండుచింతల లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రిగారి యాధిపత్యమున, మహోత్సవ శివరామయ్యగారను, స్కూలు బాలురును, దేహరోగ్యమును గురించయు కలరా మొదలగు అంటు వ్యాధులను గురించయు నవస్థాపించిరి.

ది 3-8-30 తేదిని శ్రీమతి అట్లూరి వెంకటసీతమ్మగారి యాధిపత్యమున కట్టు, వ్యాసరచన, పరీక్షలు బాలికలచే తమ బాలరచేతను జరుపబడెను. సాయంత్రము 4 గంటలకు యీ గ్రామపంచాయితీ బోర్డు అభ్యర్థులను, కో-ఆపరేటివు యూనియన్ కార్యదర్శియు, తాలూకాబోర్డు మొదలగు అగు మహారాజరాజశ్రీ పాట్లూరి సూర్యనారాయణ చౌదరిగారి యాధిపత్యమున స్కూలు బాలరచే పోటీ ఆటలు ఆడింపబడెను.

ది 5-8-30 న గుడివాడి తేదీ సబ్ అస్సిస్టెంటు ఫస్టు గారిచే శిశువులకు అభ్యంజన స్నానము చేయించి తువాళ్లుక, సబ్బు ఓల్లలును, బహుమతు లొసగబడెను. సాయంత్రము 8 గం. లకు మి ర్లా శ్రీ దాక్షుడు నూరంపూడి బాపిరాజుపంతులుగారి ఆధిపత్యమున శిశు ప్రదర్శనము గావింపబడి ఆరోగ్యవంతులగు శిశువులకును శిశుపాపిలులకును చొక్కాలు, చీరలు, బహుమతు లొసంగబడినవి. బోర్డుస్కూలు బాలరచే ప్రతాపరద్రీయ నాటకములో కొంతభాగము ప్రదర్శింపబడెను. శ్రీ జిల్లా హెల్తు ఆఫీసరుగారు శ్రీలక్ష్మను, పురుషులను కడనేకగ సినిమా ప్రదర్శనము జూపిరి. శ్రీ హెల్తు ఇన్ స్పెక్టరుగారను, పెంపరెన్న ప్రోపగాండ కార్యదర్శిగారను మ్యూజిక్ లాంతరు ప్రదర్శనము జూపిరి.

ది 6-8-30 న ఉదయము 8 గం. లకు శ్రీ డిప్టీ ట్రై హెల్తు ఆఫీసరుగారి యాధిపత్యమున పోటీపరీక్షలలో ను త్తీర్ణులైన బాలబాలికలకు బహుమతు లొసంగబడినవి. శ్రీ హెల్తు ఆఫీసరుగారు ఆరోగ్యమునుగుర్చి విపులముగా ఉపన్యాసించిరి.

ఈ గ్రామ పంచాయితీ సంఘమువారును, పౌరులును, చేయూతనిచ్చి యీ మహోత్సవమును జయప్రదముగా జరిపినందులకు కృతజ్ఞతాపదనము లర్పించినవిదప ఆరటివండ్లు, మతాయిలు పంచికొట్టుటతో సభ ముగిసెను.

భాతినేని గోపాలకృష్ణయ్య

'గురు పితా మహ'

(హరి పేరయ్య శాస్త్రిగారు బి. ఏ.)

శ్రీ హరి పేరయ్య శాస్త్రిగారు ఆంధ్రలోకమున ప్రఖ్యాతికెక్కిన విద్యాభిమానులు. వీరు ప్రథమముండియ విద్యాశాఖయందే యుపాధ్యాయులుగాను పరిష్కృతకారులుగాను పనిచేసి మిషల వాసింగాంచిరి, ఆంధ్రు లెల్లరకును వీరి సుగుణసామర్థ్యములు విదితమే గాన వానినిగూర్చి వ్రాయుట కడుసాహసము.

శ్రీ పేరయ్య శాస్త్రిగారు ప్రస్తుతము జిల్లావిద్యాధికారిగా నున్నారు. వీ రింకొక నూత్యవతు దయచేసినసందర్భమున నిచ్చటి ప్రాథమిక పాఠశాలోపాధ్యాయ సంఘ ప్రారంభోత్సవమున కధ్యక్షత వహించిరి. ఆయుక్తవయ కేవలనేత్రోత్సవమే యనదు. ఇప్పట్ల నోక ముఖ్యవిషయము తెలియజేయవలసియున్నది.

శ్రీ హరి పేరయ్య శాస్త్రిగారు వాణిజ్య నూత్యురంగంకి డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు వారగు కొప్పర్తి నారాయణమూర్తి బి. ఏ. యల్. టి. గారు చదువుకొనిరి. శ్రీ నారాయణమూర్తి గారివద్ద ఇచ్చటి హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయు లగు జె. సత్యనారాయణమూర్తి, బి. ఏ. యల్. టి. గారు చదువుకొనిరి. శ్రీ సత్యనారాయణమూర్తి గారివద్ద చదువుకొనిన వారనేకులు నూత్యురంగంజిలో ఉపాధ్యాయులుగ నున్నారు. ఈకారణమున నుపాధ్యాయ సంఘ సమావేశ సందర్భమున ఉపాధ్యాయు లెల్లరు చేరి శ్రీ హరి పేరయ్య శాస్త్రిగారిని 'గురుపితామహ' యని బహూకరించిరి.

గరుపితామహ హరి పేరయ్య శాస్త్రిగారు గారికిని వారి శిష్యులటుంబమునకును భగవంతుడు సకలైశ్వర్యములను ప్రసాదించుగాక!

విద్యాభిమాని.

దినపత్రిక చందాదారుల

కొక ముఖ్య మనవి

చందా సొమ్ము మనియార్డరుద్వారా పంపునప్పుడు, సాత చందాదార్లైన పక్షమున, యిదివరలో మీకుచేరిన మనియార్డరు అక్నా రెడ్డిమెంటు మీదనున్న నెంబరునుగాని మీకు వ్రాయు ఉత్తరములపై నున్న నెంబరునుగాని నుదహరింప గోరెదము. అది లేనికారణమున కాలహరణముగచున్నది. ఆనెంబరే కొద్దిరోజులలో మీ పత్రికమీద కూడ నుండగలదు. గనుక నడరు నెంబరు నెప్పుడును మీరు ఉత్తరముల వ్రాయునప్పుడుగాని, సొమ్ముపంపునప్పుడుగాని, నుదహరింపగోరెదము.

వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్రగ్రంథాలయ జనసంఘముల ద్వితీయవార్షికోత్సవము కళ్యాణి

కళ్యాణి, ఆగష్టు 25:—నిన్నటిదినమునై రెండుసంఘల ద్వితీయవార్షికోత్సవము అత్యంత వైభవముగ జరిగినది. ప్రభుత్వమున శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఛాయాచిత్రమును పుష్ప మాలాలంకృతముగావించిరి. ఇంక శ్రీ ప్రతాపగిరి రామమూర్తి గారు (వి. ఎ. ఆనర్లు) ఆగ్రాసాధిపత్యము వహించిరి. దైవ ప్రార్థనానంతరము శ్రీ ఆగ్రాసాధిపతిగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమునందు సంఘభావమునగా శేమి? ప్రకృతియందలి ప్రతిజ్ఞను ప్రసంగించును సంఘభావ మెట్టిదియన్నది? ప్రకృతి గౌరవములనగానేమి? వాటిని అధ్యయనమునకును యెట్లు? ప్రతిమానపును అన్వేషణలక్ష్యవిధానాని స్వాతంత్ర్యవాదుల తూహలడై పనియొనర్చినవాని జన్మ స్వర్గతుల్యముగ కన్పట్టినది యు మున్నగువిషయములనుబట్టిందిరి.

తరువాత నై రెండుసంఘల కార్యదర్శులచే వార్షికనివేదనలు సభ్యుల కందజేయబడినవి. ఆగ్రాసాధిపతిగారు యీ సంఘల గత రెండుసంవత్సరములనుండియు నొనర్చిన కార్యములను సంగ్రహముగ ప్రజలకెరిగించిరి. అటుపై తెలుగు పోటీపరీక్ష గావించబడినది. ఇందునుండియే పదిమందిపాల్గొనిరి. అందు శ్రీమతి వేదాంతం కమలాదేవిమారుతు శ్రీ విద్యానందరావుగారికి ప్రథమ బహుమానమును శ్రీ ధూర్జటి అనంతవల్లభాధ్యక్షగారికి రెండవబహుమానమును శ్రీ భోజన్ల వెంకటరావుగారికి మూడవబహుమానమును శ్రీ యం. భీమరావుగారికి ప్రత్యేక బహుమానమును యివ్వబడినది.

తనంతరము శ్రీ యల్. రామచంద్రమూర్తిగారు తాగ్రాసాధిపతిగారిని కొన్నిటిని అత్యంత శ్రావ్యముగ గానము సత్వి ప్రజలను తృప్తిపర్చుచు నొందిరి. అల్పాహారానంతరము ఛాయాచిత్రము తీయబడినది. శ్రీమన్ విజా నుదర్ప నాచార్యులవారు (గ్రంథాలయ ప్రధానాధికారి) ఛాయాచిత్రములను వ్యక్తిపరముగ నొనర్చిన సహాయములను సనిదర్శించును గొన్నిటిని తెలియపరచి యంతటినుండియైనను ప్రతిసభ్యుడును శ్రద్ధబూని భాషాభివృద్ధి కావించుకొన గడంగవలయుననియు భాషాభివృద్ధికి ప్రతిగ్రంథపఠనము ముఖ్యవశ్యకమనియు ఆంధ్రు లెచ్చుటనున్నను సోదరభావమున మెలగుచు ఆంధ్ర వ్యక్తిత్వ గౌరవ భారభముల దశివల వ్యాపింపజేయు బూసలయొననియు వనిందిరి. అనంతరము శ్రీ మండా రామమూర్తిగారు (జనసంఘ కార్యదర్శి) యంతవక్తను యీ సంసల సర్వీన కార్యములు శేవలకు సభ్యుల చందాలపైనే ఆధారపడలేదనియు, శ్రీ సోమప్పకంపెనివారును ప్రత్యేకించి శ్రీ కామలక్ష్మయ్యగారును ద్రవ్యసహాయ మొనర్చుటయేగాక అత్యంత వుత్సాహముతో కార్యనిర్వహణముపట్ల పెక్కు శ్రమలందిరియు యీ వార్షికోత్సవపు ఖర్చులను సహా శ్రీలక్ష్మయ్య శ్రీకృష్ణగారే భరించిరియు యందులకై సభ్యులతరపున వారికి కృతజ్ఞతాపూర్వక అభినందనము లాచరించుచున్నాననియు యంతటినుండి ప్రతిసభ్యుడును యిటులనే అత్యంత యత్నముతో యీ సంసల అభివృద్ధికై తోడ్పడ వలయుననియు కోరిరి.

అనంతరము గ్రంథాలయ జనసంఘముల కేంద్రీకరణ మొనర్చవలయునని కొంతవర్ష జరిగినవిమ్మల పూర్వమువలెనే గ్రంథాలయసభ్యకర్తలకు సర్వహక్కులు గలవనియు కార్యనిర్వహణమునకు మాత్రము రెండు సంసలకును ఒకే కార్యనిర్వాహకవర్గ ముండవలయుననియు సర్వజనాంగీకారముగ తీర్మానింపబడినది.

అనంతరము గ్రంథాలయ జనసంఘముల కేంద్రీకరణ మొనర్చవలయునని కొంతవర్ష జరిగినవిమ్మల పూర్వమువలెనే గ్రంథాలయసభ్యకర్తలకు సర్వహక్కులు గలవనియు కార్యనిర్వహణమునకు మాత్రము రెండు సంసలకును ఒకే కార్యనిర్వాహకవర్గ ముండవలయుననియు సర్వజనాంగీకారముగ తీర్మానింపబడినది.

అనంతరము గ్రంథాలయ జనసంఘముల కేంద్రీకరణ మొనర్చవలయునని కొంతవర్ష జరిగినవిమ్మల పూర్వమువలెనే గ్రంథాలయసభ్యకర్తలకు సర్వహక్కులు గలవనియు కార్యనిర్వహణమునకు మాత్రము రెండు సంసలకును ఒకే కార్యనిర్వాహకవర్గ ముండవలయుననియు సర్వజనాంగీకారముగ తీర్మానింపబడినది.

అనంతరము గ్రంథాలయ జనసంఘముల కేంద్రీకరణ మొనర్చవలయునని కొంతవర్ష జరిగినవిమ్మల పూర్వమువలెనే గ్రంథాలయసభ్యకర్తలకు సర్వహక్కులు గలవనియు కార్యనిర్వహణమునకు మాత్రము రెండు సంసలకును ఒకే కార్యనిర్వాహకవర్గ ముండవలయుననియు సర్వజనాంగీకారముగ తీర్మానింపబడినది.

అనంతరము గ్రంథాలయ జనసంఘముల కేంద్రీకరణ మొనర్చవలయునని కొంతవర్ష జరిగినవిమ్మల పూర్వమువలెనే గ్రంథాలయసభ్యకర్తలకు సర్వహక్కులు గలవనియు కార్యనిర్వహణమునకు మాత్రము రెండు సంసలకును ఒకే కార్యనిర్వాహకవర్గ ముండవలయుననియు సర్వజనాంగీకారముగ తీర్మానింపబడినది.

అనంతరము గ్రంథాలయ జనసంఘముల కేంద్రీకరణ మొనర్చవలయునని కొంతవర్ష జరిగినవిమ్మల పూర్వమువలెనే గ్రంథాలయసభ్యకర్తలకు సర్వహక్కులు గలవనియు కార్యనిర్వహణమునకు మాత్రము రెండు సంసలకును ఒకే కార్యనిర్వాహకవర్గ ముండవలయుననియు సర్వజనాంగీకారముగ తీర్మానింపబడినది.

అనంతరము గ్రంథాలయ జనసంఘముల కేంద్రీకరణ మొనర్చవలయునని కొంతవర్ష జరిగినవిమ్మల పూర్వమువలెనే గ్రంథాలయసభ్యకర్తలకు సర్వహక్కులు గలవనియు కార్యనిర్వహణమునకు మాత్రము రెండు సంసలకును ఒకే కార్యనిర్వాహకవర్గ ముండవలయుననియు సర్వజనాంగీకారముగ తీర్మానింపబడినది.

అనంతరము గ్రంథాలయ జనసంఘముల కేంద్రీకరణ మొనర్చవలయునని కొంతవర్ష జరిగినవిమ్మల పూర్వమువలెనే గ్రంథాలయసభ్యకర్తలకు సర్వహక్కులు గలవనియు కార్యనిర్వహణమునకు మాత్రము రెండు సంసలకును ఒకే కార్యనిర్వాహకవర్గ ముండవలయుననియు సర్వజనాంగీకారముగ తీర్మానింపబడినది.

అనంతరము గ్రంథాలయ జనసంఘముల కేంద్రీకరణ మొనర్చవలయునని కొంతవర్ష జరిగినవిమ్మల పూర్వమువలెనే గ్రంథాలయసభ్యకర్తలకు సర్వహక్కులు గలవనియు కార్యనిర్వహణమునకు మాత్రము రెండు సంసలకును ఒకే కార్యనిర్వాహకవర్గ ముండవలయుననియు సర్వజనాంగీకారముగ తీర్మానింపబడినది.

అనంతరము గ్రంథాలయ జనసంఘముల కేంద్రీకరణ మొనర్చవలయునని కొంతవర్ష జరిగినవిమ్మల పూర్వమువలెనే గ్రంథాలయసభ్యకర్తలకు సర్వహక్కులు గలవనియు కార్యనిర్వహణమునకు మాత్రము రెండు సంసలకును ఒకే కార్యనిర్వాహకవర్గ ముండవలయుననియు సర్వజనాంగీకారముగ తీర్మానింపబడినది.

అనంతరము గ్రంథాలయ జనసంఘముల కేంద్రీకరణ మొనర్చవలయునని కొంతవర్ష జరిగినవిమ్మల పూర్వమువలెనే గ్రంథాలయసభ్యకర్తలకు సర్వహక్కులు గలవనియు కార్యనిర్వహణమునకు మాత్రము రెండు సంసలకును ఒకే కార్యనిర్వాహకవర్గ ముండవలయుననియు సర్వజనాంగీకారముగ తీర్మానింపబడినది.

అనంతరము గ్రంథాలయ జనసంఘముల కేంద్రీకరణ మొనర్చవలయునని కొంతవర్ష జరిగినవిమ్మల పూర్వమువలెనే గ్రంథాలయసభ్యకర్తలకు సర్వహక్కులు గలవనియు కార్యనిర్వహణమునకు మాత్రము రెండు సంసలకును ఒకే కార్యనిర్వాహకవర్గ ముండవలయుననియు సర్వజనాంగీకారముగ తీర్మానింపబడినది.

పల్లెటూరు పెంపొందేందుకై (స్వకీయవిలేఖరి)

ఏలూరు, ఆగష్టు 26:—పల్లెటూరుగోదావరి జిల్లాపెంపొందేందుకై నిన్న తాడేపల్లిగూడెమందు నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద జరిగెను. గత జూలై మాసపు ప్రాగ్రామరిపోర్టు వదిలి ఆచూచించబడిన అందుముఖ్యభాగము తీర్చింద పొందుపరచబడినది:—

జూలై మాసము రయితులకు మిక్కిలి పనిపాటలగుమాస ముకలచేతను, ఏలూరు, భీమవరము, నర్సాపురము (?) తాలూకాలలో 144 పెక్కును ప్రయోగించినందువలనను తాడేపల్లిగూడెం చింతలపూడి, కొవ్వూరుతాలూకాలలో ప్రచారము జరగబడినది. ఏలూరు మ్యూనిసిపాలిటీలోను పరిసర గ్రామములందును ప్రచారముచేయుట కొక ప్రచారకుని నియమించడమయినది.

తదితర 8 వందల ప్రచారకులను నాలుగుజట్లుగా విభజించి పైని పేర్కొనబడిన తాలూకాలలో ప్రచారము గావించుటకు నియమించబడిరి. ఆమాసమున 118 గ్రామములందు ప్రచారము గావించబడినది. 210 ఉపవ్యాసము లొసంగబడినది. 3180 మంది మద్యపానమును విరమించెదమని ఖరారుచేరిరి. ప్రాథమిక పాఠశాలలందు 500 పోస్టర్లు పందిపెట్టబడినవి. సభ్యుల 4800 కరపత్రములు పందిపెట్టబడినవి. కమిటీకార్యక్రమ వర్తత శేషి నారాయణరావువారు మ్యూజిక్ లాగరు ఉపవ్యాసము లను పలుతావులం దొసంగిరి. కాగితములతోను కల్లుచుకాణములవద్ద పిత్తబింగుచేర్చి, అందుకు ప్రతీకారముగ ప్రభుత్వమువారుగొనించిన యేర్పాట్లవలన పెంపరెన్న ప్రచారము తీరగ జరుగలేదని రిపోర్టు చేయుచున్నది.

సభలో నీ క్రిందితీర్మానములకుడ గావించబడినది. జిల్లాలోని ఆరువైద్యశాలల్లో విద్యార్థులకును యీ 10 లు విలువగల 6 బహుమతులను, మిడిట్, ఎలిమెంటరీస్కూల్స్ విద్యార్థులకు యీ 5 లు విలువగల 8 బహుమతులను మద్యపానము వలన గలగున చెదగులను వివరించుచు వ్రాసిన వ్యాసములలో నుత్తముయినవ్యాసకర్తల కొసంగుటకు సభవారు తీర్మానించిరి. 1981-80 సంవత్సరమునందు అంచనాలనుసరించి యొందింపబడినది. ప్రచారకులసంఖ్యను 12 వరకు వృద్ధిచేయవలయుననియు, 10 వందల కరపత్రములకుగ నియమించవలెననియు కేంద్రప్రచారకసంఘమువారిని కోరుచు తీర్మానింపబడినది.

మదరాసు దక్షిణ మహారాష్ట్ర
కొ ఆవరేటిపు సానైటి లిమిటెడ్

1980 సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెలకు యీదిగువ వివరం పదియందును వస్తువులను పైపానైటి ప్రోక్స రామపురము నకు సరఫరాచేయుటకు, 1980 సంవత్సరము నెవ్రెంబరు నెల 16 తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలలోగా నెక్రీటేట్ అండ్ మానేజ్, యం. యస్. యల్. రైల్వే కొ-ఆవరేటిపు సానైటి రామపురం వారు పెండర్లు పుచ్చుకొందురు.

60 మూటలు వుప్పిడి బియ్యము "శివమణి" మేలు రకము మూట 1 కి నిండుపళ్లు 48.
300 మూటలు పచ్చి బియ్యము "నెల్లూరు" మేలు రకము మూట 1 కి 60 నిండుపళ్లు
150 మూటలు ,, ,, "రామసాగరము" మేలు రకము మూట 1 కి 48 నిండుపళ్లు.
1400 మూటలు వుప్పిడి బియ్యము "పిశాన" మేలు రకము మూట 1 కి 48 నిండుపళ్లు.

పెండరు భారములు వలయునెడ భారము 1 కి 2/- చొప్పున నెక్రీటేట్ అండ్ మేనేజరువారికి యిచ్చిన పడయగలరు. అందులోనే సరఫరాచేయుటకు వలయు నిబంధనలు యిచ్చుచి. ప్రభారము ఖరీదు వాసను పడనేరదు.
రామపురము } యస్. గోపాలకృష్ణన్,
28 ఆగష్టు 1980 } నెక్రీటేట్ అండ్ మానేజరు.

WANTED.
Immediately for ANDHRA-DESA 3 Inspectors for organising and supervising Agencies on a salary of Rs. 100/- and allowance Rs. 35/- with over-riding commissica. Schemes to suit millions. Splendid Prospectus for really capable men. None but those that can pay a Cash Security deposit of Rs. 1,000/- need apply with one arina stamp in the first instance to the Directors:—

The Morning Star Provident and Banking Corporation Limited, Royapettah, MADRAS.

రాజకీయమై దీలు సి క్లాసువారి యిబ్బందులు

జిల్లాలోని బాలకృష్ణం శెట్టిగారును, ఒక మహమ్మదీయ విజుటరును ఖయిదీలనుజూచిరి. యిన్ స్పెక్టరు జనరలు ఆఫ్ ప్రిజన్సుజూచెను. మజ్జిగవిషయములో లామెంబరుగారే కాంక్షను చేయడంలేదని వి. జి. రామశెట్టిగారు కోయంబర్తూరు తిరుమనాపల్లికిని యిక్కడకును తెలిపియుట తెలియజేయుచున్నది. ప్రస్తుతం కొంత పప్పు తగ్గించి ఒక్క ముక్క ఏర్పాటు నూపరింపై పెట్టుగారు చేసినట్లు తెలియజేయుచున్నది.

జిగట విలేచనములు
యీ వ్యాధికి బహుశా జైలు ప్రదీప్తి. యందుకు కారణం రెండుపూటల పప్పుతో కూడిన పులుసు యిచ్చుటచేతనే కలుగుచున్నది.

ఈ పులుసు యిచ్చుట మార్పుచేసినగాని యీ వ్యాధి అంతరించదు. మదరాసు రాజధానిలోనున్న సి. క్లాసు వారి వ్యాధులు తీవ్ర ఆన్నితైవముంచి తెప్పించిన యీ సంగతి ను లభ్యముగా తెలియును. ఈ వ్యాధివల్ల (కురునాపల్లిలో యిగు పురు ఆంధ్రులు ఒక అవర పత్రికగ్రూపు వనిపోయిరి. యిట్టి స్థితిలో దేశము శైవ్యమై మౌనమై ఆకాశగర్భ మొనర్చుచున్నది. అగిన ఆందోళనము చేయవలసియున్నది.

రాజకీయ మైదీల మార్పులు
ఒక జైలునుంచి మరొక జైలునకు మరల అచ్చటనుంచి మరొక జైలునకు మార్పుచేయుటవల్ల జైలీలకు వచ్చే వుత్తరములు వారిని చూచుటకు వోపు విశ్రులకు సరియైనసాసం తెలియక బాధ నొందుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈకారణ తీవ్ర వలెనంటే మార్పుచేసినవారికేదో పత్రికలలో ప్రచురించుటకు గాని ఖయిదీలు తమ మార్పు సంగతి వుత్తరములద్వారా తెలియ పర్చుటగాని ఏర్పాటు చేయుట అగత్యము.

నోటీసు
పత్రికలను పంపగోరువారును, చందాలను పంపదలచినవారును, ప్రకటనలను ప్రకటింపగోరువారును "మేనేజరు ఆంధ్రపత్రిక" అని పంపవలెను. పత్రికలో ప్రచురించుటకు వ్యాసములను వార్తలను పంపువారు "ఎడిటరు, ఆంధ్రపత్రిక" అని పంపవలెను. అంతియకాని, వ్యక్తుల పేర్లతో పంపవలదని ప్రార్థన. ఇందువలన అనవసరముగు ఆలస్యము జరిగినవ్యము గలుగుచుండును. సాతకు లీనంగతిని గమనింప ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు
ఇంటికప్పలకును గదులకు
సాబ్ కో
ప్లాస్టర్ బోర్డు

8 అడుగులు పొడుగు 4 అడుగుల మెడల్లు తీగర్లు 1/4 అంగుళము. 3/8 అంగుళము దశసరిలో కలదు. నులభ్యముగా ఉపయోగించ నగును. సిప్రకు ఆప్టించును. గట్టిగానూ, చాలకాలమువరకు మున్నును.

ఎల్లర్ మాన్యు వరకక్
రైస్ అండ్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.
25 ఎర్రబాణశెట్టిపేటి మదరాసు.

వార్షిక పార్వతీశము
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,
గురుబోధామృతము

(వేదసారగ్రంథము) శ్రీమతికల్పముంచి తిరుమలము.
గారిచే విరచితము భక్తిరసపరిపూర్ణము లగు పాటలు. రు. 0-4-0

నత్యవత్సరపాఖ్యానము
గ్రంథకర్త:—మల్లుపల్లి మల్లికార్జున శాస్త్రిగారు,
అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము.
అద్భుతకల్పనములతో నిండియున్నది. రు. 1-0-0

నెం. 6, 7 తంబుసెట్టిపేటి, మదరాసు.

వేటపాలెము

శ్రీరామమూర్తి పంజరమును బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారికి జరిగిన గొప్పనామము

22-8-30 తేదీన ఉదయం 7 గంటలకు మద్రాసు పాళికింజరు ప్రాంతమునందు శ్రీరామమూర్తి పంజరమును బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారు రాగా పలుకుతూ పారమార్థికముల ప్రేమకావ్యము వచ్చి స్వాగతమిచ్చి పుష్పమాలలంకృతుల గావించి ఆహ్వానించిరి. శ్రీ శ్రీగారు మంగళవాద్యములు మ్రోగించుచు వచ్చి విశ్రాంతిమలచేతన, బాధితమతకములచేతన, స్వాగతమును దెలుపు ఆర్తీలచేతన వింతగా నలంకరింపబడిన పుష్పమాలలను ఊరేగింపుతో బండ్ల వెంకయ్యగారి గృహమునకు (విడిదికి) గొంపాబడిరి.

సాయంత్రము 4 గంటలకు గొల్లపూడి వెంకటకృష్ణయ్య శ్రీశ్రీగారి సత్కరణము. మ. రా. శ్రీ బాగిష్టకు పంజరమారి శ్రీశ్రీగారికి అగ్రాసాధిపత్యమున గొప్ప సభ గావించబడి. ఆసభకు మ. రా. శ్రీ చీరాల పురపాలకాధ్యక్షులకు మన పానకాలు శ్రీశ్రీగారు రావుల లోకనాథంపంతులుగారు, పూటూరి రామయ్య శ్రీశ్రీగారు, రాజుపాలెం వెంకటేశ్వర్లు పంతులుగారు, పోలిశెట్టి ఆదివారాయణ గుప్తగారు, పరం కృష్ణారావు నాయుడుగారు, యెనిశెట్టి శ్రీకృష్ణ శ్రీశ్రీగారు, గొల్లపూడి రాధాకృష్ణయ్య శ్రీశ్రీగారు, పోలిశెట్టి శ్రీశ్రీగారు, నాయుడుగారు, పూటూరి కోటిస్వామి శ్రీశ్రీగారు, బందా రామలు పంతులుగారు, సబాగరుగారి గారు, లోకనాథంపంతులుగారు, దాక్షరం రాధాకృష్ణారావుగారు మొదలుగాగల పువారు మొదలుండి ప్రసంగము సభ నలంకరించిరి. ప్రథమమున దైవప్రార్థనతో సభాకార్యక్రమమునకు ప్రారంభించి అగ్రాసాధిపతిగారి ప్రారంభోపవాదమున శ్రీరామమూర్తి పంజరమును బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారి గుణగణాంబుల చేర్చుచు దేశమున రాజకీయపరిణామ నైతికవిద్యల ప్రాకారములు వెలయింపవలయునన్న ప్రతికంఠ సాధనంబులకు అట్టిప్రతిక వడపుటకు నిరుపమాన ధీమతి ప్రాధులకు మాత్రమే సాధ్యము. మఱియు పరికాధిపతి విద్యావిషయవిశేష త్యాగసంపన్నుడై దసరారమున లోకంబు లెంతవఱకు విశ్వసించును. కావున సకలజన్మములను లీమహాదాత శ్రీరామమూర్తి పంజరమును బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారియందు మూర్తీభవించె. ఇట్టి స్వాగత్యానికి నిరంతర సత్కార్యదీక్షపరుని గౌరవించువాడౌట దేశీయులకును ప్రభుత్వమువారికిని అవశ్యకత వచ్చునుగా? యెంతటి గుణాధిపతుడయినను స్వదేశమున అందుముఖ్యముగ స్వగ్రామమున పూజింపబడుటకు లక్షలును మాటను నీటగలిపి గుణగణాంబుల పోలింబుల మీరు (వేటపాలెం పాఠశాల) శ్రీ శ్రీశ్రీగారిని గౌరవించునట్టిది. ఇదియే మహాభాగ్యమును మొదలుగాగల సంగతులతో మృదు మధురవాగ్దోషంబు లుక్తమిది. అనంతరము పురజనలచే సమర్పించబడిన సన్మానపత్రమును అభినందనపద్యములను దేవాంగ ధర్మప్రసార క క స మా జ మ వారి చే స మ ర్పించి పంజర సన్మానపత్రమును జదువబడియె. వానె మ-రా-రా-శ్రీ పోలిశెట్టి ఆదివారాయణగుప్తగారు దసరారమును మన కలిగియున్న శ్రీరామమూర్తి పంజరమును బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారి పాదాలిచేరినవారైనను వ్యక్తిపరముగా మాచినవారిని యాదదగిన మహాపురుషులు, సకలసృష్టయలు, విద్యాపంతులు, ధనపంతులు మనదేశమున పలువురున్న పీఠపతి పరోపకారపాఠశాలను ఉన్నతాధికారులతో, జూదాదారులతో, రాజులతో, స్నేహము సంపాదించినవారు లేరని నోకినవారైనవలన అని నుడివిరి. మ-రా-రా-శ్రీ మన పానకాలు శ్రీశ్రీగారు దసరారమును రామమూర్తి పంజరమును బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారు రాజకీయముగ, సాంఘికముగ నెవ్వరికైనను నెంతటి సాయమైనను చేయగలరు. వీరి నామోచినవారికి కొడుకయిన వనది గనబడ దని చెప్పిరి. తోట శ్రీశ్రీశ్రీనాయుడుగారు దసరారమును సర్వకాల సర్వావస్థలందును కోరినవారికి కోరినట్లు సాయముచేయుటయే వీరికి నిత్యకృత్యమై యున్నదని యు, వీరి సాయముననే యీ యూరసన్న హిందూమిదో నూలు పడిపోనన్న సిరిలో శ్రీ శ్రీశ్రీలైన శ్రీరామమూర్తి పంజర బండ్ల బాపయ్య శ్రీశ్రీగారి యాదమాస్య ముట్టుటయు, బండ్ల బాపయ్య మిదో నూలు లనుకేరించి చిరస్థాయిత్యమును నుడివిరి. చీరాల మునిసిపల్ వైస్ చెయిరు మ-రా-రా-శ్రీ రావుల లోకనాథం పంతులు గారు సన్మనించుచు మన శ్రీరామమూర్తి పంజరమును బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారు వాకు చిరపరిచితులు, మిత్రులు. వీరు బ్రాహ్మణేతర నాయకాగ్రహులైనను, బ్రాహ్మణులైనత మెందరందరినో చేరదీయుచు కేవల విద్యావత్సలత్వమై ముఖము నేమక లగిసిరిని సత్కరించుటచేతనే వీరి దీనియే మాదర్శప్రాయమై యులరారుచున్నదని సమాజహృదయవాగ్దోషంబు ప్రసహించెనెడిరి.

దీనిపై శ్రీ మ. బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారి పద్మణంబులగూర్చి కాదని నాగలిగిందామగాను, కట్టా ఆప్తయ్యకవిగారు ఓం శ్రీ. యారాను నీలకంఠస్వామివారు మొదలుగాగల పలువురు సభ్యులు పంజరమిచ్చిరి.

అందులకు శ్రీరామమూర్తి పంజరమును బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారు ఇట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. శాయండు మీకు గల నిర్వాణజకములను నన్ను మీరింకిగా కొనియాడితిరి గాని నా యాధిక్యములనుగాదని నేనెనుగుదును. అయినను నన్ను సన్మానింపగోరి నా సమ్మతికై వచ్చిన ఆహ్వానంబును కార్యదర్శులకు బండ్ల వెంకయ్య, గుత్తి వెంకట సుబ్బయ్యగారు దేశమాంధోళననీతినుండ విందులగొనించుట కభ్యుదయని మిన్నకుంటిని. వారు మీ గౌరవాన్ని వీధిల కన్ననముచేయ నిశ్చయించుకొంటి మని వ్రాయుటచే వచ్చితి. ఎట్లున్ను తగినరీతి దేశసేవ యొనర్చి జన్మసాఫల్యము గావించుకొనుటయే దృఢసంకల్పము.

అదినుండియు విద్యాధిపంపములయి అఖిల సౌకర్యముల నందుచున్న బ్రాహ్మణులచేత బ్రాహ్మణేతరులను విద్యాగౌరవ సంపన్నులై అఖిలసౌకర్యములందుచున్న యెప్పుడుండరాదును విచారమును బురస్కరించుకొని బ్రాహ్మణేతరతాదృశ్యమును పొల్లని యోచనకొలది నేవయొనర్చుచుంటిగాని బ్రాహ్మణులపై కక్షసహించిరాదు. సర్వజనులను సమానవిద్యావిశేష గౌరవసంయుక్తులైనవాడై భారతదేశము స్వపరిపాలనాధ్యక్షుగ నుండగలదని నోకిన వక్కాణిప సాహసించుచున్నాడను. మఱియు మీ సన్మానపత్రములందు వాంఛించు దిన సమాకారసంఘములను గుఱించియు నివద్దోగ సమస్యను గుఱించియు మీ ఆజ్ఞ ను కరసాహించి పాటుపడి వా క్తికొలది సాయము చేసెను. సామాన్యజను నన్నింతగా గౌరవించిండులకు ఆహ్వానంబునువారికిని పాదులకును సభ్యులకును నామసామ్యకరమందముల సమర్పించుచున్నాడని శ్రీ మ. బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారు తెల్పినవిట్లు అగ్రాసాధిపతిగారిం తోగనవాద మొనర్చుచు సన్మానపత్రమున వ్రాయబడిన బ్రాహ్మణేతర నాయకాధ్యక్షుడను విశేషమును విమర్శించుచు సజమగా మ. బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారు బ్రాహ్మణేతర నాయకాధ్యక్షులనులకున్న ఆంధ్రవాదాధ్యక్షులనులకు సమంజసము. ఏలన ఆంధ్రదేశమునుండి కార్యదర్శులను వెదకిన అన్ని కులములవారికి అన్ని సుతములవారికి సాయపడుటయే గాక ఆంధ్రరాష్ట్రమునకొకట, ఆంధ్రభాషకొకట ఆంధ్రజాతిక సంస్కరణముకొకట వీరు భేయుచున్న సేవ ఆపారమనియు, వాకగ్రాసాధిపత్య మొనంగి గౌరవించిన సన్మానసంఘమువారి కెంతయు కృతజ్ఞుడనై వందనముల సమర్పించుచున్నాడని సభ ముగించిరి. తిరువార సన్మాన సంఘ పక్షమున కార్యదర్శి యగు బండ్ల వెంకయ్యగారు అగ్రాసాధిపతికిని అతిథికిని సభ్యులకును వందనముల సమర్పించిరి. 24-8-30 తేదీన అతిథులకు శ్రీరామమూర్తి పంజరమును బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారి గౌరవాదు గొల్లపూడివారి సత్కరణము సాయంత్రము 8 గంటలనుండి, పువారు మూడువేలమంది వీధులకు అన్నదానము గా వింపబడియె.

బండ్ల వెంకయ్య, గుత్తి వెంకటసుబ్బయ్య, కార్యదర్శులు.

సన్మానపత్రము

శ్రీ మత్సమదర్శిని పరికాధిపతులును, బ్రాహ్మణేతరతాదృశ్య నిర్వహణ తత్పరులును అగు మహారాజరాజశ్రీ రామమూర్తి పంజరమును బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారి దివ్యసముఖమునకు

మహాకయ! నిరంతర దేశసేవాపరాయణులగు మీ కీదేస్వాగతము. శ్రీ మత్సమదర్శి సార్వభౌమ జన్మదిన మహోత్సవసందర్భమున ప్రభుత్వమువారు "శ్రీరామమూర్తి" యనగాను తమకు బ్రసాదించి సత్కార్యదీక్షను సూచించు

బా పా లా ల్
యందు
వజ్రములకు, బంగారు
వెండినగలకు మీరు నమ్రక
ముందవచ్చును
నెం. 216, చైనాబజారు రోడ్డు,
మదరాసు.

అందులకు శ్రీరామమూర్తి పంజరమును బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారు ఇట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. శాయండు మీకు గల నిర్వాణజకములను నన్ను మీరింకిగా కొనియాడితిరి గాని నా యాధిక్యములనుగాదని నేనెనుగుదును. అయినను నన్ను సన్మానింపగోరి నా సమ్మతికై వచ్చిన ఆహ్వానంబును కార్యదర్శులకు బండ్ల వెంకయ్య, గుత్తి వెంకట సుబ్బయ్యగారు దేశమాంధోళననీతినుండ విందులగొనించుట కభ్యుదయని మిన్నకుంటిని. వారు మీ గౌరవాన్ని వీధిల కన్ననముచేయ నిశ్చయించుకొంటి మని వ్రాయుటచే వచ్చితి. ఎట్లున్ను తగినరీతి దేశసేవ యొనర్చి జన్మసాఫల్యము గావించుకొనుటయే దృఢసంకల్పము.

అదినుండియు విద్యాధిపంపములయి అఖిల సౌకర్యముల నందుచున్న బ్రాహ్మణులచేత బ్రాహ్మణేతరులను విద్యాగౌరవ సంపన్నులై అఖిలసౌకర్యములందుచున్న యెప్పుడుండరాదును విచారమును బురస్కరించుకొని బ్రాహ్మణేతరతాదృశ్యమును పొల్లని యోచనకొలది నేవయొనర్చుచుంటిగాని బ్రాహ్మణులపై కక్షసహించిరాదు. సర్వజనులను సమానవిద్యావిశేష గౌరవసంయుక్తులైనవాడై భారతదేశము స్వపరిపాలనాధ్యక్షుగ నుండగలదని నోకిన వక్కాణిప సాహసించుచున్నాడను. మఱియు మీ సన్మానపత్రములందు వాంఛించు దిన సమాకారసంఘములను గుఱించియు నివద్దోగ సమస్యను గుఱించియు మీ ఆజ్ఞ ను కరసాహించి పాటుపడి వా క్తికొలది సాయము చేసెను. సామాన్యజను నన్నింతగా గౌరవించిండులకు ఆహ్వానంబునువారికిని పాదులకును సభ్యులకును నామసామ్యకరమందముల సమర్పించుచున్నాడని శ్రీ మ. బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారు తెల్పినవిట్లు అగ్రాసాధిపతిగారిం తోగనవాద మొనర్చుచు సన్మానపత్రమున వ్రాయబడిన బ్రాహ్మణేతర నాయకాధ్యక్షుడను విశేషమును విమర్శించుచు సజమగా మ. బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారు బ్రాహ్మణేతర నాయకాధ్యక్షులనులకున్న ఆంధ్రవాదాధ్యక్షులనులకు సమంజసము. ఏలన ఆంధ్రదేశమునుండి కార్యదర్శులను వెదకిన అన్ని కులములవారికి అన్ని సుతములవారికి సాయపడుటయే గాక ఆంధ్రరాష్ట్రమునకొకట, ఆంధ్రభాషకొకట ఆంధ్రజాతిక సంస్కరణముకొకట వీరు భేయుచున్న సేవ ఆపారమనియు, వాకగ్రాసాధిపత్య మొనంగి గౌరవించిన సన్మానసంఘమువారి కెంతయు కృతజ్ఞుడనై వందనముల సమర్పించుచున్నాడని సభ ముగించిరి. తిరువార సన్మాన సంఘ పక్షమున కార్యదర్శి యగు బండ్ల వెంకయ్యగారు అగ్రాసాధిపతికిని అతిథికిని సభ్యులకును వందనముల సమర్పించిరి. 24-8-30 తేదీన అతిథులకు శ్రీరామమూర్తి పంజరమును బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారి గౌరవాదు గొల్లపూడివారి సత్కరణము సాయంత్రము 8 గంటలనుండి, పువారు మూడువేలమంది వీధులకు అన్నదానము గా వింపబడియె.

బండ్ల వెంకయ్య, గుత్తి వెంకటసుబ్బయ్య, కార్యదర్శులు.

సన్మానపత్రము

శ్రీ మత్సమదర్శిని పరికాధిపతులును, బ్రాహ్మణేతరతాదృశ్య నిర్వహణ తత్పరులును అగు మహారాజరాజశ్రీ రామమూర్తి పంజరమును బ్రహ్మచారి శ్రీశ్రీగారి దివ్యసముఖమునకు

మహాకయ! నిరంతర దేశసేవాపరాయణులగు మీ కీదేస్వాగతము. శ్రీ మత్సమదర్శి సార్వభౌమ జన్మదిన మహోత్సవసందర్భమున ప్రభుత్వమువారు "శ్రీరామమూర్తి" యనగాను తమకు బ్రసాదించి సత్కార్యదీక్షను సూచించు

మహాకయ! నిరంతర దేశసేవాపరాయణులగు మీ కీదేస్వాగతము. శ్రీ మత్సమదర్శి సార్వభౌమ జన్మదిన మహోత్సవసందర్భమున ప్రభుత్వమువారు "శ్రీరామమూర్తి" యనగాను తమకు బ్రసాదించి సత్కార్యదీక్షను సూచించు

మంబును గల్పించిరిని విని మేమెంతయు సంతోషింతురనుట మెరియును సంగతి గాధానురాగ పూర్వకముగ మీ కెఱింగించుచున్నాము.

దానశీలా! ఆ బ్రాహ్మణుగ మీ రభ్యసించిన విద్యకన్న వివేకంబు మిన్నయగుటచే సకలకాస్త్రసారమును పరోపకారమే జీవితసాఫల్యమనియెంచి యోచనకొలది పథులకు సహాయము చేయునట్టి మిషనరీ యనన్యసామాన్యము. పథుననేది నంటిన యనుమహాత్మా స్వాగతముల సహితము మీ యనువరత్వమున ననంతర స్వాగత్యాదులై దేశసేవాతత్పరులై కీర్తి సముపార్జింతురగాదా?

రసీకాగణ! సకలకాశ్చిమానియని లోకంబునాకొన నెన్నియోగ్యసంస్థలు నెందరెందరో కవులు, పండితులు, గాయకులు, నీసాయంబునడ నె అందు ముఖ్యముగ లలితకళాధర్మణ కీలుండవై నాటకకర్తలకు రంగస్థలభాగవిమర్శనము, నటకులకు పాత్రాచిత్యపాఠశాలములు గలుగునట్లు సమ్మతి (సలహా) నొసంగజాలితిని. మార్లు, వేలు వెచ్చించి మద్రాసున నెలకొన్న ఆంధ్రసభను, వివిధప్రాంతములనుండి వచ్చుచుండునటులను మఱియు మన యాయూరమున్న మృగయాపురీహింసానాటక సమాజమును, పోషించితిని.

విమర్శకావతంసా! రాజ్యాంగమర్మ కర్మజ్ఞుండవట లో వింతయేమి? రాజకీయోగ్యములందును బ్రాహ్మణేతరులకు సమప్రతిపత్తిఫలంబును లభింపజేయునట్టి సేవ బ్రాహ్మణేతరతాదృశ్యకర్తలకు సర్వత్యాగరాహిత్యవినిధిరామని నాయకాగ్రేసరబృందహాకంధమున కాంధ్రవాదక కాళాతుల్యుండవై న్యాయము దర్శించుటకొనన ఆంధ్రము "సమదర్శి" పత్రికకు సాఫించి ఆంధ్రప్రతిభ వెల్లడించుచు ఆంధ్రులకు బాటపాతులకు గౌరవంబున నీడవచ్చుచు ఆంధ్రమాతను నేవింపుచుంటిని. ఇట్టి సేవ చిరాయురారోగ్యకృత్యముల బ్రసాదించి కాపాడుగా! అని సర్వకృతని సవాధ్యాయించు

వేటపాలెం విధేయులు.
22-8-30. వేటపాలెము పురజనములు.

వాలిగిరి (కడపజిల్లా)

25-8-30 తేదీన మాగ్రామమునకు శ్రీయ్యతులు పురటూరు గ్రామనివాసులకు వెలుగోటి వారాయణ రెడ్డి వారి గోటి వెంకటరెడ్డి పుమ్మరెడ్డి వలెనరెడ్డి సంగమేశ్వరరెడ్డి సన్నరెడ్డి వెంకటరెడ్డి యొక్క కొందరు కుంతిపైనికులు ఏ సాయంత్రం 8 గంటలనుండి సభ ప్రారంభించిరి. సభకు ఆఖ్యావృద్ధులు మూడు 600 మంది ప్రజలు వచ్చియుండిరి. శ్రీయ్యత వారాయణరెడ్డిగారు ఖద్దరు విషయమును విపులముగా ప్రవర్ణించిరి. వెంకటరెడ్డిగారు ప్రస్తుత రాజకీయ విషయముల వెల్లడించిరి. వరెడ్డి సంగమేశ్వరరెడ్డిగారు మద్దపాన విషయమును విపులముగా సుప్రవర్ణించిరి. సన్నపురెడ్డి వెంకటరెడ్డి అహింసవిషయమును ప్రవర్ణించిరి. గంగిరెడ్డివలెనరెడ్డి కొంతమంది కానిస్టేబులురాదా వచ్చియుండిరి. సభ సాయంత్రం 8 గంటలవరకు జరిగినది. సభాసంతరం విశేషప్రదూషణగావించి వందనాతరం మహాత్మా గాంధీకి జై అని యిత్యాది జను శబ్దములతో సభ ముగింపబడినది. ఈదేశ భక్తులు లభ్యా కాసనోల్లంఘనము జేసియున్నారు.

యల్. పుల్లారెడ్డి.

తిరునల్వేలిలో కాంగ్రెసు ప్రచారము
తిరునల్వేలి, ఆగస్టు 27:—143 నెక్కునక్రింద తిరునల్వేలి వట్టూ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి యగు నెల్లయప్ప శ్రీశ్రీగారిచే కేసు లేబడినది. వలంటి రైక్కు-పగా చేయచున్నారు.

కాంగ్రెసు ప్రచారము మామూలుగా సాగుచున్నది. వడగలైకి చెందిన పానీరొధుగారు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి. (ఆ. వె.)

నవీన జర్మకా చికిత్స
సకలమైన వ్యాధులు శుద్ధువుచును. మాహాస్త్వవ్యాధి చికిత్స చాల ఘనత చేందినది. ఆలోచింపక వివరములకు వ్రాయుడు.

Dr. P. Nagaraja Rao.
40, Central Avenue, Calcutta.

అందమైన అడకత్తులు
(Nut Crackers)
ప్రతిఘంట నుండవలసినది. ఒకటి 6 అణాలు. డజన్ రు. 8-12-0. ఇదిగాక ట్రాకాఫ్ఫర్ బొమ్మలు, పేర్ ఆయిలు, సమ్మలు, మందులుకూడ దొరకును.

Tara Nang & Co.,
25, Sashibhushan Dey Street, Calcutta.

చెన్న పురిలో విద్యార్థుల హరటాలు

మరికొన్ని విషయములు

మదరాసు ఆగస్టు 29:—కాంగ్రెసు కార్యదంఘ్న సభ్యులకు శిక్ష వేయబడినందున నేడు మదరాసులో ఈ వినియోగబహు చినాబజారు గోడౌనుస్థితి మున్నగుచోట్ల చాల దుకాణములు మూయబడినవి.

పచ్చయప్ప కళాశాల విద్యార్థులు వెడలిపోవుట
నేడు పచ్చయప్ప కళాశాల మామూల ప్రకారము ఉదయమున 10½ గంటలకు తెరవబడినది. విద్యార్థులందరూ వచ్చిరి. కాని మొదటి వీరియడుకాగానే కొందరు విద్యార్థులు ప్రచారమును ప్రారంభించిరి. కాంగ్రెసు నాయకులను అరెస్టు చేసినందువలన నేడు వెడలిపోవలసిన నేడు ప్రదయముననే విద్యార్థులు విద్యయించిరి గూడ తెలియుచున్నది. అందువలన 12 గంటలవరకు విద్యార్థులందరూ వెడలిపోయిరి. కళాశాల మానీషేయబడునని ఉపాధ్యాయులే అనుకున్నట్లు విద్యార్థులకు తెలియజేసిరి.

విద్యార్థులమూరేగింపును చెదరగొట్టుట
పచ్చయప్ప కళాశాల విద్యార్థులు ఉరేగింపుగా బహులు దేరి చేరువనన్వ వెకండరీ స్కూలుయొద్దకు వెళ్లగానే, అచట విద్యార్థులుగూడ లేచినవచ్చిరి. వారెవరు చినాబజారుగోడౌను మీదుగా క్రొవ్వియను కాలేజీవద్దకు బయలుదేరిరి. బ్రాహ్మణ్య లాటిలనుధరించిన పోలీసుభటులు కొందరు వారిని నిరోధించిరి. అచట ప్రజలగూడ చాలమంది చేరగా పోలీసులు చెదరగొట్టి రనియు అప్పుడు కొందరికి దెబ్బలుతగిలెననియుగూడ తెలియుచున్నది.

“నేడు హరటాలు జరుపుడు”

అని వ్రాయబడిన ఒక బ్లాకబోర్డు పచ్చయప్పకళాశాల గుమ్మమువద్ద నుండునది.

క్రిస్టియనుకాలేజీవద్ద జరిగినవిషయములు
పిమ్మట కొందరువిద్యార్థులు క్రొవ్వియనుకాలేజీవద్దకు వెళ్లి అచటగూడ కేకలువేసిరి. మరికొందరు విద్యార్థులు మత్తాలపేట ప్రామాణ్యయొద్దకు వెళ్లి కేకలువేసిరి. అప్పుడు మధ్యాహ్నము విశ్రాంతివేళ నమి పించుటచే యీ రెండు చోట్లను చాల మంది ప్రజలు చేరిరి. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మరల కళాశాల తెరవబడినపుడు యీకళాశాలగూడ మూయవలెనని కొందరు విద్యార్థులు కోరిగాని అధికారులు సమ్మతించనందున చాలమంది విద్యార్థులు కళాశాలనుండి వెడలిపోయిరి. కాని క్రొవ్వియను కళాశాల మూయబడలేదు. వెలుపల విద్యార్థులు కేకలు వేయుచునే యున్నారు. పోలీసువారు వీధులవెంట తిరుగుచున్నారు. మధ్యాహ్నము పొంజిగంటకు విద్యార్థులందరూ గుంపుగా ఆంధ్రపున పోలీసులనుండి వెలువలిసినపుడుపుడు అచట గేటనుకు చేరిన ఒక స్తంభము విరిగిపోయినదిగాని అది యెవరియైనను పడకుండ ప్రజలే దానిని పట్టియించిరి గాని ప్రమాదమేమియును కలగలేదు. పిమ్మట ఆ స్తంభమునకు బోటుపెట్టిరి.

రిజర్వుపోలీసులను పిలిపించుట

మరల తొందరలేమైన కలుగునేమో అనసరియమువలన నేడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు రిజర్వు పోలీసులను లాకాలేజీ పోలీసు స్టేషనుయొద్దకు పిలిపించి అచటనుంచిరి. క్రొవ్వియనుకాలేజీ నేడు మూయుటకు 20 నిమిషములు ముందుగా మూయబడినది. పాయంకాలము 4½ గంటలకు అచటనున్న పోలీసువారుగూడ వెడలిపోయిరి. కాని లాకాలేజీ స్టేషనువద్ద మాత్రము చాలమంది పోలీసువారుంటున్నది యుండిరి.

ఒకవిద్యార్థిని అరెస్టుచేసి వదలివేయుట
తొండమండలము ప్రామాణ్య విద్యార్థి యొకడు జాతీయపతాకమును పట్టుకొని వెళ్లుచుండగా, అరెస్టుచేసి లాకాలేజీ పోలీసుస్టేషనుకు తీసుకొనివెళ్లి పిమ్మట వదలివేసినది తెలిసినది.

ప్రభుత్వమువారి దేశీయవైద్యపాఠశాల
నేడు ఉదయమున యీ పాఠశాలవద్ద గూడ పికటింగు జరిగినది. అందువలనదాదాపుగా విద్యార్థులందరూగూడ వెడలిపోయిరి. 11 గంటలవరకు అందరూ వెడలిపోయిరి.

ట్యుటోరియల్ కళాశాల, తొండమండలం ప్రామాణ్య, చెంగల్పూరు లెక్కికలయిక్విట్యూటు మున్నగు చాటియొద్దగూడ విద్యార్థులు కేకలువేసి పికటింగుచేసిరి.

వెన్నకళాశాల

ఈ కళాశాలలో క్రియయర జూనియరు యింటర్మీడియేటు తరగతుల విద్యార్థులందరూ వెడలిపోయినది తెలియుచున్నది.

(ప్ర. వి.)

కాంగ్రెసు నాయకులపట్ల మదరాసువిద్యార్థుల సానుభూతి

మదరాసు, ఆగ 29:—పండిత మళవ్య, పటేల్ మున్నగు కాంగ్రెసునాయకుల వరెస్టుచేసి గవర్నరు మెంటువారు వారికి శిక్షవిధించినందుకు పచ్చయప్ప కాలేజీ విద్యార్థులు నేడందయం క్లాసులను విడిచిపెట్టి వచ్చిరి. వీరందరూ రెండు జట్లుగా చేర్చబడిరి. మొదటిజట్టువారు చినాబజారుగోడౌను, మింట్స్ట్రీట్, మన్నడీ, తంబుచెట్టివీధులమీదుగా ఎన్నుకొని పేరుకొనిరి. హిందూభిటులతో ప్రామాణ్య విద్యార్థులుగూడ దారిలో ఉత్సవముతో గలిసిరి. మత్తాలపేట ప్రామాణ్యవద్ద ఉత్సవములోనివారు క్లాసులలో ప్రవేశించి వాతములు జరుగకుండజేసినట్లు తెలియుచున్నది. గ 12.30 ల వేళ ఆనూకూలు ప్రామాణ్యవద్దగారు క్లాసులను విడిచిపెట్టిరి. వెంటనే అచ్చటి విద్యార్థులగూడ ఉత్సవముతో వచ్చి కలిసిరి.

ఉత్సవము జరిగినంతవేళను విద్యార్థులు ప్రకాంతముగానుండి బయటయ్యారును లానర్సుచుబోవుచుండిరి. నాయకుల గౌరవార్థము దుకాణములను మూయవలసినదని దుకాణదార్ల నడుగుచుండిరి. క్రొవ్వియకాలేజీ అధికారులు, ఉత్సవములోనివారు లోబలబడజేయుటకై కాలేజీగేటుకు తాళములువేసిరి. ఇంతలో ఆ సిస్టెంట్ కమిషనరు అనంతచార్యగారు లాటి రిజర్వుపోలీసు దళముతో వచ్చికి వచ్చిరి. వెంటనే పోలీసువారు క్రొవ్వియకాలేజీ గేటువద్దకువచ్చి నిలిచిరి. ట్యుటోరియల్ విద్యార్థులకు మధ్యాహ్నము భోజనమునకై బయటికి విడిచిపెట్టుటకై కాలేజీ గేటు తెరవబడినది. చుట్టు ప్రక్కల ముగిన జనసమూహమును పోలీసువారు చేదగొట్టిరి. ఒక పురుషుడు, ఒకరు ధరించిన వాడు, ప్రామాణ్యలోనికి వెళ్లబోవుచుండగా, పోలీసువారు వీరిని వెడలిపెట్టి దూరముగా గొట్టివేసిరి. పచ్చయప్ప కాలేజీవద్ద నుండి రెండవ విద్యార్థి దళమువారు క్రొవ్వియకాలేజీ వచ్చుచుండగా మధ్యాహ్నము 12 గంటలవేళ లాకాలేజీ వద్ద పోలీసువారు వారిని లాటితోకాట్టి వారి దగ్గరనున్న జాతీయ పతాకములను లాగివేసిరి.

(ప్ర. ప్ర.)

లెంకానీరో వాలంటీర్లకు శిక్షలు

144 నెక్సు ను నల్ల ఘోషించినందుగాను నేడు లెంకానీ జాయింటు పేజన్టీలుగారు 19 మంది వాలంటీర్లకు శిక్షలు విధించిరి. వీరిలో చాలమంది బాలకులే.

క్రియత బాబూ రామనాథదాస్ అనునానికి రెండేండ్లను, మరియొకరికి ఒకయేడానియు కఠినశిక్షలు విధించబడినవి. వీరుగారు బోర్డర్ పాఠశాలకు బంపిరి. ఒకరిని చెంగల్పూర్ సినియర్ సెర్టిఫైడ్ స్కూలుకు పంపిరి. మరియొకరిని విడిచిపెట్టిరి.

(ప్ర. ప్ర.)

కలకత్తా రేస్ క్లబ్బు దొంగతనము

నిర్బంధించబడినవారు జామీనుపై

విడుదల చేయబడుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—కలకత్తా టర్నక్లబ్బునందు 2 లక్షల రూపాయలు మూయవలసిన సందర్భమున అరెస్టు చేయబడిన ఇరువురు ఉద్యోగులు చేరి 20 వేల రూపాయల జామీనుపై విడుదల చేయబడిరి.

(ప్ర. ప్ర.)

మనవి

ఆంగ్లానిలో ప్రసిద్ధ విద్యాంశులని క్రిందపొందిన వల్ల య్యోక్తాస్త్రి కాన్యశ్రీగారు ఒక వ్యక్తి నాశ్రయించిన దీపనము అనర్థావాయకుని ఇంతకాలమునకు గ్రహించి ఉద్యోగమున కిత్తర ప్రయత్నింపక తమ సుగీతసాహిత్యముల సుపయోగించుచు పురాణమారికా కాంక్షేషన్ స్వతంత్రతన వృత్తిగాను, సంఘసంస్కారమే ముఖ్యకర్తవ్యముగాను నిర్ణయించుకొని, ఆచారవిరుద్ధ తమకుమారుడు జైలలో నుండుటచే పితార్థన ఇంటజనుగుట దుర్బలమని తలచి తమ పాభాగ్య విద్యావీరముతోగూడ ఆంగ్లాదేశ సంచారముకై బయలుదేరుచున్నారు.

ప్రమాదాన సన్యాసిరాజు,

పర్రాకవిడి.

కల్యాణి

శ్రీ విశ్వభాయిపటేల్, పండిత మలవ్య, డా॥ అన్నానీ మొదలగువారి నిర్బంధమునకుగాను యీ పరగంధ్రజనసంఘ కార్యాలయము గ్రంథాలయము వరుసగా మూతబడినవి (ఆగస్టు 28, 29, 30 తేదీలు) మూయబడినవి. ఈ ప్రకారము హరటాలు జరుపబడినవి. బడిపిల్లలు బడికి వెళ్లుట మునివేసిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారిని తిరుగ అరెస్టుచేయుట

శ్రీయత బెజవాడ గోపాలరెడ్డి బి. ఎ. గారు నెల్లూరు జైలునుంచి యీ నెల 26 విడుదల కాబడి నేడు (29-8-30) మదరాసునుండి నల్లూరునుకు ఎక్స్ ప్రెస్ లో విచ్చేసిరి. వీరు ఆరోగ్యముగనే యున్నారు. వీరిని నల్లూరు విద్యార్థులందరూ స్వాగత మొసంగి గొప్ప పుత్సవముతో వెంకటగిరిరాజుగారి కళాశాలనుండి బాతీయగీతముల వాడుచు బాతీయపతాకములచేబూని పోయిరి. దారిలో పోలీసువారు వారి నెరుగొని ఉత్సవమును ఆటంకపరచిరి. సబ్ ఇన్స్ పెక్టరుగారు దుష్టము పోగూడదు. 144 వ నెక్సు కిక్కిరించివారు. అని చెప్పగట. ఒకరు 144 నెక్సు నిన్నటితోనే నెల్లూరువచ్చినని చెప్పిరట. అంతట సబ్ ఇన్స్ పెక్టరుగారు క్రిమినలు లా ఆమెండ్ మేటు అప్రక్రింద అరెస్టుచేసి శ్రీయత బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారిని తీసికొనిపోయిరి. విద్యార్థులు గోపాలరెడ్డిగారికి జై గాంధీకి జై యని అరచుచు వెంబడించిరి. అప్పుడు పోలీసువారు బెత్తములలో గుంపులో కొందరిని కొట్టిరి. ఉత్సవములోని బాతీయ పతాకమును పోలీసువారు తీసికొనిపోయిరి.

నెల్లూరు విద్యార్థులపై జల్దానా

నెల్లూరు వెంకటగిరిరాజుగారి కళాశాల విద్యార్థులు దేశీయనాయకులైన పండిత మదనమోహన మలవ్య, వి. జి. పటేల్, డాక్టరు అన్నానీ మున్నగు భారతదేశీయ మహాసభ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి శిక్ష వేసినందుకై కళాశాలకు పోవ బహిష్కరించిరి. అందులకై కళాశాల అధికారులు కాలేజీవిద్యార్థి 1 కి దినమునకు రూ 1-0-0 జల్దానా మును ప్రామాణ్య పాడేమాప్తగారు ప్రామాణ్య విద్యార్థి 1 కి దినమునకు 0-8-0 యెను జల్దానా మును విధించిరి.

జైలుల మార్పులు

ఒకగంటి రామచంద్రయ్య ఎనమండ శివకామయ్య, అల్ల బాలకృష్ణరెడ్డిగార్లను మొదటి కాసటి దీప్తి పేజన్టీలు గారిచే తంజావూరు బార్న్సులస్కూలుకు పంపబడిరి. తర్వాత నెల్లూరు జైలు జడ్జికోర్టులో అపీలుచేయగా రాజకీయ ఖైదీలకు బోర్న్సులస్కూలు లేదనియు తీర్పుజెప్పిరి. వారిని జైలు ది 26 తంజావూరునుంచి వేలారికి మార్చబడినట్లు తెలిసినది. ఈముగ్గురు ఆరోగ్యముగనే యున్నారు.

నూకలపాటి లక్ష్మీరెడ్డిగారు

వీరిని బళ్లారి జైలునుండి మేలూరు నెంట్ల జైలుకు మార్చిరి. వారాయదాదాపుగా నెలూరు జైలుకు మార్చబడిరట.

డక్కన్ సర్దారుల దర్బారు

బొంబాయిగవర్నరుగారి యుపన్యాసము

భారతీయుల రాజకీయశక్తయముల యెడ

సానుభూతి

పూనా, ఆగస్టు 29:—డక్కన్ సర్దారుల దర్బారులో బొంబాయిగవర్నరుగారు డా॥ క్రెడిక్ నెక్సుగారు ఉపన్యాసించు యీ విషయగాచెప్పెను. కథకు చాలమంది సర్దారులువచ్చి యుండిరి:—

తమ కేమి కావలెనో భారతదేశంలో అన్నిపార్టీల వారు, అన్ని మతములవారు, అన్ని సంఘములవారు కలిసి నిశ్చయించుకొని, అధినివేళ ప్రతిపత్తిలన తాము వహించుటకైన బాధ్యతలను వహింప సిద్ధముగా వచ్చునో భారతదేశం యశోచములు సఫలమగునట్లు క్రొవ్విబానివాడు తోడ్పడుచునని మీరు నమ్మువలసినది. ఎరవాడా తరసాలలో నాయకుల సంప్రదించుటయొక్క ఫలితమును గూర్చి వినుటకు మనము చాల ఆతురతతోనున్నాము. ఈసంప్రదించుటల జనబాహుళ్యమునకు కష్టనష్టములును, ప్రజల సౌమస్య కార్యక్రమమునకు విఘాతమును కలిగించు ఉద్యమము అగిపోవును గాక యని మన కోరుచున్నాము.”

(ఆ. ప్ర.)

రాజప్రతినిధికి నేటివేషేర్

ప్రొకరుసంఘమువారి తంతి

బొంబాయి, ఆగస్టు 29:—శ్రీ పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని విడుదలచేయవలసినయొ ప్రస్తుతపు నిరంశక విధానమును యికముందు గూడ సాగించుటవలన చాల ఉపద్రవము కలుగునని నేటివేషేర్ ప్రొకరుసంఘాధ్యక్షుడగు రాశేంద్ర సోమనారాయణగారు రాజప్రతినిధికి తిరివార్త వంపినారు.

(ప్ర. ప్ర.)

ఇవన్నియు, భారతప్రభుత్వమువారికి మరింత ప్రతి
బంధకము లయ్యెను. గాంధీను హామ్స్టర్ ని సమాధానపరచుటకు
మారు, అతని ఉద్యమము నణచుటకు ప్రభుత్వముచే రొనర్చు
చున్న ప్రతిచర్యయు, గాంధీగారి రసలంబించిన చైఖరి ధర్మ
సమ్మతమైనదనియు, న్యాయమైనదనియు ప్రపంచమునకు వెల్లడి
చేయుచుండుటయే గాక, వారి ప్రతిష్ఠను చాలవరకు తొలచి
వేయుచున్నది. ఇది చాల విచిత్రమే. ప్రభుత్వముచే రొనర్చ
మము నరీకట్టుటకు గావించిన ప్రతి "ఆర్డీ నెన్సు"ను గాంధీగారి
ఉద్యమమును బలపరచుచుండుటయే గాక ప్రభుత్వముచే
కాననుల నుద్ఘోషించుటకును ప్రజలకు మరింత నుభయసాధ్య
ముగ నొనర్చుచున్నది. ఇదివరకు కాననోల్లంఘన మొనర్చు
చి బుర్రెకున్న వారికి గూడ ఈ ఆర్డీ నెన్సుల వలన,
కాననోల్లంఘనమునకు ముంచి యునుకాగను లభించుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారి ఆదేశముల ననుసరించి పరిగా అందుకు వ్యతిరేకముగ ప్రతిపక్షమును తీర్చుచున్నది. ఈ విషయమును నిమిత్తము అధికారులు బాగుగా గుర్తింపజేయుదురు.

ప్రస్తుత మీ దేశమున నేర్పడిన ప్రతిష్టాభిమాన రాజకీయమైనదే గాక ఆధ్యాత్మికమైనదిగూడను. భారతీయులు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితుల నంగీకరించుటలేదు. అటు లంగీకరింపక పోవుటకు అడ్డుతును హింసాసాహిత్యంతో వ్యక్తికరించుచున్నారు. ప్రపంచము దేయితరజాతీయుల తమ యనస్సులని వ్యక్తికరించట కిట్టి ఆధ్యాత్మిక మార్గము నవలంబించియుండలేదు. ఏ జాతికిని అట్టి కీర్తిలేదు. ప్రాచ్యదేశమున ఒక్క భారతదేశమునకు మాత్రమే ఇది సాధ్యము.

రాజకీయదర్శనములు

మనదేమి జరుగును? ఎటుల పరిణమించును? అని ప్రతి వాడును ఇప్పుడు ప్రశ్నించుచున్నాడు. సంధిరాయభారములు భగ్ను మగు నని, రాజకీయ విషయములయందు దనుభవము గలవారే నేకులు నూచించుచున్నాడు. అవిధముగ సంధి ప్రయత్నములు భగ్ను మగు నెడల నేమి జరుగునో యూహించుట దుస్సాధ్యము. అవిషయముల దలచుకొను నెడల ఒడంబడిక గనుకొనడమే మార్గము. ప్రస్తుత రాజకీయ విషయనీతి మరింత విషమ మగును. ప్రజలను అధికారులనుగూడ మరింత భారమును హింసలకును హింసాసాధనమునకును సిద్ధపడ వలసి యుండును. స్వాతంత్ర్యము బడయక పూర్వము అయిదొండు దేశమున సంభవించిన పంపుటలే భారతదేశమునగూడ పరిణమించుచు ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధభిధానము వలన రాజకీయ అసంతృప్తి భూగర్భమార్గమున వ్యాపించుచున్నది. అందుకు నిదర్శనము తిరుణ్ణి గమనించుచున్నది. భాంధి మహాత్ముని కెంత పలుకుబడియున్నను ప్రజల స్వాతంత్ర్యవ్యవస్థ చల్లారనిది అసంతృప్తిని తోలగింప జాలదు. ప్రస్తుతము కాంతియుతముగ నీయద్యమును నెల్లప్పుడీకని కాంతియుతముగ నెవరును నుంచజాలరు.

సమాధానము కుదురుచో

కాని కాంగ్రెసు నాయకులకును ప్రభుత్వము వారికిని సమాధానము కుదురనను అశక్తి కొంత యవకాశముగలదు. సమాధానము కుదిరి కాంగ్రెసునాయకులు రాండుటేలింగు సమావేశమునకు వెళ్ళినను లేక ఇతరులు వెళ్ళుటకు వారనుమతినిసగినను ఏమి జరుగునను విషయమునగూడ మన మాలోచింపవచ్చును. భారతదేశము తనకేమి గావాలనో హింసల ననుభవించు సత్త్వాగ్రహార్యమయ్యాపమన గత అయిదొండునెలలుగా వ్యక్తికరించుచున్నది. దానినే రాండుటేలింగు సమావేశమునకు పోవు భారతీయ ప్రతినిధులు మాటలలో స్పష్టముగ వెల్లడింపవలసి యుండును. కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఏ ఆశయములకొర కిన్ని హింసల సహించుచున్నారో ఆ ఆశయములే నే వర్ణ, మత, పక్ష వివక్షల లేక భారతీయ ప్రతినిధులు రవుండుటేలింగు సమావేశమున భారతీయుల వరకులగు నేకగ్రీవముగ వెలంపవలసి యుండును. అట్లే రాండుటేలింగు సమావేశము అంగ్ల భారత సమన్వయ పరిషత్తు-రించుటకు సాధనము గాగలదు. కానియెడల నీ సమావేశము వ్యర్థము.

రాండుటేలింగు సమావేశమున భారతీయ ప్రతినిధు లేక గ్రీవముగ తమ ఆశయములను తెలియచేసి ఎటులైనను అంగీకరింపజేతు రనుకొనడు. (ఇది కష్టసాధ్యము) అట్లు సమావేశమువా కొనర్చు కిఫార్సును గావచ్చునభివారంగీకరించెదరా? కామన్సుభవారంగీకరింపరనియే నా సమ్మతము. కాని ఒక విధముగ మాత్రము రాండుటేలింగు సమావేశమునకు జను భారతీయులకు ప్రయోజనకరము. అక్కడనుజని భారతీయుల వెళ్ళిరిని ఆంగ్లేయులకు స్పష్టముగ తెలిసి, ఈ దేశముతరపున చాల ప్రచారమొనర్పవచ్చును. ఇప్పుడు క్రి. ఆ. క్రి. ప్రా. సత్త్వాగ్రహార్య రవింద్రనాథ్ ఠాగూరు మొదలగు ప్రముఖులు కొంత ప్రచార మొనర్చుచున్నారు. కాని అది చాలదు. ప్రచారమునకు అవకాశములభించుటయే గాక, రవుండుటేలింగు సమావేశమునకు జని, ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారిని భారతీయ శాసనముల నంగీకరింపజేసిన యెడల భారతీయ శాసనముల సంక్షేపింపవలయును ప్రమాణ మొనర్చిన ఆంగ్ల రాజకీయ పక్షముకంటే మనతరపున నుండును. ఇది స్వల్పమాత్రపు లాభముగాదు" అని పోలుగాడు నడిచిరి.

జి. ఆర్. వెంకటరామరాష్ట్రీగారు

ఇటీవల నే ఆంగ్ల దేశము నుండి వచ్చిన జి. ఆర్. వెంకటరామరాష్ట్రీగారు, పిమ్మట ప్రసంగించుచు, ఆంగ్ల దేశమునం దిటీవల చాలమంది భారతదేశమున గురించి తెలిసికొనవలెనను కుతూహలము విశేషముగ గమించుచున్నదనియు, ఇందుకు, గాంధీమహాత్ముని యుద్ధము మేకారణ మనియు నడిచిరి. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న సంధిరాయభారములు విఫలముగ నెడల సంభవించుపరిస్థితుల దలచుకొనిన యెడల భయముచే నొడంబడింపవలసియును, సంధిప్రయత్నములు సఫలముగననియు ప్రస్తావనలు ఆంధ్రవలెననియు నుడిచిరి.

అధ్యక్షుడు

అధ్యక్షులు సభను ముగించుచు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు రాండుటేలింగు సమావేశమున గావించబడు తీర్మానములు భారతీయుల అంగీకారము నందినట్లు పరిగణింపబడజాలవని, క్రి. ప్రా. సత్త్వాగ్రహార్య గారు గావించిన ప్రకటనను బలపరచిరి. కాంగ్రెసు తో సమాధానము కుదుర్చుకొననిది విమర్శియోజనముని ఈ దేశమున, పేరుగల రాజకీయజాలలో ప్రతివారు నంగీకరించుచున్నారు. కాంగ్రెసునాయకులు, రాండుటేలింగు సమావేశమునకు వెడలకపోవుట కొనినియును. ఏకారణముచేతనైనను, కాంగ్రెసునాయకులు రాండుటేలింగు సమావేశమునకు వెడలనియెడల, అప్పటికి జను ఇతర భారతీయ ప్రతినిధులు కాంగ్రెసువారు ప్రకటించిన ఆశయములే, జాతీయ శాసనములకు సమావేశమువారి యెడల నుగచవలసి యుండును.

కాని ఒక్క విషయమున మాత్రము, పోలుగారిలో నే నంగీకరింపజాలను. భారతీయుల కాంగ్ల దేశమున ప్రచార మొనర్చుట కవకాశ ముండునని తలచుటమాత్రము, పోరజాటు. వారాపత్రికలలో భారతీయులగురించి ప్రకటించబడుచున్న అసత్యములకు ప్రత్యుత్తర మొసంగి నిజము వెల్లడించుటకు చాల కష్టమగుచున్నదని ఆంగ్ల దేశమునుండి వి. క్రి. ప్రా. సత్త్వాగ్రహార్య గారు, ఇటీవలనే జాబు వ్రాసిరి. ఇతర దేశములయందు భారత దేశమునకు ప్రతి కూలముగ తీవ్రమగు ప్రచారము సాగింప బడుచున్నది. ఆందుచే భారతీయులు నిజపరిస్థితుల వెల్లడించుచు జా దేశములయందు ప్రచారము సాగించుట చాల అవసరము.

అధ్యక్షులు ముగించుచు, భారత ప్రభుత్వమువారికొక విషయమును గుర్తింపజేసినదియు పకుబలముచే నెవరును మరియొకరి పై నెక్కువ కాలము అధికారము చలాయించ జాలరనియు, భారతజాతీయ నాయకులతో సమాధానమునకు రావలసిన సమయము వచ్చినదనియు నడిచిరి.

లాహారు కుట్ర కేసు

భగత్ సింగును చూచుట కెవరును పోవీలులేదు
లాహారు, ఆగస్టు 29:—లాహారు కుట్ర కేసులో ముద్దాయిల తరపున వ్యాజ్య నిర్వహణమును పూనుకొనుటకు యొకసంఘ మేర్పడియుండెను. ప్రవాసేవక సంఘాపాధ్యక్షులగు లాలాఫిరోజు చండు గాగును, కుమారి లక్ష్మణుని గారు ను యీ సంఘమునకు కార్యదర్శులు. వీరు సదరు ముద్దాయిలతరపున వాదించుటకు వ్యాజ్యవాదుల నేర్పాటుచేయుటకును ముద్దాయిలతో మాట్లాడి సదరు ఏర్పాట్లు జేయుటకును అనుమతి యొసంగవలయునని కోర్టువారిని కోరిరి. కోర్టువారు అనుమతించిరి. అందుచేత ముద్దాయి యగు భగత్ సింగుతో మాట్లాడుటకై జెయిలువద్దకు వెళ్ళిరి. కాని భగత్ సింగుగారు యెడోవల నిరసన ప్రకటనవలించుటవల్ల ఆయన ను సందర్శించుట కెవరిని రాసీయగూడదని గవర్న మెంటు వారు ఉత్తరువులు జారీచేసినందున జెయిలు అధికారులు వారిని లోనికి పోనియేలేదు. కాబట్టి యీసందర్భములో కోర్టువారు తమ ఉత్తరువును తిరిగి జారీ చేయుదురు. (క్రి. ప్రా.)

మీరటు జెయిలులో ఖైదీల తిరుగుబాటు

ప్రభుత్వ ప్రకటన
మీరటు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. నేటి ఉదయము 8 గంటలకు మీరటు జెయిలులో ఖైదీలు తిరుగుబాటుచేసిరి. 7 భానాలనుండుగల ఖైదీలు తిరువులు తీసికొని జయతుకువచ్చిరి. కుతూహల అవసరములేకయే అల్లి కాంతింపబడిన. ఎవరికిని గాయములు కలుగలేదు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు ఉదయము 9 గంటలకు వెళ్ళి నరీయ్యపు చేసిరి. 18 ఖైదీలను ముక్కో, ఇములమీద కొరడా దెబ్బలతో దండించడ మైనది. విచారణలోనున్న కొందరు ఖైదీలవిషయములో నేరారోపణలు చేయడమునకు. (ఆ. ప్రా.)

బల్లారిలో అరెస్టులు-భిక్షులు

బల్లారి, ఆగస్టు 30:—బల్లారిలో మరల 144 నెక్కు ప్రయోగింపబడినది. కల్లుదొంగలముల వలంపాటలవద్ద ఏకటింగు నిషేధింపబడినది. 10 మంది 144 నెక్కును ధిక్కరించి అరెస్టుచేయబడిరి.
వార్డున వాల్లిలో తాటిచెట్లను నరికినందుకై ఏడుగురిని అరెస్టుచేసిరి. వారికందరికిని 6 వారములు మొదలు 15 వారములవరకు శిక్షలు విధింపబడినవి. (స్వ. వి. తంఱి)
సార్వభౌమదంపతులు ముగళవారము క్రొత్తగ బుట్టిన మునుగురాతిని గృహిణియై కృతజ్ఞులయ్యెను.

బొంబాయిలో శ్రీమతి మాంస మేహతాగారిని అరెస్టు చేయుట

నేడు ఉదయమున 9 గంటలకు అరెస్టుచేసిరి
బొంబాయి, ఆగస్టు 30:—బొంబాయి స్త్రీయనత్య గహ సంఘమునకు అధ్యక్షులురాలగు భారతీకాంగ్రెసుకార్య సంఘ సభ్యురాలగు శ్రీమతి మాంస మేహతాగారిని నేడు ఉదయమున 9 గంటలకు బొంబాయి పోలీసు చేతికి వచ్చిరి. చెరసాలకు గొనిపోయిరి. విచారణ నేడే జరుగవని తెలిపినది. మాంసమేహతాగారు ఢిల్లీ నుండి నన్ను ఉదయముననే బొంబాయి వచ్చిరి. (ఆ. ప్రా.)

కాళిలో భగవాన్ నాగుగారి యింటిని సోదాచేయుట

నయ్య క్రాష్ట్రములలో మొత్తము 2756 మందిని లక్ష్నోలో 400 మందిని అరెస్టుచేయుట
దెవారగు, ఆగస్టు 29:—వెహారు పటేలు నిజీదక కొరకు పోలీసువారు కాళిలో బాబూభగవాన్ నాగుగారు మున్నగు నెక్కుమంది కాంగ్రెసుపక్షమువారి యిండ్లను సోదాచేసిరి. వారికేమియును దొరకలేదు. నయ్య క్రాష్ట్రములలో ఇప్పటివరకు 2756 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. వీరిలో 400 మంది లక్ష్నోలోనే అరెస్టుచేయబడిరి.
ఏకటింగు అర్థి నెక్కులంద కాళిజిల్లాలోని చాందోలి తాలూకాలో సయ్యరాజగ్రామమున నేడు 41 మంది నులంటిర యె అరెస్టుచే కాళి తీసికొనివచ్చిరి. (ఆ. ప్రా.)

కన్ననూరు జైలులోని

ఆంధ్ర రాజకీయ నిర్బంధితులు
కన్ననూరు జయిలులో ఏ. వి. తరగతి రాజకీయ ఖయి దీలు 68 గరు కలరు. అందులో ఆంధ్రులు 40 మంది కలరు. వీ. క్లాసు రాజకీయ జైదీలు 850 మంది కలరు. అందులో బొం బాయివారు 100 మందిని, ఆంధ్రులు 12 మందిని, మిగత వారు మలయాళీలు, కర్ణాటకమువారు కలరు. ఏ. వి. తరగతుల ఆంధ్రులు 1. ఓంగటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు 2. జే. భక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు 3. మహర్షి బులంఘు సాంబమూర్తి గారు 4. గొల్లపూడి నీతారామరాష్ట్రీగారు 5. బాల్కర్ల ఎస్. నేపా గారు 6. మాదభూషి నరసింహాచార్యులుగారు. ఆచార్యులుగా రు కొలదిరోజులు బైపాయిండ్ జ్యరముచే బాధపడి యిప్పుడు ఆరోగ్యముగా ఉంటున్నారు. 7. పాలకోడేటి మార్కెత్రకాళ రావుగారు 8. మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు 9. మద్దూ రి అన్నపూర్ణయ్యగారు 10. గాడేపల్లి మార్కెనారాయణశర్మ గారు 11. ముదుగంటి జగ్గన్నరాష్ట్రీగారు 12. వి. ముక్తేశ్వరప్రసాదరావుగారు 13. చాక్లరు ఎ. వి. యల్. నరసింహ రావుగారు 14. వాళం భీమరాజుగారు 15. చాక్లరు సాంబక వ రావు గారు 16. కిరం ను బ్బా రావు గారు 17. కరణు రామస్వామిచౌదరిగారు 18. వైదేపాటి వెంకట నారాయణగారు, 19. జోన్నలగడ్డ మల్ల ప రాజా గారు, 20. కె. సర్వేశ్వర రాష్ట్రీగారు, 21. తామర రామకృష్ణరావుగారు 22. భగరాజు వెంకయ్య గారు 23. మంతెన నుబ్బరాజుగారు 24. తిమ్మలూరి శివరామ య్యగారు 25. ఎల్. మల్లయ్యగారు 26. దీక్షితులుగారు (బరంపురం) 27. పూన రామమూర్తిగారు 28. తల్లా ప్రగడ నరసింహశర్మగారు, 29. దగ్గిరాల రాఘవంధ్రయ్యచౌదరి గారు 30. గొనుబేగ్ సాహెబుగార్లు తదితరులగు గలరు. నీక్షానులో ఎన్నో నినుబ్రహ్మగంగారు. వీరు క్రమక్రమముచే కొలదిరోజులు బాధపడిరి. ఇప్పుడు తేమముగాయంటున్నారు. సాగి నుబ్బరాజుగారు, సాగి నారాయణరాజుగారు మున్నగు వారు కలరు. ఏవిధమైన అల్లరులు లేకుండ, ఏ. వి. సి. తరగ తుల రాజకీయజైదీలు కన్ననూరు జైలులో సుఖముగా కాలము గడుపుచున్నారు.
ఇట్లు,
పా. రామమోహన్ రావు,
28-8-30

ఇంగ్లండు: ఎన్నికల సంస్కరణము

ఇంగ్లండు చాలకాలమునుండియు స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్నను, ఎన్నికలపద్ధతు లింకను లోపభూయిష్టముగ నున్నట్లు గన్పట్టుచు. స్వపరిపాలనము లభించినవెంటనే సర్వతో ముఖాభివృద్ధి చేకూరునని తలంప వీలులేదు. కాని, వివిధశాఖలలో నభివృద్ధిజరుగుటకు స్వపరిపాలనము ప్రథమావశ్యకత యగుచున్నది. లేనియెడల ఏ శాఖలో నభివృద్ధి గలుగవలెననినను, నిరోధములు మెండుగనుండును. వీనిని దాటుటకు సాధ్యపడదు. ఇంగ్లండులో స్వపరిపాలన మారంభ మయినదశలో, ప్రజలలో పలువురకు విద్య లేకుండెను. హిందూదేశపు ప్రస్తుతస్థితి కన్నను, అప్పటి ఇంగ్లండుస్థితి అధ్వాన్నముగ నుండెను. స్వపరిపాలనమునకు పిమ్మట, అభివృద్ధి త్వరితగతి చేకూరెను. విద్య వ్యాపించెను. స్వపరిపాలనమునకు బూర్వము ప్రజలందరును విద్యావంతులై యుండవలయునని నిధించుటవలన ప్రయోజన ముండెను. ఇప్పటికింకను ఇంగ్లండులో ఓటింగుపద్ధతి లోపములతో గూడుకొనియుండుటచేతనే, దీనిని సవరింపవలయు నని, వివిధపక్షములవారును కోరుచున్నారు. ఈవిషయమై విచారించుటకు అల్లెన చాటకుప్రభువుగారి అధ్యక్షతక్రింద త్రిపక్షప్రతినిధుల సమావేశము గూడెను. వీరు కొంతకాలము విచారణ నలిపిరి. తుద కీసమావేశము విఫలమయ్యె నని, అల్లెనచాటకు ప్రభువుగారు మాక్షనాల్లు మంత్రి గారికి వ్రాసిరి.

త్రిపక్ష ప్రతినిధుల సమావేశము లింతవరకు జయము గాంచి యుండలేదు. నిరుద్యోగమువిషయమై విచారణ నలుపుటకు త్రిపక్షసమావేశము నేర్పరుప మాక్షనాల్లుగారు తలపెట్టగ, బాల్డువినుగారు దీనియందు పాల్గొన నిరాకరించిరి. ప్రాయశః హిందూదేశముగూర్చి మాత్రము మూడుపక్షములవారిలో ఏకీభావము గుదిరిన గుదురవచ్చును. ఓటింగు సమావేశమునందు లేబరుపక్షము తరపున ఆడమునను, బెన్సెట్టు, క్లార్క్, డాలన్, గార్డినరు, ఫిలిపు, వెస్టువుడ్లుగారు ప్రతినిధులుగ నియమింపబడిరి. కన్సర్వేటివుపక్షము తరపున కాప్టెను బోరను, గా. సిసిలుప్రభువు, సర్ సామ్యుయల్ హోరు, సర్ ఓసీలు, సర్ పీటో, ఎ. యన్. స్కెల్టను, మేజరు స్టాన్లీగారు ప్రతినిధులుగ నియమింపబడిరి. లిబరలుపక్షము తరపున మిస్ మింగ్టన్ లాయడుబార్ని, సర్ రొనాల్డుమెక్లీన్, సర్ హార్బర్టు సామ్యుయల్, సర్ ఆర్చిబాల్డుసిక్లెడ్డు గార్డు నియమింపబడిరి. వీరుగాక మూడుపక్షములనుండియు

ముగ్గురు ప్రభుప్రతినిధులు, ఆర్నాల్డుప్రభువు, బేఫర్డ్ ప్రభువు, క్రెయిగుప్రభువుగారు చేర్చబడిరి. ఏవిషయములను విచారించవలయునో నిర్ణయించు హక్కు సమావేశమునకే వదలివేయబడెను. వివిధపక్షములవారు చేసెడి సూచనల ననుసరించి, నిర్ణయింపబడదగిన విషయములను నిరూపింప గోరబడెను.

1929 సంవత్సరము డిసెంబరు ప్రారంభమున ఈ సమావేశపు ప్రథమసభ జరిగెను. కామన్సు సభవారు ఓటరుల యభిప్రాయమును దెలుపురీతిని నియోజకవర్గ మేర్పాటుగావలయునని, లిబరలుపక్షమువారు సూచించిరి. వీరి యుద్దేశ్యము, ప్రస్తుతపు పార్లమెంటునభ ఓటరుల యభిప్రాయమును దెలుపుటలేదనియే. ముఖ్యముగ రెండుపద్ధతులు సూచింపబడెను. మొదటిది, ప్రపోజనల్ ప్రాతినిధ్యము, రెండవది ప్రత్యామ్నాయ ప్రాతినిధ్యము. అధినివేశ రాజ్యములలోను, విదేశములలోను ఆచరణ యందున్న పద్ధతులు గూడావగూడములు విచారించబడెను. ఈవిషయములగూర్చి ఏకీభావము గుదురదయ్యెను. మొత్తముమీద ప్రస్తుతపద్ధతి అంతరింపవలెననుభావము మూడుపక్షములవారిలో వ్యాపించి యున్నది. ప్రపోజనల్ ప్రాతినిధ్యమును, లిబరలు కన్సర్వేటివు ప్రతినిధులు ఆమోదించిరి. లేబరుపక్ష ప్రతినిధులు మాత్రము వీరిపట్ల ప్రాతికూల్యము జూపిరి. ఒక్కసభ్యుడు ప్రతినిధిగ గల నియోజకవర్గములలో ప్రత్యామ్నాయ ప్రాతినిధ్యమును ప్రవేశపెట్టవలయునను సూచన నిరాకరింపబడెను. ఈపద్ధతి నెట్టి సందర్భములలో నయినను, తా మంగీకరింపమని కన్సర్వేటివులు పట్టుబట్టిరి. లిబరలు పక్షమువారు మాత్రము, ప్రపోజనల్ ప్రాతినిధ్యము లేనిచో, రెండవరకపు ప్రాతినిధ్యమును తా మోమోదించెద మనిరి. రెండవపద్ధతిని లేబరు పక్షమువారు గూడ కొన్ని పరతులకు లోబడి యోమోదించి నిశ్చయించిరి. ప్రత్యామ్నాయ ప్రాతినిధ్యపద్ధతి వివరింపబడెను. ఏకసభ్యుడు గల నియోజకవర్గమునందు, మువ్వురు అభ్యర్థులు పోటీజేయునెడల, ఓటరులు తమకు గావలసిన అభ్యర్థినిపేర్కొని ఆతడు జయముగాంచనిచో, మరియొక అభ్యర్థికి తమవోటు చేరవలయునని తెలుపవచ్చును. ఇందువలన, అధికసంఖ్యాకుల యభిమానమును చూరగొనగల అభ్యర్థు లోడిపోకుండుటకు వీలగునని సూచింపబడెను. ప్రపోజనల్ ప్రాతినిధ్యము అల్పసంఖ్యాకులకు అన్యాయము జరుగకుండుటకు ద్వేషింపబడెను. ప్రత్యామ్నాయ ప్రాతినిధ్యము అధికసంఖ్యాకుల కన్యాయము జరుగకుండుటకు ద్వేషింపబడెను. ఈ విషయమై మూడుపక్షములవారును మూడుదారుల దీసిరి. తుదకు అల్లెనచాటకు ప్రభువుగారు రామ్సేమాక్షనాల్లుగారి కిటుల వ్రాసిరి.

“ఈ సమావేశము నింకను సాగించుటవలన ఎట్టిప్రయోజనము లేదని, నాకు తోచినది. ఎన్నికలకు సంబంధించిన నియమములను సవరించు నిమిత్తము ఒడంబడిక నొకదానిని గుదుర్చు నిమిత్తము, ఈ సమావేశము గూడినది. సమావేశోద్దేశ్యము లింకను మిగిలినవి. ఒడంబడిక కుదురలేదు. ఇక ముందు డియూనస్ కుదురునను నాకే గనుపింపదు. ఈ సమావేశము వారు పక్షపద్ధతి ననుసరించి కొన్ని తీర్మానములను గావించగలరు. దీనివలన సమావేశము నేర్పరచిన యుద్దేశ్యము నెరవేరబడదు.

అందుచే, ఈ సమావేశము సంత మొందింపవలసి వచ్చె నని మీకు తెలుపుట కెంతయు చింతించుచున్నాను.

మొత్తముమీద ప్రజలకు నిజముగ ప్రాతినిధ్యము వహింపగల సభ్యుల నెన్నికొనుట కింకను ఇంగ్లండు పూనుకొనలేదనియు, లోపము లెన్నియో గలవనియు తేటతెల్ల మగుచున్నది. హిందూదేశమునం దేవ్వల్లోపము గనుపించినను, స్వపరిపాలనము లభించుట కివి ప్రతిబంధకములని చాటెడివారు, స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి దేశముల స్థితి ఎటులున్నదో గ్రహించిన, నిజము వెల్లడియగును.

సిక్లాసు రాజకీయ నిర్బంధితులు

సిక్లాసు రాజకీయ ఖియదీల దుస్థితి గూర్చి వార్తలు పెక్కులు చేరుచున్నవి. కారాగృహములనుండి విడుదలయినవా రీవిషయములను తేటపరచుచున్నారు. రాజకీయ నిర్బంధితులను సిక్లాసులో జేర్చి, వారిని అవినీతికర మగు నేరముల గావించినవారితోబాటు జూచుట, శోచనీయము. జతీంద్రనాథదాసు తన అనువుల నర్పించినది, ఇందు కొరకేగద. తత్ఫలముగ తరగతుల విభజనము గావించిన ఫలము మృగ్యమగుచున్నది. స్వల్ప సంఖ్యాకులు మాత్రమే ఎ, బి తరగతులలో నున్నారు. అత్యధికసంఖ్యాకులు సి తరగతిలో గలరు. అందుచే రాజకీయ నిర్బంధితుల యిబ్బందులు, క్రొత్త ఏర్పాటులవలన తీరలేదనియే చెప్పవచ్చును. రాజకీయ నిర్బంధితు లెట్టి కష్టముల నయినను నహసముతో భరించుచున్నారనటకు సందియము లేదు. కాని పాలకులు తమ కారవమును నిలుపుకొనుటకు, దేశ సేవకై బాధల ననుభవించుచున్న వారి పట్ల, భిన్నదృక్పథమును జూపనవసరము గలదు. రాజకీయ నిర్బంధితులను తరుచుగ నొకకారాగృహమునుండి వేరొక కారాగృహమునకు మార్చుచున్నారు. ఇందుకు విశేషవ్యయ మగుచుండును. ఇట్టి వ్యయము గావించుచు, నిర్బంధితులకు సామాన్యసౌకర్యముల నొనగకుండుట, విపరీతముగ కనుపింపకమానదు. కారాగృహముల మార్పులు జరుపుచున్నపుడు, ఆసంగతిని వెల్లడి జేయుటలేదు. అందుచే బంధుగులును మిత్రులును ఎవ్వరేకారాగృహమున నున్నారో తెలియక అల్లాడుచున్నారు. సిక్లాసు ఖియదీలకు మజ్జిగనయినను నీయకుండుట, ఎంత దుర్భరమో యూహింపవచ్చును. పెక్కుకారాగృహములలో బంకవిరేచనముల బాధ యధికముగ నున్నట్లు దెలియుచున్నది. దీనికి ఆహారలోపమే కారణమని యూహింపవచ్చును. ఈ విషయమై అనధికారులసహాయముతో తగిన విచారణనలిపి, సత్యమును కనుగొనుట యవసరమగుచున్నది. జయిలువిజిటర్లు ఇట్టివిషయములగూర్చి శ్రద్ధ వహించుచున్నట్లు దోషదు. కారాగృహనియమ భంగ మనుపేరుతో, సిక్లాసు ఖియదీలకు తరుచుగ ఇడులు విధింపబడుచున్నట్లు దెలియుచున్నది. రాజకీయ నిర్బంధితులు, కారాగృహశిక్షకు కట్టువడి యుండుటకు యావచ్చుక్తిని వినియోగించెదరనుటకు సందియము లేదు. కాని, పరిస్థితులు దుర్భర మయినపుడు, వీరు నియమాతిక్రమణము గావించి యుందురు. అందుకుగాను, వారిని కఠినముగ

దండించుటయు, ఘోర నేరస్థులతో పాటు జూచు
టయు, భావ్యము గాజాలడు. తరగతుల విభజన
మున కొకదారి తెన్ను కనుపించుటలేదు. కొందరు
ఏ, బి- క్లాసులవా రిట్టి అన్యాయమును గుర్తించి
తమనుగూడ సి- క్లాసులో జేర్చవలయునని కోరిరి.
ఇంతకుపూర్వము మదరాసు శాసనసభ్యులుగ నున్న
దండు నారాయణరాజుగారు సి- క్లాసు ఖియదీగ
మారి, బల్లారి జయిలు కంపబడినటుల తెలియు
చున్నది. ఈ విషయమై యికనయినను ప్రభుత్వము
వారు తగిన చర్యదీసికొని, పరిస్థితులను చక్కబఱ
చుట భావ్య మగును.

డక్కా కాల్పులు

డక్కాలో పోలీసుఉద్యోగులపై గావించబడిన
కాల్పులవార్త గాంచిన, వంగదేశమునందు మరల
దార్జన్యము ప్రబలుచున్నదని విదితమగును. అహిం
సామార్గము ద్వారా అనుకూలఫలముగలుగుచుండ
ప్రపంచదృష్టి నీమార్గమరికట్టుచుండ, దార్జన్యమున
కీనమయమున కొందరు గడంగుట, మిగుల హాని
కరము. గాంధీమహాత్ముడు ప్రారంభించిన ధర్మమా
ర్గమును పాలకులుగూడ అట్టిమార్గముద్వారా ఎదు
ర్కొని యున్నచో, ఈ నరికి ఇంగ్లండుఇండియా
మధ్య సఖ్యము గుదిరెడిది. దార్జన్యవాదులు చెల
రేగుట కవకాశము గలిగెడిదిగాదు. ఇప్పుడయినను
మహాత్ముని యనుచరులను నిర్బంధములతో గాక
సమాధానమార్గముతో నెదుర్కొనునెడల, ఫలిత
మనుకూలముగ నుండును. దార్జన్యమార్గ మంత
రించును. కాంగ్రెసుసంస్థలు అంతరించి ప్రజాభి
ప్రాయము వెలువడుట కవకాశములు దొరికిపోవు
కొలదియు, దార్జన్యవాదులు చెలరేగుట కారంభిం
తురు. హిందూ దేశము దార్జన్య చర్యల
నేవగించుచున్న దని, కలకత్తా కార్యకేవలవారు
చూపిన నిదర్శనమును, కలకత్తా బహిరంగసభతో
గావించబడిన నిరసనతీర్మానములును ప్రబల నిదర్శన
ములు. దార్జన్యముద్వారా, ప్రజాభీష్టసిద్ధి జరుగు
నని ఏపక్షమువారును తలంచుట లేదు. ఎల్లరును
యిట్టి చర్యలను నిరసించుచున్నారు. డక్కాలో
కాల్పులకు గురియైన, లోమెను, హడ్డిసనుగార్ల
పట్ల భారతీయులు సానుభూతి జూపుచున్నారు. వీరు
త్వరలో స్వస్థచిత్తు లయ్యెదరుగాకయని, కోరెదము.

బొంబాయి గవర్నరు : సంధిరాయబారములు

హిందూదేశమునందలి అన్ని జాతులవారును,
అన్ని సంఘములవారును తమ కేమి కావలయునో,
ఆవిషయమై ఏకీభావమునకు వచ్చి, అధినివేశరాజ్య
స్వాతంత్ర్యము మూలమున గలిగెడి బాధ్యతలను
మోయుటకు సంసిద్ధతజూపుచో, బ్రిటీషువారు వీరి
ప్రయత్నములకు మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడెద శని,
బొంబాయి గవర్నరుగారు పలికిరి. హిందూదేశ
మున కేమి గావలయునో దెలియకనే గాబోల్క
ఇంతకాలమునుండియు ఇంగ్లండు స్వపరిపాలనమును
నిరాకరించియుండుట? స్వపరిపాలనమన నేమియో,
అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్య మన నేమియో, బ్రిటీషు
వారికి దెలియదా? తెలిసినపుడు ఆవిషయమై ఏర్పా
టుల గావించుటకు రాండుటేబిలు సమావేశము
గూడునని వీరేల ప్రకటించుచున్నారా? అట్టిప్రకటనము
గావించుచో, పరిస్థితులు చక్కబడగలవు. ఇటీవల
దెలిసిన వార్తల ప్రకారము, రాజప్రతినిధిగారి

ప్రసంగములో సూచించబడిన సంస్కరణాభివృద్ధి
నయినను బలపరచుటకు బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు
సంసిద్ధత జూపనటుల తెలియున్నది. ఎట్టువాడ సంధి
రాయబారములఫలిత మేముగనోయని, తాము వేచి
యున్నటుల బొంబాయి గవర్నరుగారు పలికిరి. అవి
ఫలింపవలయు ననుచో, నిర్బంధప్రయోగమును నిర
మించి, అనుకూలవాతావరణమును గలిగించవలసిన
యవసరము గలదు. ఈవిషయమై వీరు తగిన
చర్యల గైకొనకుండుట, రాయబారముల సాఫల్య
మున కనుకూలించదు.

సాటర్లే రివ్యూపత్రిక కేలేలిడుట

రాండుటేబిలు సమావేశమునకు గాంధీమహా
త్ముని రప్పించుటకై, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు
చూపుచున్న వ్యక్తమును, సాటర్లే రివ్యూపత్రిక
తీవ్రముగ నిరసించుచున్నది. ఇంతకన్నను తాము
ముందుకుబోలేమని బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు భార
తీయులకు తెలియజెప్పట యవసరముగాని, వారి నే
తీరున నయినను సమాధానపరచుటకు యత్నించుట
అనర్థ హేతువగనని, ఈపత్రిక గగ్గోలువెట్టుచున్నది.
సాటర్లే రివ్యూపత్రిక దిగులుజెంద నక్కరలేదు. ఈ
పత్రిక దెలిపినమార్గమే, చాలవరకీపుడు అవలంబింప
బడుచున్నది. ఒకవంక సంధిరాయబారములు జరు
గుచున్నను, వేరొకవంక వానిని నిరుపయోగము
గావించెడి చర్య లవలంబింపబడుచున్నవి.

రవీంద్రుని ఆశాభంగము

రవీంద్ర కవీంద్రుడు రాజకీయవిషయములలో
జోక్యము కలుగజేసికొను స్వభావము కలవారు
గారని, తెలిసినవిషయమే. అట్టివారికిగూడ, ప్రస్తుత
పరిస్థితు లాశాభంగము కలిగించుచున్నవి. డక్కా
అల్లరుల గూర్చి బ్రిటీషుపత్రికలు చూపుచున్న
దృక్పథము బట్టియు, తదితర సందర్భముల బట్టియు,
బ్రిటీషు ప్రజలు హిందూ దేశము పట్ల
బ్రట్టిధర్మమును నిర్వహించుచున్నారనుసంగతి సరి
గాదని రవీంద్రుడు స్పష్టేటరు పత్రికకు వ్రాసెను.
ప్రస్తుతవిధానము, రవీంద్రునిబోలు కవిత్యులకు
గూడ ఆశాభంగము కలిగించుచుండ, తదితరుల
సంగతి కెక్కువేల?

పట్టాభినీతారామయ్యగారి అస్వస్థత

సుప్రసిద్ధాంధ్రనాయకులును, రాజకీయ నిర్బం
ధితులు నగు డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభినీతారా
మయ్యగారు అస్వస్థులుగ నుండుటచే, వీరిని
మద్రాసు జనరలు ఆస్పత్రిలో చికిత్స నిమిత్తమై
చేర్చినటుల తెలియుచున్నది. కారాగృహమునకు
బోకముందు కొన్ని సంవత్సరముల
క్రిందట, పట్టాభినీతారామయ్యగారు కడుపునొప్పిచే
చాలకాలము బాధపడియుండిరి. కారాగృహ
పరిస్థితుల మూలమున నది యిపుడు తిరుగజెట్టె
నేమో తెలియదు. నీతారామయ్యగారికి త్వరలో
స్వస్థత జేకూరుగాక యని, కోరెదము.

సైమనుగారి సమర్థనము

సైమనుగారు, హిందూదేశముపైసనే తమ
దృష్టిని నిగుడించియున్నారు. ఆమెరికాలో నీ విష
యమై ప్రచారము నలుపుచున్నారు. హిందూదేశ
మున బ్రిటీషువిధానమును సమర్థించుచు, ఇబ్బందు
లనేకము లున్నను, హైందవసమస్య క్లిష్టభూయిష్ట
మయినను, నెమ్మది నెమ్మదిగ నిది పరిష్కార మగు
చున్నదని, వీరు చెప్పిరి. తమ రిపోర్టుమూలముననే
హిందూదేశసమస్య క్రమక్రమముగ పరిష్కార
మగు నని వీరియూహ గాబోలు.

కా శీ నా థు ని

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కారాగృహవాసము

నేటికి 132 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

సప్తా జయకరుగార్లు

అలహాబాదు చేరుట

నేడు మోతీలాలు జవహరలాలుగార్లతో

సంభాషించెదరు

అలహాబాదు, ఆగస్టు 20:—నిన్న సాయంకాలము 4
గంటలకు సర్ జేజబహదూర్ సప్తాగారును ఎం. ఆర్. జయ
కరుగారును అలహాబాదుచేరిరి. నేడు పండిత మోతీలాలు
నెహ్రూగారితోను పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగారితోను
సంభాషించెదరు.

పయినిరువిలేఖరి ఊహలు

ఈసారి సప్తా జయకరుగార్లు తెలిపెను విషయములను
వినిపింపట కాంగ్రెసు నాయకులు యిచ్చెను ప్రత్యుత్త
రమును బట్టి సప్తాజయకరుగార్లు మరల సింహాన వెళ్లవలసిన
అవసర ముండునదియు లేనిదియును గూడ తెలగలదు. నేడు
నిశ్చయముగా తెలుపగలను. దొరతనమువారి భావములను
కాంగ్రెసు నాయకుల భావములకును సామరస్య
మును కలిగించుటకు యొక విధానమును
నిర్ణయించుటకు తగిన అవకాశమింతవరకు సప్తా జయకరు
గార్లు లభించినది. తనకు యొంతవరకు అవకాశముకలదో అంత
వరకునుగూడ దాని నిపుడు రాజప్రతినిధి పూర్తిగా సుపయో
గించెను. ఇక నతడేమియును చేయబాలకు. ఇటువైసి కాంగ్రెసు
వారే ఫలితమును జేల్చవలసియున్నది. ఇప్పుడు చాల అనుకూల
ములగు వరకును నిర్ణయింపబడినది. వీటినిగూడ కాంగ్రెసు
నాయకులు తిరస్కరించునెడల సత్యాగ్రహము యొకను కొన
సాగింపబడుటకు గల రాధ్యతవంతము కాంగ్రెసువారే వహించ
వలసియుండును. ఈసారిగూడ కాంగ్రెసు నాయకులు
తిరస్కరించినచో సప్తా జయకరుగార్లు మరల రాజప్రతినిధి
కడకు వెళ్లరు. ఇప్పటివరకును జరిగిన రాయబారముల చరిత్ర
సంతకముగూడ పూర్తిగా ప్రకటించెదరు. అటులగాక యీవర
కులకు కాంగ్రెసువారు సమ్మతించునెడల వారము రోజులలో
గానే సంతకమునకు. ఈవరకులకు కాంగ్రెసువారంగీకరిం
తురనియే తోచుచున్నది అని పయినిరుపత్రిక స్పష్టము రీతి
జంటేటిపు యూహించి వ్రాసెను. (ఆ. పే.)

సిమ్లాలో సప్తాజయకరుగార్ల

సంభాషణలు

27 వ తేదీని యిండియాప్రభుత్వ సంఘసభ్యులతో

సంభాషించుట

నిన్న రాజప్రతినిధియును సప్తాజయకరుగార్లును
సంభాషించుచున్నపుడు సర్ బార్డియెనీగారును సర్ వి.ఎల్.
మిత్రగారునుగూడ సంభాషణలలో పాల్గొనిరి.

ఇప్పుడు రాజప్రతినిధి మరల కొన్ని సూచనలను
చేసెను. కాని వానిని పుత్తరములో వ్రాసియున్నాడేను. జరిగిన
సంభాషణల నన్నిటిని వ్రాసికొనుటకు మాత్రము సప్తా
జయకరుగార్లుకు అనుమతి నిచ్చెను. సప్తా జయకరుగార్లు
సంతృప్తి నే నెల్లడించిరి. కాని నిరాశను ప్రకటించలేదు.
కాంగ్రెసు మహాసభకు పండిత జవహరలాలుగారే
అధ్యక్షుడగుటచే కాంగ్రెసువారి పక్షమున జవహరలాలుగారే
ప్రధానపురుషులుగానున్నారు. గాంధీ మోతీలాలుగార్లు జవ
హరలాలుగారికి సహాయముమాత్రమే చేయగలరుదురు. గాంధీ
గారు నిరపమానుడని ప్రతిపక్షి. రాజనీతిజ్ఞులలో నగ్రగణ్యుడు.
ఎట్టిద్యేషమునుగూడ మహాత్ముడగుటచే, ఆతడు మరకులను
నిష్కలకులుగా తెలుపును. సంధిమధ్యులు విక్రీలీ కష్టమైన
పనియగుట కెట్టి సంతోషములేదు. ఈ కార్యభారమునంతను
తమపైనే వేసికొని సప్తాజయకరుగార్లు విక్రీలీ ఆధికముగ
వోరిమిలోపనిచేయుచున్నందున ప్రతిపక్షుల ప్రకటనగూడ
బడయగలిగిరి. 10 రోజులలో యెదోయొకటి స్పష్టముగా
తేలగలదు. కార్యము సఫలమగుననియే యిప్పటికిని సప్తాజయ
కరుగార్లు నమ్ముచున్నారు. (ఆ. పే.)

డక్కాకాల్పులు

హంతకుడు చిక్కకపోవుట

హాద్యనుగారి అపాయకరమైన స్థితి

డక్కా, ఆగస్టు 29:—లోమన్ గారికి రెండుగుండ్లను హాద్యనుగారికి రి గుండ్లను తగ్గితేను. ఒకగుండు హాద్యనుగారి కడుపులో ప్రవేశించెను. దీనిని శస్త్రచికిత్సకారి గుండ్లస్థానము నిర్ణీతము కాలేదు. హాద్యనుగారు సగము ఒడలు తెలియనిస్థితిలో నున్నారు. దుర్బరబాధ ననుభవించుచున్నారు. లోమన్ గారి నింకను శాస్త్రపెట్టలేదు. హాద్యనుగారికంటె వీరి స్థితి కొంచెము మేలుగా నున్నది. హంతకునియొద్ద రెండు రివాల్వరులు బందెనీయు ఒకటివెనుక వదిలి పోవోయినపుడు రెండవదానితో యితరులబెడరించి దూరస్థులగావించి తప్పించుకొనెననియు చెప్పుకొనుచున్నారు. వెనుక వదిలిపోయిన రివాల్వరు రి మరలుకలది. ఇప్పటికింకను హంతకుని పట్టా దొరకలేదు.

కలకత్తానుండి విమానములో

నర్సులును డాక్టర్లును వచ్చుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—ఒక విమానములో కొందరు నర్సులును శస్త్రచికిత్స నిపుణుడొకడును డక్కా కాల్పుల దురంతమునకు గురియైనవారికి చికిత్సచేయుటకై వయనమైరి. వీరిలో కడుపు పరిక్షలో నిపుణులగు డబ్ల్యు. యచ్. హార్నెటుగారు కలరు. డక్కానుంచి వచ్చిన కడవార్తలు లోమన్ గారు కొంచెము మేలుగా నున్నారనియు, హాద్యనుగారిపాయవస్థయు దుస్సారనియు తెలుపుచున్నవి.

డక్కా, ఆగస్టు 29:—హార్నెటుగారు 4½ గంటల డక్కాచేరి.

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—మరి 6 గరు సకన్లు రాత్రి మైలులో కలకత్తానుండి డక్కా కేసుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

విప్లవోద్యమఖండనము

కలకత్తా పౌరసభ

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—కలకత్తా పెరిష్ గారిచే పుర సాధమున నొకసభ యేర్పరచబడినది. సర్ ఛార్లెసు బెగ్లె గారు బాంబు దురంతమునుండి బయటపడినందులకు వారి సభి నందించుచు తీర్మానము గావించబడినది. సభవారు మరల విప్లవోద్యమము తలనూపుటకు విస్ఫయలనచు ప్రభుత్వమువారు దీని నణచివేయుటకు తీసికొను చర్యలకు తమ తోడ్పాటును తెలియజేసెను.

మహారాజవశేషరక్షణరాయగారు అగ్రతర ఫహించి యీహత్యాత్మకముగు ఉద్యమము: నణచివైచుటకు ప్రభుత్వము గట్టి శర్య తీసికొనవలెనని కోరుట తమ విధి యనిరి. ఇ. పి. బెంధాల, జె. యచ్. బాసు, లెఫ్టినెంటుకల్నల్ గిడ్డి, ఎ. హేచ్. గజ్జని గారలు సభలో నుపస్థాపించిరి. కడపటి ఇరువురు డక్కా దురంతమునుగూడ నుడవారిందిరి. ఆ. ప్రె.

కలకత్తా కార్పొరేషన్ వారి తీర్మానము

కలకత్తా, ఆగ 29:—కలకత్తా కార్పొరేషన్ సభవారు డక్కా దురంతమునుగూర్చి తమ విషాదభాసమును ఆగ్రహము ను తెలియజేసిరి. ఏ. యచ్. ఫజలాల్ హామిగారు మాట్లాడుచు, లోమన్ గారు చాల కఠిణాయులును పోలీసు ఉద్యోగి యనియు, హైందవాశయములందు సామూహికల వాడనియు చెప్పిరి. స్వరాజ్యవాదియును ఉపాధ్యక్షులును ఇదే తీరున నీ విప్లవోద్యమమును కండించిరి. ఆ. ప్రె.

డక్కా న్యాయవాదుల తీర్మానము

డక్కా, ఆగ 29:—డక్కా న్యాయవాది సంఘము అసన రహమాజీయు జరిపి, కాల్పులదురంతమును ఖండించుచు తీర్మానించెను. ఆ. ప్రె.

కలకత్తా బాంబు కేసు

14 మందిని సిబ్బందిలో నుంచుట

కలకత్తా, ఆగ 29:—దేశచంద్రమణిదాడు, దానారాయణ చంద్రరాయ (కార్పొరేషన్ సభ్యుడు) గార్లను మరి 11 మంది బంధువులను కలకత్తా బాంబుసంఘటనను ఆరెస్టుచేసి ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు ముందుపెట్టిరి. నెవ్రెంబరు 6 వ తేదీ వరకును వారిని బందిలోపెట్టిరి.

డక్కాలో గుండెదెబ్బతగ్గిన లోమన్,

హాద్యనుగార్లకు బాగుగానిద్రవట్టుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 30:—నిన్నరాత్రి డక్కాలో లోమన్ హాద్యనుగార్లకు బాగుగానిద్రవట్టెనని వార్తవచ్చినది. కాని ఉద్యోగులవ్యాధి యేమియు తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

మరి ఆగ్ధరు నర్సులు డక్కాకు బయలుదేరుట
కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—నేడు కలకత్తానుండి మరిఆగ్ధరు నర్సులు డక్కామెయిలులో డక్కాపరములుదేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

డక్కాపౌరుల అలజడి

డక్కా, ఆగస్టు 29:—కాల్పుల దురంతమువలన పౌరులలో అలజడి యెక్కువగా నున్నది. వీధులన్నియు నిర్మాణ వ్యయము లయ్యెను. పాఠశాలలు మూసివేయబడినవి.

పోలీసు అధికారుల స్థితి

కలకత్తా, ఆగ 30:—అధికారుల వార్తలప్రకారము లోమన్ గారు చాల కష్టముతో గడపిరి. అతనినిగూర్చి పెద్దగులుగా నున్నది. ఈదిన మతనికి శస్త్రము గావించెదను.

హాద్యనుగారు కాంతముతో రాత్రిపుచ్చిరి. కాని యింకను ఆపాయావస్థను చాలలేదు. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలుగారి

ఆరోగ్యస్థితి

ఇంకను బలహీనముగనే యున్నారు

అలహాబాదు, ఆగస్టు 30:—మోతీలాలునెహ్రూగారి ఆరోగ్యముగూర్చి అనేకవదంతాలు ప్రబలియున్నవి. కాని వారి ఆరోగ్యస్థితిలో ఉపద్రవ మేమియులేదనియు, కాని యింకను బలహీనముగనే యున్నారనియు, నమ్మకమైనవార్త తెలియుచున్నది. నేడును, రేపును సుప్రభాతముకలుగల్గితో వీరు సంభాషించుటకు తగినస్థితిలో యున్నారు. సంధిరాయ బారముల సవ్యముగ ముగియగలవని శుభనూచనలు కన్పించుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

కాశీలో బహిష్కారవారము

బెనారసు, ఆగస్టు 29:—పట్టణ కాంగ్రెసు కమిటీ వారు ఆగస్టు 31వ తేదీ మొదలు నెవ్రెంబరు 6వ తేదీవరకు బహిష్కారవారము జరుపునటుల ప్రకటించినారు. సత్యాగ్రహము లోహబహిష్కారదినము కాన్పిలుబహిష్కారదినము, సుమీలా వాసరము, మద్యనిషేధింపు దినము, విద్యార్థిదినము ఖాదీదినము జరుపబడును. బాతీయసత్యాగ్రహిణులసముహ, సభలును పురమున వలతావుల జరుగును. స్వదేశీవహణ వ్యవస్థలందు ఇంటింటికి తిరిగి బాలబాతీకలును, స్త్రీలును సంతకములు వ్రచ్చుకొనవలెను. (ప్రె. ప్రె.)

అమృతాంజనము డిపో వారి

ను ప్రసిద్ధావధముల జాబితా

	రు.ల
1. శిర్డీసానునము మాత్రలు అశిర్డీమునకు	1-4
2. వజ్రసలికలు ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి- జ్వరములకు సీసా	1-3
4. అమృతాంజనము సీసా	1-3
5. మూలకంకకు తైలము డబ్బి	1-3
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిశుభము	0-3
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా	1-3
9. దంతశూలహరి, పండ్లవోటుకు	0-3
10. కర్ణకూలహరి, చెవిపోటుకు	0-3
11. గజ్జలి తైలము, గజ్జలిధులకు డబ్బి	1-3
12. పగుళ్లకు తైలము, శిశుపగుళ్లకు	0-6
13. చందన ఆత్తర 1 డౌన్సు	2-0
14. పుష్పకు తైలము, డబ్బి	1-3
15. దంతశూలము, పండ్లవోటుకు	0-3
16. సుఖిభోగిమాత్రలు	1-0
17. సుఖిభోగి తైలము, పుండ్రకు	1-0
18. లోమహరి, పెండ్రుకలు డోడుకు	0-3
19. మోహినీతైలము, పెండ్రుకలు పెరుగుకు	0-12
20. చుండుకు నూనె సీసా	1-3
21. గ్రహజేమాత్రలు డబ్బి	1-3
22. జాలాలి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-3
23. కుసుమహమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0

పోజ్జుకర్నలు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి

మదరాసు

బొంబాయిలో విదేశీవస్తు బహిష్కారము

సామాను మిల్లు యజమానులకు

బహిష్కారోద్యమ సంఘమువారి ప్రత్యక్షత్వము
బొంబాయి, ఆగస్టు 29:—బొంబాయిలో సామాను కంపెనీవారి బట్టల మిల్లులు కలవు. ఈ కంపెనీ యజమానులు యూరోపీయనులు. ఈ మిల్లులలోని పనివాండ్లు సమ్మెచేసిరి. ఈ మిల్లుల తరపున అధికారము విహించి రేముండు గారిక ప్రకటన చేసిరి. ఈ మిల్లులను బహిష్కరించ వలసినదిగా బహిష్కారోద్యమసంఘమువారు ప్రచారము చేయుచున్నా అందువల్ల రేముండుగారి ప్రకటనకు ప్రత్యక్షతర పూర్వకముగా బహిష్కారోద్యమసంఘమువారు యీ క్రింది చేఖను ప్రాసరి:—

సామాను మిల్లు యజమానులు కార్మికుల తేముమును ఆలోచించుచున్నట్లయినను, పరిశ్రమ భిన్న భిన్న గూర్చి శ్రద్ధ వహించినను విదేశీవస్తువులను తెప్పించి విక్రయించుటకు ప్రమామచేసి యుండువలసినది. విదేశీవస్తువులను యీ దేశమునకు తెప్పించుటవల్ల యీ దేశములోని నేతపరిశ్రమ నశించుటయేగాక దేశీయవస్తువుల విదేశీయుల పాలగుచున్నది. కాబట్టి మిల్లుయజమానులు ప్రజలతో సమాధానపడవలసియున్నది. కార్మికులు కొంతవరకు రాజకీయకారణములను బట్టియే సమ్మెచేసిరి. మీరుబహిష్కార సంఘమువారితో సంప్రతించుటకువెనుకాదు చున్నారు. బ్రాడీ, అలెక్, టోయో, పాడర్, జేబ్, సామాను కంపెనీలవారు తమలో తాము సమాధానపడిన యెడల సామానుమిల్లులవారు బహిష్కారోద్యమ సంఘమువారితో రాజీ పడగలరు. బహిష్కారోద్యమ సంఘమువారు విధించెడి మరతులు చాల సరసమైనవి. మొదటి మరతుడైనగా, విదేశీవస్తువులను దిగుమతి చేయరాదు. ఇది కాంగ్రెసు సిద్ధాంతసారము. సామాను మిల్లుల వారికి అనేక దుకాణములు కలవు. ఈ దుకాణములలో విదేశీవస్తువులనే విక్రయించుచున్నారు. అందువల్ల యీ మరతు అత్యవసరమై యున్నది. మిల్లు వ్యాపారముల పెట్టునడి ద్రవ్యములో ముప్పాతిక భాగము భారతీయుల ద్రవ్యమైనయెడలను కార్య నిర్వాహకులలో మూడింట రెండువంతులు మంచి భారతీయులైన యెడలను అట్టి మిల్లులు దేశీయ మిల్లులనియే భావించవలసినదిగా కాంగ్రెసువారు సిద్ధాంతీకరించిరి. ఈ సిద్ధాంతమే గవర్నమెంటువారుకూడ ఇటీవల నాకా వ్యాసార సంఘ సభలోకూడ ఆమోదించిరి.

రెండవ మరతు ఏదనగా:— మిల్లులలోని ప్రధానాధికారుల తేదెను బాతీయోద్యమ ప్రతిపూల ప్రచారమునందు పనిచేయుటాదు. ఈమరతులో అసమంజస మేది యులేదు. మిల్లులను భారతదేశ కార్మిక జనసహాయముతో ఆడించుకొనుచు, భారతదేశముదే మిలాభములను గడించుచును మిల్లులలో తయారయ్యెడి గుడ్లను స్వదేశీ వస్తువులుగా ఆమోదించి పరిగణించుట కధికారమును కోరుచు, బాతీయోద్యమ ప్రతిపూల ప్రచారము చేయుట కృతఃకృతమును, కాబట్టి బాతీయశ్రేయమునే ప్రధానముగా యీ మిల్లుయజమానులు భావించి ప్రజలతేమును నే కోరుచు తమసరుకును ప్రజలు ఆభిమానించికొనునట్లు చేయవలెను. కాబట్టి మిల్లులవారు కాంగ్రెసుసభను తృటికరించిన బాతీయ స్వాతంత్ర్య మార్గమును నిరోధించక పై మరతులకు అంగీకరించుట కభ్యంతర మేమి కలదు?

బొంబాయి కార్పొరేషను సభను నిలిపివేయుట
కాంగ్రెసు నాయకుల నందరిని ఆరెస్టు చేయుటవల్ల బొంబాయి కార్పొరేషను సభ నిలిపి వాయిదా వేయబడినది. అనేక పాఠశాలలు 15 మిల్లులు మూయబడినవి.

బొంబాయి నగరములోని బట్టల అద్దకపు వ్యాపారస్తులు విదేశీ వస్తువులకు అద్దకము వేయము అని శపథము పట్టిరి. (తంతివార్త)

ఏలూరులో హత్రాళము

ఏలూరు, ఆగస్టు 30:—కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుల నరెస్టుచేసి కేడించినందుకై నేడు ఏలూరులో హత్రాళ జరిగినది. (స్వ. వి. తంతి)

గృహపరిశోధనలు

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—పోలీసులు కలకత్తానగరమున బాంబుదురంతమును గూర్చి పలుగృహముల శోధించిరి. ఆరెస్టు లేమియు జరుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

చౌదరి ఖలీకుజ్జామన్ గారు

కాంగ్రెసు నూతనాధ్యక్షుడు

లక్నో, ఆగస్టు 29—కాంగ్రెసు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల పదవికి నియమింపబడిన చౌదరి ఖలీకుజ్జామన్ గారు తా సభ్యులుగా నియమింపబడు సంగతి ముందుగా తనకు తెలిసియుండలేదని, “వినను భగవంతునిపై భారముంచి అయిచితముగా నాకు లభించిన యీ క్రొత్త యువోగమును జనుప్రదముగా నిర్వహించుటకు నా శక్తిసంతకు వినియోగించి ప్రయత్నించెదను అని” వారు చెప్పిరి.

చౌదరిగారి వయస్సు 42 ఏండ్లుండును, పక్కా జాతీయవాది, ఇదివరలో ఆయన రెండుసార్లు లక్నో పురపాలకసంఘమున కధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడియుండెను. త్వరలో ఆ. భా. కాం. సంఘకార్యాలయమున లక్నోకు మార్చెదను. నాయకుల అరెస్టు శిక్షలపట్ల ఆసక్తులై జాతులకై నేడు లక్నోలో పూర్తిగా హర్తల్ జరుపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి

సతి ఉపన్యసించుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 29:—కాంగ్రెసు నాయకుల అరెస్టు సందర్భమున గత రాత్రి బహిరంగసభ యొకటి జరిగినది. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి సతి యుపన్యసించెను.

“కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సభ్యులందరిని ఒక్కసారిగా అరెస్టుచేసినంతమాత్రమున ఆ సంఘ మంతరించిపోదని నేను గవర్నమెంటువారికి తెలియజెప్పి గోరుచున్నాను. నెల నెలకును కార్యనిర్వాహకసంఘము సహజోపాయముననేయుండును. నెలనెలకును అరెస్టు కది సిద్ధముగానేయుండును” అని యామె చెప్పెను. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీమతి హంసామెహతాగారు

నాయకుల సందేశము

శ్రీమతి హంసామెహతాగారు నేడు ఢిల్లీనుండి యిచ్చుటికి మరలివచ్చిరి.

“నేను బయటనుండి పోవలసి వచ్చినందుకు నాకు విచారముగా నున్నది. మహమ్మదీయ నాయకుల అరెస్టు మహమ్మదీయులలో కాంగ్రెసునందు చేరుట కుత్సాహము గలిగింపగలదని తలచెదను. జైలు లోనికి బోయి నాయకులలో ప్రతి ఒక్కరునుగూడ తుదిదాక నీ పోరాటము సాగింపజరిగినదని కోరుచున్నాను.”

అని యామె ప్రతికా ప్రతినిధులతో చెప్పెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి హర్తాలము

కాంగ్రెసుసంఘమువారి ప్రోత్సాహములేకుండగనే జరిగినది

బొంబాయి, ఆగస్టు 29:—నేడు కాంగ్రెసునాయకుల అరెస్టు సందర్భమున బొంబాయిలో హర్తల్ జరిగినది. కాంగ్రెసు సంఘమువారు హర్తల్ జరుపవలయునని కోరికపోయినను వర్తకులు స్వచ్ఛముగానే దుకాణములనుతూసివేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

సిమ్లాలో హర్తల్

సిమ్లా, ఆగస్టు 29:—కాంగ్రెసు నాయకులకు శిక్ష విధించినందులకై నేరీజువర్తకులు దుకాణము లన్నియు మూసివేయబడినవి.

శిక్షింపబడిన కాంగ్రెసునాయకుల

సందేశములు

డాక్టరు బిధునచంద్రరాయగారు

న్యూఢిల్లీ, ఆగస్టు 28—“నా దేశీయులారా, రాత్రిగడచినది ప్రభాతకాంతలు గోచరించుచున్నవి. కావున మీరికనిద్ర మేల్కొనుడు. నడుములుకట్టుడు. అహింసాపతాకచ్ఛాయను దేశనేన చేయుడు” అని రాయగారు తెలిపిరి.

శ్రీయుత బారు రాజారావుగారు

“నేను 14 సంవత్సరములనుండి కాంగ్రెసు నేన చేయుచున్నాను. నా జీవితమునందు నేటిదినమే శుభతమయినదినము. నేను స్వాతంత్ర్య దేవాలయమునకు పోవుచున్న యాత్రికుడను.” అని రాజారావుగారు రచిరి.

లాల్లా ధునిచందుగారు

“దేశీయులారా! వెంటనే మేల్కొని కాళోన్మయమును, తేలిందో నునుచూర్తము మించిపోయినదో కార్యభిరమీ నేడియను” అని ధునిచందుగారు రచిరి. (ఆ. ప్రె.)

బెంగళూరులో హర్తాలు

బెంగళూరు, ఆగస్టు 29:—భారత కాంగ్రెసు కార్య సంఘ సభాసభ్యులకు శిక్ష విధించబడినందులకు యిచ్చుట వెంటలు యిజనీంగు కాలేజీలోను యింటర్మీడియేటు కాలేజీలోను చదువుచున్న విద్యార్థులును శ్రీల కళాశాలలో చదువుచున్న యువకులును గూడ నేడు మామూలుప్రకారము తమతమకళాశాలలకు వెళ్లి తరగతులలో కూర్చొనిరిగాని పిమ్మట వారందరూ యేకమై త్రుముగా చెదలిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

వివిధ రాష్ట్రములు

బొంబాయి శ్రీలు హెచ్చుగా స్వదేశీదీక్షను గైకొనుచుండుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 29:—నుప్రసిద్ధ కుటుంబముల శ్రీలు స్వదేశీ ప్రమాణములను గైకొనుచున్నారు. వారు స్వదేశీ భాండాగారములనుగూడ యేర్పాటు చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు రాష్ట్రము

ఇంతవరకు 5250 మంది శాసనోల్లంఘనములలో అరెస్టుయిరి

లాహోరు, ఆగస్టు 29:—ఇంతవరకు శాసనోల్లంఘనోద్యమములో అరెస్టుయినవారు 5250 మంది అయినారు. లాహోరులో 981 మంది అరెస్టుగలచే ఆసగరము ప్రభుత్వానము నాక్రమించుచున్నది. అత్యుత్సరములో 636 మందియు గుజర్నాల్ వాలాలో 445 మందియు అరెస్టుచేయబడిరి. ఇవి రాష్ట్రములో రెండవ మూడవ స్థానముల నాక్రమించుచున్నవి. 28 ఆగస్టుతారీఖున అంతకుయ్యవరకు 575 మంది అరెస్టుయిరి. (ఆ. ప్రె.)

చరసాలలో శ్రీల నిరశనవలెము

లాహోరు, ఆగస్టు 29:—శ్రీల చరసాలలోని జాతీకస్య, శ్రీమతి సత్కరాదేవి, మున్నగు రాజకీయ వైదిల దేశములోని యితర రాజకీయ వైదిల యెడల సానుభూతి జాతులు 48 గంటలు నిరశనవలెదీక్ష నవలించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కాంగ్రెస్ సంగ్రామము నిషేధము

లాహోరు, ఆగస్టు 29:—గుజర్నాల్ వాలా సత్యాగ్రహ కమిటీ గుజర్నాల్ వాలా సత్యాగ్రహ ‘యూద్ధాలోచన సంఘము’ గుజర్నాల్ వాలా సత్యాగ్రహ కాంత్రినైక సంఘము, లా-అర్దరుకు వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించుచు ప్రజాకాంతికి భంగముగా నున్నదిగాన పంజాబు గవర్నరుగారు వానిని నిషేధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

7 గురు శాంతి సైనికులకు శిక్షలు

లాహోరు, ఆగస్టు 29:—నిన్న అరెస్టుచేసిన 7 గురు శాంతి సైనికులకు పిక్నెటింగు అర్థి నెన్నుకొని విచారింపి ఫస్తుక్లాసు మేజిస్ట్రేటుల దిక్ష్మీ గారు ప్రతివానికి 50 రూపాయలు జరిమానా విధించిరి. జరిమానా నివ్వనివో 8 నెలలు విడితైదు అనుభవించవలసినట్లు వారు ఆజ్ఞాపింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్రములో అరెస్టులు

అమృతబజారు కాంగ్రెస్ కార్యాలయములో 37 మంది అరెస్టులు

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—నేడు పోలీసులు అమృతబజారు కాంగ్రెస్ కార్యాలయ సోదాచేసి అచ్చటనున్న 37 మంది శాంతి సైనికులను అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణరంజన్ గుప్తాగారి అరెస్టు

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—గత ఏప్రిల్ మాసమున న్యాయవార వృత్తిని మానివేసిన శ్రీయుత దక్షిణరంజన్ గుప్తాగారు స్వగ్రామమున పన్నుల నిరాకరణోద్యమమును ప్రారంభించు ప్రయత్నించెను నేరముపై అరెస్టుచేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్ముడు రచించిన హిందీకరపత్రము

నిషేధింపబడుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 29:—గాంధీ మహాత్ముడు రచించిన ‘యూధాజత్రామన్ ప్రవచార్’ అను హిందీకరపత్రము రాజద్రోహమునకు పురికొల్పుచున్నదను కారణమున బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారిచే నిషేధింపబడినది. ఇది ప్రభాసిముద్రకాలయములో ప్రచురింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

29 తేదీని రాంకే మద్దానాద్ గారు లాసీనుత్తుకు లండను నుండి తిరిగి వచ్చిరి. ఇక్కడ 10 కోజు లుండి లండనుకు పోవును.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

పండిత హరిగోవిందపంట్ గారికి 18 నెలలు

అలహాబాదు, ఆగస్టు 29:—ఆ. భా. కా. సంఘ సభ్యుడగు పండిత రామప్రసాద మిశ్రగారు 108 శ్రీ. ప్రాసీజరుకోర్టు నకుసరించి అరెస్టు చేయబడిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రీయ కాపసభ్యుడగు పండిత హరిగోవింద పంట్ గారు అల్మోరాజిల్లా చెరసాలలో విచారింపబడి 108 డివిజన్ ప్రాసీజరు కోర్టు క్రింద సంవత్సరము విడితైదు ఇన్వెస్టిగేషన్ అర్డినెన్సుక్రింద 6 నెలల కఠిన ఖయదువిధింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

కైన్దుచర్చి కళాశాలలో పిక్నెటింగు

కాన్పూరు, ఆగస్టు 29:—కైన్దుచర్చి కళాశాల యిప్పుడు తీవ్రముగా పిక్నెటు చేయబడుచున్నది. విద్యార్థులు కొద్దిగా మాత్రమే వెళ్లుచున్నారు. కళాశాలయొక్క సీంహద్వారము మూయుబడియున్నది. పతాకాసత్యాగ్రహ కమిటీకి రాజేంద్ర భార్గవగారు అధ్యక్షులుగాను, రామనాథ టాండకగారు కార్యదర్శి గాను నియమింపబడిరి. కైన్దుచర్చి కళాశాలలో పతాకాసత్యాగ్రహ మింకను సాగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

చెరసాలనుండి విడుదలలు

కాన్పూరు, ఆగస్టు 29:—శ్రీయుతులు విష్ణుచంద్ర, రామశంకర అవస్థీ, రామశంకర్ శుక్లామణిలో, ద్విజేదీ, గణేశ్ దత్తా, బ్రహ్మనత్తా, గారులు నేడు విడుదల చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

పండిత శ్యామలాల్ నెహ్రూగారి యింటిసోదా

అలహాబాదు, ఆగస్టు 29:—ఇదివరకు భారతాపస సభ్యుడుగా నుండిన పండిత శ్యామలాల్ నెహ్రూగారి యిల్లు పోలీస్ విచారణసంఘ నివేదికలకై సోదాచేయబడెను. కాని ఒక్క నివేదిక మాత్రమే పోలీసులకు దొరకెను. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యపరగణాలు

శ్రీమతి మాలతీబాయి తాతాగారి అరెస్టు

నాగపూరు, ఆగస్టు 29:—శ్రీమతి మాలతీబాయి తాతాసరి అరెస్టుచేయబడినది. మధ్యపరగణాలలో అరెస్టుయిన ప్రథమశ్రీ యామెదే. (ఆ. ప్రె.)

అటవీ శాసనసభిక్కారము

దోటివాదా, మెహతా, చామర్ విహారి, పంజారా, సాగా, పినాదా, శిరీమటానీ, వార్తామనీరీ, పర్వాడీగ్రామములలో ప్రజలు బహుజనలుగా అటవీ శాసనములను ధిక్కరించిరి.

క్షమాపణ లిచ్చిన శాంతి సైనికులు

నాగపూరు, ఆగస్టు 29:—ఆమ్ కోశీ, అకోలా, బుల్ డానా, యోత్ మల్, వార్తా, భండ్రాజిల్లాలలో 14 గురు శాంతి సైనికులు క్షమాపణ లిచ్చుటవలన విడుదల చేయబడిరి. క్షమాపణల నిచ్చి విడుదలయైనవారు యిప్పటికి 78 మంది యైచారు. (ఆ. ప్రె.)

సిమ్లా పోలీసు లాఠీ ప్రయోగము

120 దుకాణదారులు ఖండించుట

సిమ్లా, ఆగస్టు 29:—కాంతియుతముగానున్న సమాహముమీదను, నిరపరాధు లుపశుకులయినాడను 26 తారీఖున పోలీసులు లాఠీలను ప్రయోగించుటకు విమర్శించుచు 120 మంది దుకాణదారులు డిప్యూటీకమిషనరుకు వాసివారు. ఆవాడు జరిగినయుదంతమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారణ జరుపవలెనని వారు కోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

నూతనముగా కనిపెట్టబడినది ఇటీవలకచ్చినది

నీకు తెలియునా

క్రిస్టల్ బాలు

ఆన్ని ప్రజలు జవాబిచ్చుచున్నది పసివాండ్రును, వృద్ధులకు ఊపయోగము అందరికిని ఆశ్చర్యమునోహరమును ఒక విశోదము క్రిస్టల్ బాల్ అనునది 32 నెంబర్లలో అమర్చబడి ప్రేమ, వివాహము, అధ్యయనము, ఇల్లు, ప్రవృత్తి, దేశ, జాతీయము, నీయోక్తి, శారీరక, పిల్లలకురించి చెప్పును. వాడుకజులభయ, కలకాలము వర్ణించును. వానిని నానుటకు ఏ యు విధానము చిన్న పుస్తకములోనున్నది. దీనిధర 1.5-0 క్రిస్టల్ బాల్ ఒక చిన్న పెట్టెలో అమర్చబడియున్నది. ఆర్. కే. రాజా అండ్ కో. కేసేరి, మద్రాసు.

విదేశవాసులు

బొంబాయి అల్లరులు

ఫిల్మి ప్రదర్శనముల నాపుడేయుట

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 29:—బొంబాయి అల్లరుల ఫిల్మలను ప్రస్తుత నాపుడేయుటకు సిక్వియండిని న్యూను క్రానికలు ప్రతిక దెలుపుచున్నది. ఈ సందర్భమున ఫిల్మి కంపెనీవారు ఇండియా కార్యాలయముతో అలాచించిరి. ఈ అల్లరులలో యూరపియన్ పోలిసువారికి బోక్సమున్నవాటి నెత్తివేయవలెనని నూచించిరట.

సర్ జాన్ నెమన్

భారతదేశ సమస్య

(రూటరు)

వాషింగ్టన్, ఆగస్టు 29:—భారతదేశ సమస్య కష్ట సమస్యైతెనని దయనన చిక్కులతో గూడుకొన్నను కొంచెము కొంచెముగా ఆసమస్య పరిష్కారముగనని తనకు నమ్మకము గలదని నెమనుగారు వాషింగ్టన్లో తెలిపిరి.

డక్కా అల్లరులు

బ్రిటిషు ప్రతికల వైఖరిని రవీంద్రుడు ఖండించుట

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 29:—స్వేట్టరు ప్రతికలో రవీంద్రుడు డక్కా అల్లరులను గూర్చి బ్రిటిషు ప్రతికల వైఖరిని ఖండించుచు స్వేట్టరు ప్రతికలో ఇట్లు వ్రాసెను. ఆ పాఠమును నవ్వుము గల్గెను. వచింపరాని ఘోరకృత్యములను సత్పరి. ఇట్లు దారుణకృత్యములు పోలీసువారు సోమరితనముగ ప్రక్కనండ్ గనే జరిగెను. పోలీసునా రేమియు కడకుండిరి. ఒక్క ఆంగ్లే యవ్వకై గనుక దెబ్బలుగిరినచో ఆంగ్ల వాస్తవ్యుల సౌకర్య ములకు మధ్యగల్గెనని బ్రిటిషు ప్రతికలు ఇట్లు మానియద్రుమ వహించి మిన్నకుండునా? తమంతట తాము సంతోష మునుకొను బ్రిటిషు ప్రజలకు సానుభూతి శ్రద్ధయు లేదని మనమున్నచో ఆశ్చర్యమడసేల? ఈ డక్కా అల్లరుల సంగతులచే బ్రిటిషు వ్యామునుండి దింకను విశ్వాసము గలవారు గూడ కేటితో టెంజులలో తమవిశ్వాసమును గోల్పోయిరి. ఇతర సంగతులగూడ ఈ విశ్వాసమును పోగొట్టినవి. అన్నిటిని వింది పునాదులను మొదలంబు పడగొట్టిన డిడ్ కాకాచరిత్రము.

భారతదేశ విధానము

స్వాతంత్ర్య రివ్యూ ప్రతిక నమాధానము పనికిరాదనుట

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 29:—గాంధీగారు రెండుపేజీలుగల ఓ రావణాసుని ప్రాకారమును ప్రభుత్వమువారు ఇండియాలో జాప్యము చేయుచో నీపాయి కలహమునాటి సంగతులు మరల ఏర్పడును. దానిని ఉత్తేజితేన ప్రమాద మేర్పడును. గాంధీ గారు రవుండుపేజీలుగల వచ్చుటచే గలుగు లాభముకంటె ప్రభుత్వమునా రిట్లు జాప్యముచేయుచున్నందున కలుగవలసిన దము ఎక్కువగనుండును. వివిధ భారతదేశమువారు రవుండుపే జీలుగల వచ్చుటకు నూనుటకు బ్రిటన్ ఏమిచేయదలచుకొన్న వో స్పష్టముగ తెలియజేయవలెను. లేనిచో నాకాదేశభద్రలో ప్రయోజనము లేకంబు బ్రిటన్ జూపిన సౌకర్యము తెలుసు పరిణమించెనో ఇప్పుడు గూడ అటులే తలపింతును.

స్కాటిష్ హౌలండులో తుపాను

పిడుగులు పడుట

(వైరెస్)

జిన్నీ, ఆగస్టు 29:—కేటి ప్రాంతమునందు స్కాటిష్ హౌలండులో తుపాను పీచెను. పిడుగులు పడెను. ఆదే పగగా ముహూర్తముల పిడుగులు ఎప్పుడును కనివిని ఎటుగని ప్రకయరముతో పడెను. పశువులు నవ్వుమొనవి. నదులలో పెటలు నవ్వుమొనవి. ఇంకొకటి సాల్మను చేపలు చనిపోయి నవి. పశువు లెన్ని మరణించినవో దెలుప వీలులేదు.

ఇంగ్లండులో ఎండవేడిమి

7 సంవత్సరములనుండి ఇట్లు ఎన్నడును లేదట

జిన్నీ, ఆగస్టు 29:—ఏడు సంవత్సరములనుండి ఇంత వేడిగ ఇంగ్లండులో ఎన్నడును లేదట. 19 సంవత్సరముల నుండి ఆగస్టులో ఇంత తేక్కుడుగ ఎన్నడును ఎండ లేదట. యూరపులోగూడ చాలవరకు ఇటులనే యున్నదట. స్పెయిన్ మొదలు తూర్పు బాల్టిక్ ప్రదేశమువరకును స్కాట్లండు నుండి ఉత్తర ఆఫ్రికా వరకును ఈవేడి బాధించు చున్నది. నిన్న ఇంగ్లండులో ఎండరో ఎండ కాగలేకపోయిరి. ఇంతగా ముందెన్నడును లేదు. చాలమంది ఆస్పత్రికి గొంపోయిరి. 16 గురు చనిపోయిరి. మధ్యాహ్నము చాలవరకు ఫ్యాన్స్ రీలు, కర్మాగారములు మూయబడెను.

బెంగాలు పోలీసు అధికారులను కాల్చుట

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రతిక

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 30:—బెంగాలు పోలీసు ఇన్స్ పెక్టరు జనరలు లోమన్, పోలీసు నూపరింటెండెంటు హుల్స్ గార్డను కాల్చినదానిని గరించి ప్రధాన వ్యాసమున ప్రస్తావించుచు పోలీసువారిపై పన్నునకుట్రను మొదలంబు పాత మార్చవలెనని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

సర్ ప్రెస్లీ బాక్సు గుర్రు

తా నిట్టిసముదమున వీరిగర్ల లేనందులకు విచారించిరి. వీరిపురుగు చాల యోగ్యులు, సమర్థులు. టాగర్ల గారిని కాల్చి నది మొన్ననే. ఇంతలో మరల ఇది తలపించుట చోద్యముగ నున్నది. బెంగాలు సింధు యుద్ధము లు ఇట్టి పనులకు పూనుకొనుట విచారకరము. ఇట్టి ప్రయత్నములు ఇదివరలో లాభించలేదు. లాతర్లకును పాడు జేయుటకు బన్నినకుట్రలు దేశాభ్యుదయమున అభివృద్ధి జేయ బాలవు. భారతీయుల ఆశయములపట్ల సానుభూతిగలవారి ఆదరణగూడ లేకుండపోవుట కీచేట్టులు తోడ్పడుననిరి.

వ్యాయామ క్రీడలు

అమెరికన్ లాన్ టెన్నిసు ఛాంపియనుషిప్ పంఠములు

డబుల్సు ఆఖరుపోటీకి నిలచినవారు

బ్రూక్లిన్, ఆగస్టు 29:—అమెరికన్ లాన్ టెన్నిసు పంఠముల సెమిఫైనల్సు పోటీయందు అలిజ్ వన్ టెనెర్ గార్లు బల్ క్లేబ్, గ్రిగోరి మాంగి గార్లు నోడించిరి. 6-8, 6-4, 6-4, 6-8.

డోగ్ లాటు గార్లు, హంటన్ టిల్లెస్ గార్లు నోడించిరి. 8-6, 6-8, 6-2, 9-11, 6-2.

మద్రాసునందు క్రికెట్ పోటీలు

మాంబలింగజట్టు నవరోజి గోకలే సౌభువుజట్టుతో నాడుట

మద్రాసు, ఆగస్టు 29:—నిన్న జిరోజున మాంబలింగజట్టు కను నవరోజిగోఖలే సౌభువుజట్టుకు క్రికెట్ పోటీ జరిగి డ్రాతో ముగిసెను.

నవరోజి, గోకలేసౌభువు జట్టువారు 150 పరుగులు జేసిరి. రాజమహేంద్రవరం 25, రంగనాథగారు 81 పరుగులు జేసిరి. మాంబలింగజట్టు 5 గురికి 117 పరుగులు జేసిరి. శ్రీనివాసరావుగారు 29 పరుగులు, సాగరాజరావుగారు 81 పరుగులు జేసిరి. పోటీ డ్రాగా ముగిసెను.

బెంగళూరునందు విజయనగరజట్టు

సెంట్రలు కాలేజీ జట్టుతో నాడిన

క్రికెట్ పోటీ డ్రాయగుట

బెంగళూరు, ఆగస్టు 28:—నిన్న జిరోజున యెదుట విజయనగరం జట్టుకు సెంట్రలు కాలేజీ జట్టుకు క్రికెట్ పోటీ జరిగి పోటీ డ్రాగా ముగిసెను. విజయనగరం జట్టువారు 8 గురికి 188 పరుగులు జేసిరి. హెచ్. డి. కున్యా గారు 45, కే. యస్. రామమూర్తి గారు 62, సి. యస్. నాయుడుగారు 28 పరుగులు జేసిరి.

సెంట్రలు కాలేజీ జట్టువారు 7 గురికి 105 పరుగులు జేసిరి. యం. యస్. సారథి గారు 57, యం. వి. కుబ్జరావు గారు 18 పరుగులు జేసిరి.

సరిహద్దు ప్రాంతముల స్థితి

ఖోస్టు గ్రామములలో శత్రువు లైదువేలమంది గుమిగూడుట

పెహావరులో సైనిక శాసనాధికారి యుత్తర్య

పెహావరు, ఆగస్టు 29:—మొహమాండు పరిస్థితులలో నెట్టిమార్పును గలగలేదు. మిత్రులను సరిహద్దువాతలవారికిని ఉత్తర మొహమాండు శత్రువులకును నడుమ జరిగిన జిర్గాయు క్క ఫలితము లింకను తెలియరాలేదు. ఖజూరీ లోయకు పశ్చిమమున ఆఫ్రిడీండెట్లు కొన్ని గుహలలో నింకనూ నున్నవని తెలియుచున్నది. బారాలోయయందలి సహూరీఫేట్ ఒరాక్ జాయ్ జిర్గా పెహావరు జిల్లాలోనికి వచ్చియున్నది. ఖోస్టు సరిహద్దులలో శత్రుసమూహము చేరుకున్నదని తెలిసి కొహట్ జిల్లా థాట్ ప్రాంతమునందలి గ్రామస్థు లింకను భయమును జెందియున్నారు. కనిస్తేబిలుల సంఖ్య హెచ్చింపబడినది. గ్రామస్థులకు యాత్యంత భయకరమైన తుపాకులు వెనుకటికన్న హెచ్చుగా పంచిపెట్టబడినది. ఖుట్టు ప్రాంతములో పగలంతయు మొత్తముమీద ప్రశాంతముగనే యుండెను గాని సాయంత్రమునందు శత్రువులు ముందుకువచ్చి, ఖర్లావీక్ యెదుట బుట్టినదికి యిరుప్రక్కలను యెత్తుగానున్న స్థలముల నాక్రమించియున్నారు. బిరువేల మంది గల ఖోస్టువారిల దండొకటి ప్రస్తుతము ఖోస్టు గ్రామములలో, లక్క జిగ్గ పోక్తుకు యేడుమైళ్ల దూరమున చేరియున్నదని తెలిసినది. ఖోస్టులలో నోక భాగమును ఖానీఖేలులు యింకను పట్టుదల వహించియున్నారు. వీరు మనోసాంసాస్తుపై తుపాకులను కాల్చిరి. కాన, వీరిపై నాకాశదళమువారు మరల చర్యను దీసికొందురు.

తోపిని దాకుటకై జుదాక్ దండు చేరియున్నదను వార్త యిప్పుడు స్పష్టపడుపబడినది. గుర్జీక్ జిల్లాలో వజీర్లు కొంతమంది యనుచరులతో మవాల్ లామగర్లను గలుగు కొనిరి తెలియుచున్నది. ఇదివరలో తాము 27 వ తారీఖున ప్రకటించియుండిన సంధివరతులనుగూర్చి చిర్రు సలుపవలయునని నూచింపుచు మవాల్ శత్రునాయకులు సందేశపాకుల బంపియున్నారు. వీరి నేన చెదిరి పోవు వరకు వర్ష జరుగుటకు వీలులేదని ప్రభుత్వమువారు వారికి తెలియబరచియున్నారు. ఆకాశదళమువారి పరిశీలనసాగుచున్నది. శత్రుసమూహము విరోధి నాయకులకు పురోగమమును సాగించుచో దానిపై చర్య గైకొనబడును.

నిన్న జేదినమంతయు ఆకాశదళమువారు ఉత్తరఖట్టుము నందును, వజీర్ స్థానమునందును చాలనూక్తియుగా బరిక్షించుచుండిరి. ఈ ప్రాంతములందు శత్రుసమూహము లుండునని దలపబడెను. విరోధనూచకముల అలబడియొద్దియు కలుగనందున వీరేమియు చర్య గైకొనలేదు. మవాల్ నందలి సమూహము 29 వ తారీఖునాడు విమానములనుండి బాంబుప్రహారముల విన్న పిదప ముందుకు నడచియుండలేదు. ఆ జాతివారిలో ముగ్గురు మరణించిరినియు, నలుగురికి గాయములు కలిగిననియు నవటి నుండివచ్చిన వార్తలు తెలుపుచున్నవి. దత్తాత్రేష్ వైపునకు గాని, కనీగురాం వైపుగాని వై సమూహమువారు నడిచెద రేమానని విమానములు గమనించుచున్నవి. శత్రువు లింకను ఖర్చు లీలో నున్నాడు. ఆ ప్రాంతమునందలి ఆకాశదళములు యింకనూ వెనుకటిస్తానము నాక్రమించియున్నారు. ఆ ప్రాంతమునందు కాపలాగొయుచున్న యాకాశదళములపై తుపాకులు గాల్చబడినవి. మొహమాండ్ లీరాలలో విమానములనుండి పరీక్షార్థమై ఛాయాచిత్రములు దీయబడినవి గాని వీనివలన ముఖ్యముగన దెద్దియు తెలియరాలేదు. పిహావరు నకు పశ్చిమమున నోక దళము మిలిటరీ వారికి సహాయ మొనరించుచున్నది.

ఆఫ్రిడీలు పేర్లను సమోదు జేయుచుకొన

వలయునని యుత్తర్య

పిహావరు, ఆగ 29:—మార్చి లా ఆర్మీ నెన్న (సైనిక శాసనపు ఆర్మీ నెన్న) 18 (1) నిబంధన ప్రకారము తనకుగల యధికారమును వినియోగింపుచు సైనిక శాసనాధికారియగు సి. కే. కరో యొకింది యుత్తర్యను గావించెను. పెహావరు నగరమునందును, కన్హట్ మంజునందును తహసీలునందును ప్రస్తుతము నివసించుచున్నట్టియు, యింక ముందు నివసించ గలట్టియు లేక పక్షేణింప గలట్టియు నాఫ్రిడీలు ఏడు రోజులలోగా తమ పేరులను విలాసములను విధిగా రిజిస్టరీ జేసికొనవలయును. పోలీసు దళములలోనూ సరిహద్దు కనిస్తేబి దళములలోనూ పని జేయుచున్నటువంటి ఆఫ్రిడీలును, ఖాసాదారులను రాజకీయ ప్రతినిధివద్దనుండి యనుమతిప్రత్యములు బొందినవారును నిట్లా నరింప నక్కరలేదు. ఆఫ్రిడీ నాకర్లనుగల లహార్ దారులును, మోహల్ దారులును తెలియరాన వంటి నే తమ నాకర్ల పేరులను సమోదు జేయింపవలయును, లేనిచో 8 సంవత్సరముల కఠినశిక్షయు జరిమానాయు విధింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

ఫారెస్టు పంచాయతులు

చిత్తూరు ప్రాంతమునందు ఉన్న ఫారెస్టు పంచాయతులు
గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు. ఏ.

(పూర్వ మద్రాసు ప్రభుత్వము)

చిత్తూరు ప్రాంతమునందు ఉన్న ఫారెస్టు పంచాయతులు గా వ్రాసిన విషయములను గురించి ఎక్కువ వివరము అవసరము గాదు. పూర్వముగా గాని ముఖ్యముగా కాని మేరకుగానీ ఉపయోగపడే అడవి ప్రాంతముల పరిపాలన ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారికి సంబంధించినదని అంగీకృతమైనది. ఈ ప్రాంతములలో ప్రభుత్వమునకు వచ్చే ఆదాయముకూడా ప్రముఖముగా చూడబడదని అంగీకరించినారు. ఈ రెండు విషయములందును ప్రభుత్వమువారు తమతమమును ఏమాత్రము నిజముగా అనుబంధించి పెట్టినను ప్రజలు కృతజ్ఞులు కావలసినదే కాని ప్రభుత్వమువారి ఈ మతమును వట్టిదాటలేకాని యిందు ప్రయోజన మేమియు లేదు. ఫారెస్టు పంచాయతులకు సంబంధించిన ఆదాయవ్యయములను నేటి బడ్జెట్టులో ప్రత్యేక స్థానము లేదు. వీనిని గిరిస్థులు డిపార్టుమెంటు క్రింద చూపుటయు లేదు. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు ఆదాయవ్యయముల క్రిందనే యిది లెవనగుచున్నది. అనుబంధములు 18, 14 అంశములలోని ధృవపరచుచున్నవి. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారి బే ఎర్లెజుల వైతము. జిల్లాలలో ఈ డిపార్టుమెంటుకు పంచాయతులకును తగిన వచ్చినచోట పంచాయతులు లాంగులసినదే కాని లేదు. పంచాయతులను సంవత్సరమునకు రెండు లక్షలు నికరాదాయము కలదు. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు లెక్కలలో ఎక్కడైన లోటు వచ్చినచోట ఈ రెండు లక్షలను ఆలోచించి భర్తీ చేయవలసివచ్చును. ఫారెస్టు పంచాయతులకు గౌరవప్రదమైన స్థానమును గలర్న మెంటువారు యిచ్చినవరకు ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారికి పని తగ్గించడము కొరకు ఈ పంచాయతులను ఏర్పరచినామని, ఓదార్పునాటలు చెప్పబడుచు నరకు ఫారెస్టు పంచాయతులను ప్రభుత్వమువారు పరిశీలి దయతో చూడక తప్పదు.

కార్యాంగవిధులు

ఫారెస్టు పంచాయతుల కార్యాంగ విధులను గురించి మిక్కిలి ప్రజల దృష్టిని ఆకర్షించి వారికి మనః సంతాపమునకు కారణమైనది. ఎన్నికల విధానము ఈ ఎన్నికల విధానమునందు రెండు ప్రత్యేక విషయములు వివరింపదగినవి కలవు. ఎన్నికలను జరుపునట్టి అధికారస్థానము మొదటిది. ఓటర్ల పేర్లను నిర్ణయము రెండవది. ఫారెస్టు పంచాయతుల పరిపాలనమును చెవి న్యూడిపార్టుమెంటువారి హస్తాగ్రహణముచేసిన తరువాత ఈ సంబంధము లన్నిటను సర్వాంగకార్యముగా మెలగువాడు ప్రత్యేకముగా నియమించినట్టి డిప్టీ థనాశీదారు.

ఎన్నికలవద్ద ఆతడు హాజరు వుండవలసినదన్నది లేక ఎన్నికలను ఆతడు ఏర్పరచవలసినదన్నది ఏమాట ఉపయోగించినను ప్రభుత్వము పరిశీలనలో ఆతడే. ఎన్నికలను మొదలుపెట్టిన కడపరకును జరుపునట్టివాడు ఎన్నికలను నిర్ణయించువాడు ఆతడు. ఎన్నికల ప్రకటనకు కావలసిన గుండోరాలు కొట్టించుట యితరచర్యలు ప్రభుత్వమునకు ఆతని అధీనము. ఓటర్ల జాబితాను నిర్ణయించువాడును ఆతడే. ఆతడే రెండుమందివాడైనను కావచ్చునుగాని పంచాయతీల పర్యవేక్షకములను ఆతని ముద్రతో జరుగవలసియున్నందున పంచాయతులకు లోబడిన సర్వప్రజలమీదను తనపూర్వార్థికారమును పెట్టుకొనుటకు ఆతనికి బుద్ధిబుద్ధిమాత్రము పోదు. ఆకారణముచేత పదులుగ ఇతరమలుగ కంప్లెంటులు వుట్టినవి? ఆకారణముచేతనే కమిటీవారు ఈ విషయములో పాతగోడకు పూతపూసినట్లు ఏదో ప్రయత్నము చేయబడినారు. గవర్న మెంటువారు తమచిత్తులో డిప్టీ థనాశీదారును స్వస్థానమున నిలిపియుండినారు. కమిటీవారు క్రొత్తగా ఈ క్రిందవాక్యములను చేర్చినారు. అగ్రిమెంటు వున్నవా వ్రాయించునట్లును జరిగి ఎన్నికలను రివిజన్లో ఆసీనువారు ఏర్పరచవలయును. తా మే ఆ ఎన్నికలను జరుపవచ్చును. లేదా తగిన అధికారి చేత జరిపించవచ్చును. ఆయధికారి పంచాయతీల డిప్టీ థనాశీదార్ గానుండవచ్చును. ఇంతముఖ్యమైనటువంటి విషయమును యిట్టి మార్పునకు అర్హమేమో ఊహింపరాదు. కమిటీవారు మనమును కలచినది కార్యమున పెట్టితిమని అభిప్రాయపడుటకు అవకాశమున్నదా? ఈ వాక్యము ఉన్నంతకాలము పంచాయతులకు డిప్టీ థనాశీదార్ గడవిడ ఎన్నికలలో తప్పువా? ఇదివరలో లేని కాక్షాక్ష న్నతో గూడ వారిప్పుడు సిద్ధముకారా? ఇంతవరకు వారి స్థానము సామ్రాజ్యముగా అంగీకృతము కానిది ఇప్పుడు అంగీకృతముకాలేదా? ఇదివరకు వీరు ఎన్నికలవద్ద హాజరువుండురు. ఇప్పుడు అగ్రిమెంటు వున్నవా వ్రాయించునట్లుములలో ఎన్నికలను నిడపెదరు. ఇందులో మరెముక చిత్రము. అగ్రిమెంటు ఎత్తి వ్రాయునపుడు ఈజాగ్రత ఎందుకో ఇతర ఎన్నికలలో ఎందుకు అక్కరలేదో ఎందు చెప్పగలరు. కమిటీ వారు ఇట్టి విధానము నేను నేను నేను చేయ

ఈ దిగువ స్థలములందు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు యే జెంట్లు తక్షణమే కావలెను

రు 100 నుండి 200 లకు తక్కువ లేకుండా ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, పలుకుబడి, యోగ్యతలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెంట్లుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముందు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ డిగ్రీవ విలాసమునకు ఒక అణాస్థానపుతో వ్రాయవలెను. బిల్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

బరంపురం	వరంగల్	మెకటగిరి	బెంగుళూరు	పాండిచ్చేరి
గూడూరు	బోనోరి	కడప	మైసూరు	బొంబాయి
యలమంచిలి	కాజీపేట	అనంతపురం	తిరువళ్ళూరు	బెనారస్ సిటీ
బాబ్బిలి	దోర్నకల్	రైచూరు	అయోధ్య	ఖరగ్ పూర్
చికాకోల్	పాకాల	హిందుపూరు	కంజీవరం	కలకత్తా
పార్వతీపురం	ధర్మవరము	ప్రొద్దుటూరు	చెంగల్పట్టు	రంగూన్
పల్నాకిమిడి	చిత్తూరు	మార్కాపురం	తిరుచినాపల్లి	మోల్ మీన్.
బారింగుపేట	కాళహస్తి	వేలూరు	మధుర	మాండలే

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రప్రదేశ్, పోస్టు డాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

కాచియుండుట వారికి గౌరవ ప్రదము. కాదు. ఎన్నికలసందర్భమున ఫారెస్టు పంచాయతీల డిప్టీ థనాశీదారుకు ఏవిధమైన సంబంధమును ఉండకూడదు. డిప్టీ కలెక్టరుగారు మరీ ఏతగినహక్కునువైతను ఎన్నికలను నేడుప మనెనది. ప్రాతిపదికమైన ఈ సంస్కారము జరుగనియెడల ఫారెస్టు పంచాయతీలపరిపాలన ఎన్నటికిని పరికారము. కమిటీవారు ప్రతిగ్రామమును సామాన్యముగా పంచాయతీకి పరిమిత ప్రాంతముగా ఏర్పరచవలయునని చేసినమార్పులను ఎక్కువ లాభము వుండునని దోచుడు. అడవిప్రాంతము తగినంతవిస్తీర్ణముకలరై తగినంతపారమతముగా నున్నయెడల చుట్టుపట్టునగల గ్రామములకు అధికారవిస్తీర్ణ ప్రోత్సేపుట్ట జరుగునదియు కాదు. వ్యాయమైనదియు కాదు. కమిటీవారు చేయదలచు కొన్న మార్పునామమాత్రమునకు మూడవసూత్రమే సాక్ష్యము. కమిటీవారు దానిని మార్చియుండలేదు. దానిననుసరించి అగ్రిమెంటుకాలమునందు గ్రామముల కంటెంట్ లెట్టు కొని రిజర్వేషన్లు చూడవలసినవాడును, పంచాయతీలకార్యక్రమమును వారికి బోధించవలసినవాడును, ఎన్నికలను నడుపవలసినవాడును అగ్రిమెంటు వివరములను వారికి ఎరుకపరచవలసినవాడును డిప్టీ థనాశీదార్ మొదటి అగ్రిమెంటు కాలము ననే యితనికింక అధికారమును ఇచ్చినయెడల దానిని ఎత్తి వ్రాయునపుడు ఈ అధికారమును ఏలనంజొచ్చినచేయవలయునో అర్హముకాదు. ఈ రెండు సందర్భముల నెచ్చటను ఇతని కధికార ముండరాదు.

ఎన్నికల సందర్భములోని రెండు ముఖ్యవిషయమైన వోటర్ల జాబితానుగూర్చి ప్రభుత్వమువారుగాని కమిటీవారుగాని నేరుగా ఏ విధమైననూచలను చేసియుండలేదు. పంచాయతీలలోచేసిన గ్రామములవారు మేతకు పంపునట్టి జీవగణమును బట్టి ఆయాగ్రామములకు ప్రాతినిధ్య మేర్పరచవలయునని వ్రాసిన వ్రాతను XX అనుబంధములోని 9 వ అంబుమును పుర ప్కరించు కొని మనము వోటర్ల జాబితామాత్రములను ఊహించవలసియున్నది. ఓటర్ల జాబితా యేర్పరచుట క్లిష్టపనుస్థలలో కూడుకొన్నది. ఈదినము డిప్టీ థనాశీదారుగారిమాటయే ఈవిషయమునందు వ్యాయకాస్త్రము జుతువులను ఎవరు మేతకు పంపుచున్నారని వారు తీర్మానము చేయుదురో వారే ఓటర్లు. డిప్టీ థనాశీదారు తిరస్కరించిన ఓటర్లపదవి రాదు. డిప్టీ థనాశీదారుగారు నడిచే కార్యక్రమమునకు ఏపరిమిట్లు ఆధారముని ఒక సిద్ధాంతము. అవి ఏ పరిమిట్లు మనకు తెలియదు. నడిచే సంవత్సరపు పరిమిట్లను ఆధారము చేయుచు చాల అవ్యాయములు జరుగకతప్పదు. డిప్టీ థనాశీదారువారు దయచేయునప్పటికి కొందరు పరిమిట్లు తీసికొనియుండురు. కొందరు తీసుకొనుచుండురు. కొందరు ఎన్నికలకినియే వరుసలిడి తీసుకొందురు. పరుగిడిన వారిలో కొందరికి పరిమిట్లు దొరకవు. పక్ష పాతములు జరుగుట కంతయముననుచోటు గలదు. పరిమిట్లు ఆధారము కావలసిన పక్షమునకు గురిపంపవత్సరపు పరిమిట్లు రిజర్వేషన్లు ఆధారముచేయుటమేలు. అంతకు పైన మేలయినది యేమనగా ఒకలేదని నిర్ణయముచేసి ఆలోచనగా ఆప్రాంతములోగల జంతువుల యజమానులు తమపేర్లను రిజర్వేషన్ చేసికొనవలసినదని కోరవలయును. అట్లు కోరినయెడల పరిమిట్లకు సంబంధించిన కార్యమును సాంతముగా పూర్తిచేయుటకు ఎక్కువ ఆదాయము సంపాదించుటకును పంచాయతీలకు అవకాశ మేర్పడును.

కాని నాయభిప్రాయమున ఈపద్ధతు లేదయును కనికరపు. పంచాయతీ ప్రాంతములోని గ్రామములందరికీగల భూస్వాములను జీవరాసుల స్వాములను జాబితా చేయుట ఉత్తమము. ప్రతి భూస్వామియు ఏనాడో ఒకనాడు జీవరాసులస్వామి కాతగిన వాడే. అంతేగాక కట్టెపుల్లలకు వ్యవసాయపు కొరముట్లకు ఎరువు ఆకుకు ఇంటికి కావలసిన ఖనిజములకు ఇతకు ఆ ఆడవుల మీద ఆధారము పడక తప్పదు. అడవులను మేలుకీటులు పొందవలసిన సాధారణ రాయును ఫారెస్టు పంచాయతుల ఓటరు జాబితానుండి అతని వద్ద మేతకు పంపే జంతుకాలము లేదన్న మాత్రముచేత బహిష్కరించుట ప్రార్థమైన యవ్యాయము.

నేటి ఫారెస్టు పంచాయతుల పరిపాలన మంతటికిని మూలాధారము. అగ్రిమెంటు పంచాయతుల నలన కలగగోవు ప్రభుత్వముపై ప్రభుత్వమువారికి యిష్టమున్నంతకాలము ఈ అగ్రిమెంటును ప్రధానస్థాన ముండకపోదు. ఈచిత్తుబోర్డు ప్రాంతమునందు ఆర్డరును అనుసరించి పంచాయతీల ప్రభుత్వమునకు ఇవ్వవలసిన పన్ను ఈక్రిందిరీతిని ఏర్పడుచున్నది 1. పుల్లరి 2. చిల్లర ఫలసాము ఆదాయము 3. తంకేడు చెక్క ఆదాయము 4. పంటచెరుకు మాపు ఆదాయము 5. గవల ఆదాయము 6. కల్లుచెట్ల ఆదాయము 7. కలకర్ల ఉత్తర్య యిచ్చినయెడల కలపసామానులకు యిచ్చే పరిమిట్లన్న పన్ను ఆదాయము. ఇవిన్నియు కూర్చి మొత్తపు ఆదాయమును లేబులసినది.

(1) వాచర్ల తీతము (2) ఆ సంవత్సరమున జరుపగల అభివృద్ధి కార్యములకు (3) బొందవలసిన లెవలరిచేతి ఖర్చులు (4) కలెక్షనాజన్సీలకుగాను ఉచితమైన కర్చు. మొత్తము యిది అన్నియుచేర్చి మొత్తముఖర్చులక్రింద నిర్ణయించవలసినది. ఈఖర్చులలోని నాలుగవ అంబుమును ఆదాయములోని (5) (6) అంబుములను పంచాయతీ అధ్యక్షులకు మన కమిటీవారు చేర్చినవి. ఈ చేర్చినట్లుకు మనము సం తోషించవలసినదే. కాని కాంపౌండింగ్ ఫీజులుగాని కొద్దులలో వహించుటయ్యే జాల్మానాటుగాని పంచాయతీల ఆదాయములో చేరలేదు. ప్రభుత్వమువారు అగ్రిమెంటు వ్రాసికొని పంచాయతీలవద్ద పన్ను వహించుచేసికొన్నప్పుడు ఈ ఆదాయము వ్యాయముగా పంచాయతీలకు ఏల చేర్చలేక దుర్మహ్యము. తప్పక యిది ఆదాయమున చేరకలసి. కమిటీవారు ఇందులో నూటికి 50 పెంట్రో ఫండుగా ఏర్పరచవలయుననియు 25 పంచాయతీకి ఇవ్వవలయుననియు 25 గవర్న మెంటుకు చెందవలయుననియు సిఫార్సుచేసినారు. ఈసిఫార్సు అంగీకరించేయెడల 100 కి ఏబది పంచాయతీచ్చి 25 ప్రభుత్వమునకును, 25 పెంట్రులుఫండుకును యిచ్చుట వ్యాయము. నామకమున ఈ కాంపౌండుఫీజులు జాల్మానాటు అన్నియు పంచాయతీకి చేరనివలెనె. మైథముగా ఏర్పడిన ఆదాయమునుండి వ్యయముతీసికేసి మిగత మొత్తమును ప్రభుత్వమువారి పన్నుగా నియమించవలెననుట ఈబోర్డుప్రాంతమున ఆర్డరుయొక్క ఉద్దేశము. ఏకాగ్రేణము ఎట్లున్నను అగ్రిమెంటుపద్ధతి ఉరిత్రాటి బిగింపై పంచాయతీకిగాని తుదకు జిల్లాకలెక్టరుకుగాని స్వాతంత్ర్యమును కలగజేయుట లేదని ముఖ్యముగా గమనింప తగినదని. ఇప్పటిఫారెస్టుమాత్రముల ప్రకారము కష్టకాలములో జిల్లాకలెక్టరు ఉచితముగా మేపుటకు ఉత్తరవు యిచ్చుటకు అధికారము కలవాడై యున్నాడు.

ఈ అగ్రిమెంటు ఏర్పడడములో పంచాయితీ ఒప్పుకొన్న మొత్తము కట్టి దేశవసలసియున్నది. కష్టకాలములో పశువులను మేపుటకు ఉచితముగా వడలుటకు పంచాయితీ స్వాతంత్ర్యము లేదు. పశుకర్షక జిల్లాకలెక్టరుకును యిప్పుడుకల స్వాతంత్ర్యము అపహృతమునకున్నది. కాబట్టి పంచాయితీకిందకుండ డిముచేత ప్రజలకు మన్నిమైన ఈ అనుకూలము సకలమునున్నది. దీనికి కేళికారణములేదు. అగ్రిమెంటే కారణము. ఈ అగ్రిమెంటు పద్ధతులలో చిత్రములలోని చిత్రము మరేయొకటి కంటె అగ్రిమెంటు మరేదాను రెండవ అనుబంధముగానున్నది. అందులోని తొమ్మిదవ అయిదుముఖ పంచాయితీకి కలిగే లాభమును మొదటి పంచాయితీఫారెస్తు అభివృద్ధికి ఉపయోగించవలసినదనియు తరువాత పంచాయితీ గ్రామములను సంబంధించిన యితర ప్రజోపయోగ కార్యములకు వినియోగించవలసినదనియు నమూనై యున్నది. సర్వసాధారణములను నియమించి సర్వస్వములను నిర్ణయించి నియంత్రించు ప్రభుత్వమునకు చేతపలయునని నూచించిన తరువాత ఈ పంచాయితీకార్యములకు లాభము ఎక్కడనుంచి వచ్చునో చూడవలెనని లూపించుకొందురుగాక. ఈ చిత్తునుసోదాసు అలోచించుట కేర్పడిన కమిటీవారు కష్టపడి కాగితాలు కలుపుటలకు తగిన మొత్తము కర్పణ జాచితాలు చేర్చవలసినదని తంటాలుపడవలసిన గతిపట్టినప్పుడు ఈ చిల్ల రఖర్చులకైనా పరిపాచ్చి వేరే లాభము లేనప్పుడు గ్రామములకై మహాత్మా ర్యము చేయుటకు ఈ అగ్రిమెంటు సహాయపడుననుటకంటె దాంభికము ఏమైనను వుండునా? ఒకవేళ అగ్రిమెంటు త్రిప్పి వ్రాయునప్పుడు పంచాయితీలు చేసిన ఆభివృద్ధి వలన ఆదాయము పెంపుట అయిపుడిన ఎడల అట్టి పెంపుట మొత్తమును ప్రభుత్వమువారు ఆకింపకండ వదలిపెట్టిన యెడల యిట్టి కార్యములు జరుగునని నోరుతెరుచుకొని యుండవలయును కాబోలు? ఈ మాత్రము ఆక ఆయనను కమిటీవారు చేసిన నిఫారనునుబట్టి పడవలసియున్నదిగాని గవర్నమెంటువారు తమనిద్రలో ఏ మాత్రము అవకాశమును ఇచ్చియుండలేదు. అగ్రిమెంటు లేక పంచాయితీల పరిపాలన జరుపుటకు పీలేలేని యెడల ప్రతిపంచాయితీతరపున రిజర్వఫండు ఏర్పరచి పంచాయితీలకు విచ్చే నికరాదాయములో సగము, ఆ ఫండునకు చేర్చి ప్రత్యేకపరిధికులు ఏర్పడి అవసరము కలిగినప్పుడు జిల్లా కలెక్టరు అనుమతినిపొంది రిజర్వులోనుండి ద్రవ్యమును తీసి పంచాయితీలు వినియోగించవచ్చునని నిర్ణయించినయెడల మేలు కలగవచ్చును. అట్లును అగ్రిమెంటు పన్నును తగ్గించి వేయవలయును. పుల్లరి రేట్ల విషయమునందుక మిటివారుచేసిన నిఫాత్సలకంటె ప్రభుత్వమువారు వెనుకకుపోవట్లు నూచుకొనట అత్యవసరము. గవర్నమెంటు రిజర్వులకంటె పంచాయితీ అడవులు సహజముగానే తక్కువకాలివి. కొన్ని సంవత్సరములలో అవి కొన్ని ఎండల ఎకరాలకంటె ఎక్కువ విస్తీర్ణము కలవిగావు. అందులో వీడలో వీడలైనవి కూడా గలవు. కాబట్టి పుల్లరి రేట్లు నిర్ణయించుటయందు పంచాయితీలకు పరిపూర్ణస్వాతంత్ర్యము ఉండవలయును. గవర్నమెంటు రిజర్వులకంటె పంచాయితీ రిజర్వు ఎప్పుటనూ ఎక్కువఫలప్రదమైనదిగా ఉండదు. కాబట్టి గవర్నమెంటు రేట్లకంటె పంచాయితీరేట్లు హెచ్చుగావలసి వచ్చినయెడల ఆదియేదో ప్రత్యేక త్యము ఉండవలయును. అందుచేతనే కలెక్టరుయొక్క ముంబారు కావలయునని కమిటీవారు నియమించియున్నారు.

ఈ పుల్లరి రేట్ల సందర్భమునందు ఈ చిత్తులో కనిపించునట్టి ఒక్కొక్కవాక్యమునూమాత్రము గట్టిగా ఖండింపకతప్పదు. పంచాయితీఫారెస్తు నురక్షితమై ఆభివృద్ధి అగుటకు మాత్రమే కాక సర్కారుకు పన్ను చెల్లించుటకు కూడా తగినంత అవకాశ ముండుట్లుగా పుల్లరి రేట్లు ఏర్పవలయుననుట ప్రభుత్వమువారి చిత్తులో ఉచితమైన పన్ను ప్రభుత్వమువారికి చెల్లవలసియుండునని వ్రాసియుండగా పాపము కమిటీవారు శ్రమపడి ప్రభుత్వమునకు ఏదోఒక మాత్రము

పన్ను చెల్లవలయునని మార్చించినాక. ఈ మాన్యుయ్యను కూడా ఈ వాక్యమునకు ఫలములేదు. సాధారణమైనటువంటి ఖర్చులన్ని పెట్టినతరువాత అడవిమీస ఎక్కువ మొత్తము తీయుటకు అవకాశము లేనిపక్షమునకు ప్రభుత్వమువారి పక్షు చేర్చనేరారు. ప్రభుత్వమునకు అట్టి అడవిమీస ఆదాయము కాకపోయినను మునిగిపోవునది ఏమియును లేదు. అసలు రిజర్వులోనుండి తీసివేసి ప్రజల యిష్టమునచ్చినట్లు వినియోగించుకొనుటకు ఉత్తమపు యిచ్చుటకు బహుళంగా పంచాయితీ పరిపాలనలో ఇట్టి అడవులను పెట్టినట్లు అనును గాని వేరుగాదు. ప్రభుత్వమువారు అమాత్రముతో ఏల సంతోషించియుండరాదో అర్థమునట లేదు.

ఈ అగ్రిమెంటుల క్రింద పంచాయితీలు కట్టినందున పట్టుచున్న వో కనుగొనుటకు కూపులకు సంబంధించి నిబంధనలను విచారించుట ఎక్కువ అవసరము. ఈ చిత్తులో పాండింగు అర్థము అనుసరించి రెండువిధములైన కూపులు ఏర్పడుచున్నవి. పరిపర గ్రామముల సానికావసరములకై ఏర్పడు చిన్న కూపులు కొన్ని ఏ పట్టణ వాసమునకో ఏ వ్యాపారమునకో కట్టె కలవ నిర్దేశించేయుటకు ఏర్పడనట్టి వ్యాపారపు కూపులు కొన్ని పంచాయితీ ఫారెస్తు విస్తీర్ణమును బట్టి పదిపదు నైదు ఎకరములకు మించని విస్తీర్ణముతో ఏర్పడనట్టి కూపులు మొదటి విధమునకు చేరినవి.

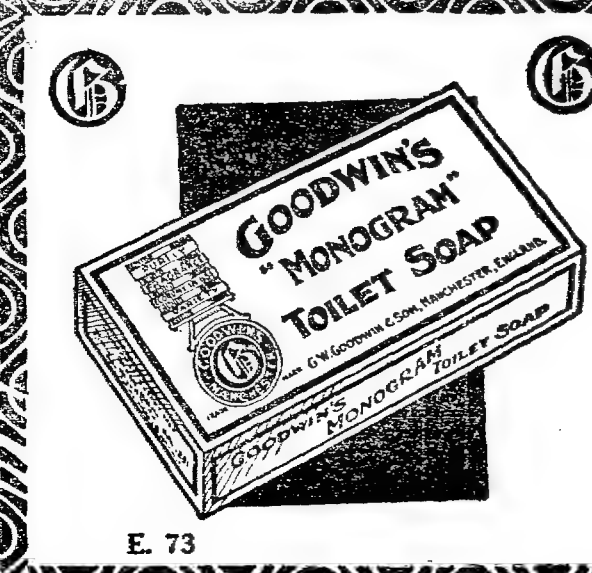
వీని పరిపాలనకు ప్రత్యేకము నిబంధన కేర్పడియున్నది. (అనుబంధము XXI) ఈ విధానం బట్టి మొదట రైతున కీకూపులు ఎక్కువ ప్రయోజనమునుట్లుగా తోచును. ఒక్క పంచాయితీ యెడలైనా ఈ విధమునకు కూపు ఒక్కటికంటె ఎక్కువ సంవత్సరమున పనిచేయరాదు. మొత్తము విస్తీర్ణము తోగాని అందులోని చెట్టుచేరులతో గాని ఎన్ని గ్రామములను ఎండకు ప్రజలకు తిరియోగ పడవలయునో యనువిషయముతో గాని సంబంధములేకుండ 10-15 ఎకరములకు మించరాదని నియమించుట చిత్రము. ఈ కూపులను కొట్టినతరువాత పదియేండ్లు మూసివేయవలయును. రెండవ విధమునకు కూపులను కొట్టిన తరువాత అయిదేండ్లు మూసియుంచిన చాలానట. ఈ భేద మేలూకో యెవరు చెప్పగలరు? సానిక కూపులకుగాను పరిగంజపాను అంటే 'కార్యవర్గధర్మి' కలెక్టరు రంగీకరించవలెను. అందులోను ఈ పదిపదునైదుకరాలను నాలుగుభాగములుగా భాగించవలెను. ఒక్కొక్క భాగము కొట్టివేత పూర్తిగా సిది రెండవ భాగమును తాకరాదు. ఈ కూపులను కంట్రాక్టరుల కియ్యరాదు. ఒకవేళ ఇది మంచి నూచనయే కావచ్చును. కాని రైతులను పరిట్టిచ్చి కొట్టుకొన నియ్యరాదు. పంచాయితీ వారు కూలి వారిని పెట్టి కొట్టించవలెను. రయితులకు కూలి మిగలరాదుకాబోలు. రయితు లాఫాని కులు, విస్తీర్ణము కొలది, అంద రొకరినొక రెరుగువారు. ఇట్టి సిలిలో ఈ చిన్ని కుటుంబములలో కొట్టినకట్టెలు ఇంటికి తీసికొనిపోవుటకు పరిట్టి (ఫారెస్తు 2 వ ఫారము) కావలెను. అంతయు డిపార్టుమెంటుచూడు. ఇంకా నిర్బంధములు పూర్తికాలేదు. కూపుగా ఏర్పడవలసిన భాగమును నిర్ణయించుటకు పంచాయితీ అధికారములేదు. దానిచుట్టు గీరలుగీయుటకును వారి కధికారము లేదు. ఈ రెండుపనులకును డిప్యూటీ కమిషిన్డారుగారే రావలయును. రెండవవిధమునకు వ్యాపారపు కూపులకుకూ దిగితిమా నిర్బంధము లొకను మొందు. ఇటుల ఫారెస్తు డిపార్టుమెంటు పరిపూర్ణముగా రెండవమాడగలదు. ఈ కూపుల అవ్యక్తమునకునచ్చే ద్రవ్యము ప్రభుత్వమునకు చెల్లుగట్టవలెను. కొట్టుటచే పుల్లరి ఆదాయముతగ్గున కాబట్టి అందుకు భరీ పెట్టుటకు గాను ఈ అవ్యక్తపురుషులలో కొంత పంచాయితీలకు కమీషనరైతురు. దీనికి వర్గింగుపాను (కార్యవర్గధర్మి) జిల్లాఫారెస్తు ఆఫీసుకు తీర్మానించవలెను. అవసరమయినయెడల అనుపదములు మాత్రము చేర్చియున్నారు. 10-15 ఎకరాల కూపులకు జిల్లా కలెక్టరు పరిగంజపాను కావలసినప్పుడు ఈ 'అవసరమయిన

అసలు బంగారు నగలకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ, మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యాయెలరీ అండ్ డ్రెమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ. 2

యెడల' అనువది రమారమిగ ఎల్లప్పుడనియే అర్థము చేసికొనవలసినదే. కొట్టినవస్తువులను తీసికొనిపోవుటకు జిల్లాఫారెస్తు ఆఫీసుకు ముద్రవేసినవస్తువుల పరిట్టుపుస్తకములు తీసవలెను. పంచాయితీ ఆవరణలో ఏకోడును ఉపయోగించవలెను. ఏ కోడును ఉపయోగించరాదని అనునట్టి నిర్ణయముదీర్చి పుష్కారెను ఆఫీసుకే చేరువలెను. అన్ని భయము కలిగితే ఎరుగదగిన మొదటి ఆఫీసుకు ఫారెస్తు ఆఫీసుకు కంట్రాక్టరు ఫారెస్తు అవ్వనున్న అందుకు లోబడి చేసిన అన్ని మాన్యుక్చు అనుసంపకాలనవి. ఆతని కంట్రాక్టు అన్ని విషయములలోను ఆ యాజ్ఞకు లోబడి యుండగలను. కాబట్టి ఏ పంచాయితీయైనను వ్యాపారపుకూపును పనిచేసేయెడల ఫారెస్తు డిపార్టుమెంటును పరిపూర్ణమైనఅధికారము కలిగిపోయినది. పంచాయితీ ఫారెస్తు డిపార్టుమెంటు వారికి ఏజంటుగ పనిచేయుటతప్ప వేరేగతిలేదు. ఈ ఏజంటు పనిచేసినందులకు పుల్లరి నవ్వపడినందులకు పంచాయితీకి నూటికి 80 మొదలు 50 వంతుల వరకును కూపు ఆదాయము నుండి పంచివెట్టెదరు. పంచాయితీ స్వాధీనములోని విస్తీర్ణములో నలువదియవ వంతుకు వైబడి ఇట్టి కూపుల ఏర్పరచరాదని నియమము. ఏ పంచాయితీ విస్తీర్ణముగనైనను నలువదియవవంతు సామాన్యముగా నూరెకరములకు వైబడి. నూరెకరాల తోటలను, భూములను చక్కగా పరిపాలించుకొను సామాన్యరైతులు ఈ దేశమున నెందరో కలరు. రైతుల పంచాయితీ యేర్పడినవిదప 100 కారు 200 ఎకరాల అడవిని యొనకు పరిపాలించుకొనట లేరనుట మృషావాదము. పంచాయితీయే వారిపై కేర్పడిన రివిన్యూ అధికారులను ఈ కూపుల విషయముల సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కలవాడుగా ఎందుకుండరాదో అర్థమునట లేదు. పంచాయితీలని పేరుబెట్టి యొకచేత అధికార విచ్చినట్లు చూపి రెండవచేత ఆదాధికారమును లాగికొనట ధర్మముకాదు.

పైతనిభి
పైతనిభికి సంబంధించిన విషయములలో ఒక్కసంగతి మాత్రము విమర్శింపవలసినది యున్నది. వైఆఫీసరు దయచేసి నప్పుడు గ్రామములో ఉండే పంచాయితీదారులు ఆతని వెంట నుండవలయునట. డిప్యూటీ కమిషిన్డారుగాని అంతకు వైవారుగాని పంచాయితీదారుల సహాయసానుధాతులు లేక కార్యములు చేయజాలరనుట వాస్తవమే. కాని పంచాయితీదారులకు ఆ త్యగారవ విరోధమును తీసిన వీరు వారి తావేవారి కోరుట్టి యవకాశముండుటయు తగదు. పంచాయితీదారులను అధ్యక్షులును తమవెంట రావలసినవారనుటను పురస్కరించుకొని కొందరు డిప్యూటీ కమిషిన్డారులు స్వారియోగ్గి రిపోర్టులు వ్రాసి డిస్మిసులు చేయించినారు. కాబట్టి ఈ నిబంధనను ఎక్కువ గౌరవప్రద మార్గమున సంస్కరించవలయును. వైయధికారి దయచేసినప్పుడు పంచాయితీవారు తమ సభ్యులలో నెవ్వరినైనను వచ్చిన అధికారికి సహాయము చేయుటకు నియోగించవలయుననిన బాగుండును.

అకొంటు, రిజిస్టరులు
పంచాయితీ చేసిన ద్రవ్యమును నిక్షేపించుట కేర్పడిన నియమము అనుకూలతముగలేదు. అవసరములకు కాగా విగిలిన మొత్తమును అధ్యక్షుడు దగ్గర కోఆపరేటివు బ్యాంకులోనో వేరొప్పు బ్యాంకు లోనో ఉంచవలసిన సని గాదు. బ్యాంకింగు ఉపచరించే కోఆపరేటివు సొసైటీలు చాల తక్కువ. ఇక నే వింగు బ్యాం

బకబిల్ల గుడ్విన్స్ మోనోగ్రామ్
టాయిలెట్ సబ్బును వాడుడు
దీని నవీన సువాసనచే మీమనముల రంజింపజేయగలిగియున్నది
తయారు చేసినవారు
గుడ్విన్స్, మాంచీప్టరు, ఇంగ్లాండు.
వ్యాపారవివరములకొరకు:—
G. M., 24   పోస్టుబాక్సు, నెం. 375, బాంబాయి.

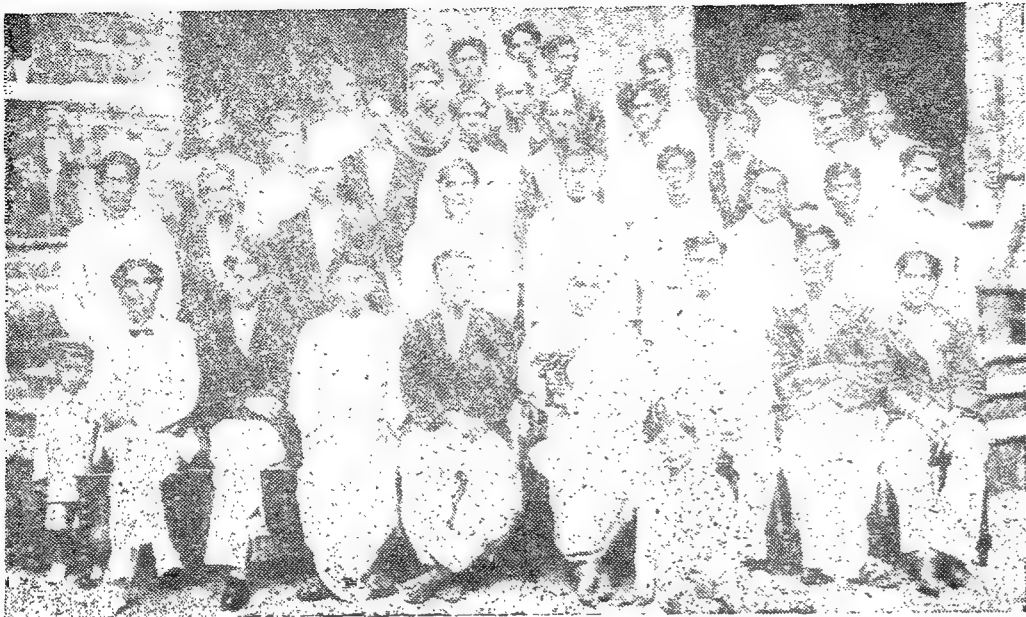
E. 73

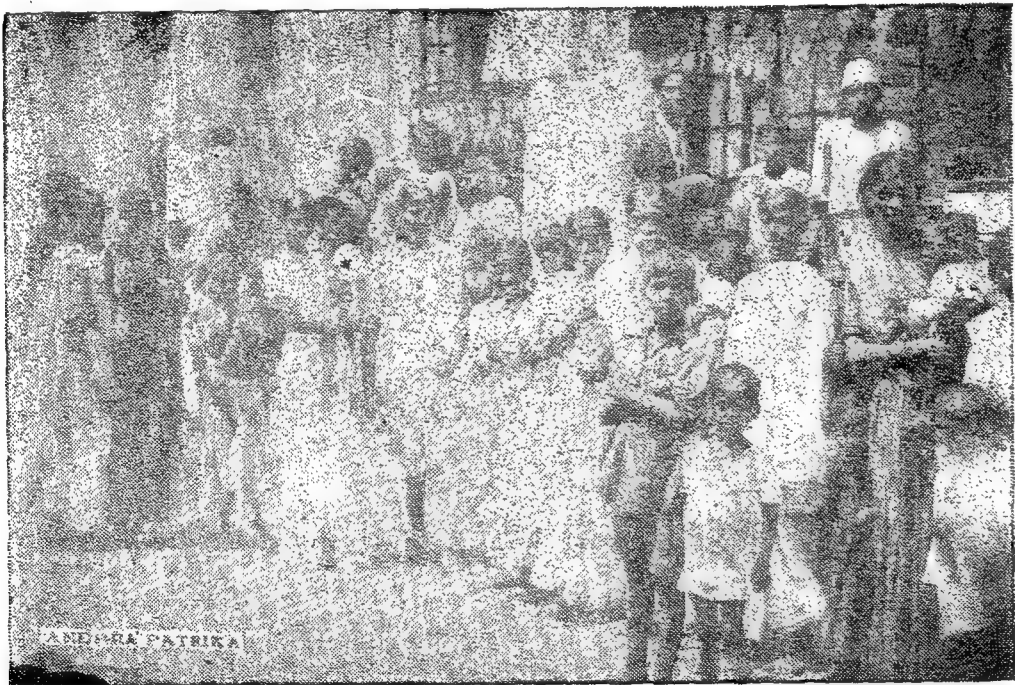
ఆంధ్రపత్రిక

అనుబంధము

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 30 - వ తేది శనివారము

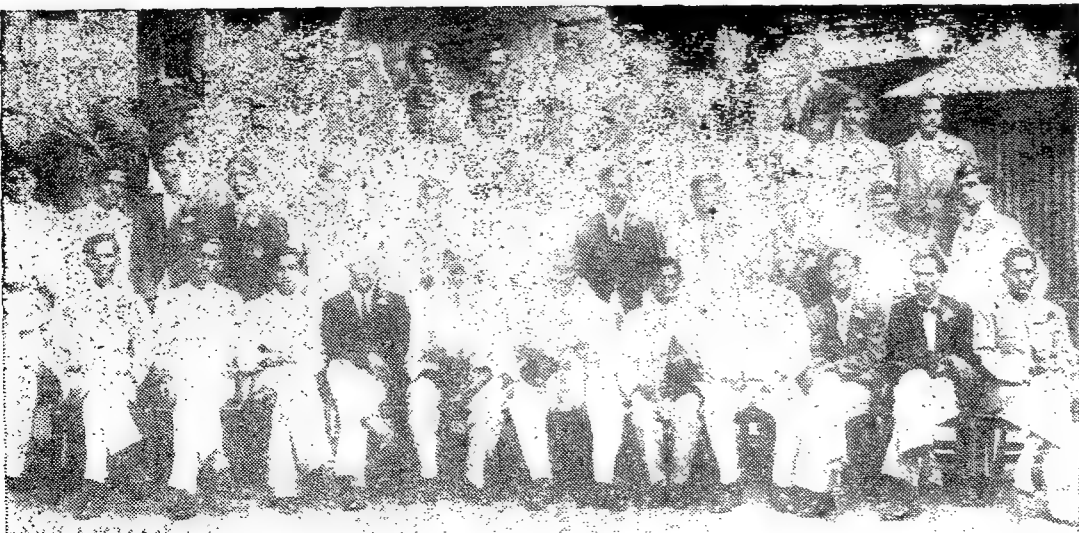

బళ్లారి విద్యార్థుల క్లబ్బువారు తమలో నూతనపట్టభద్రులకు డి. బి. అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారి అధ్యక్షతన విందు గావించిరి. (పి. ఎ. ఎ.)

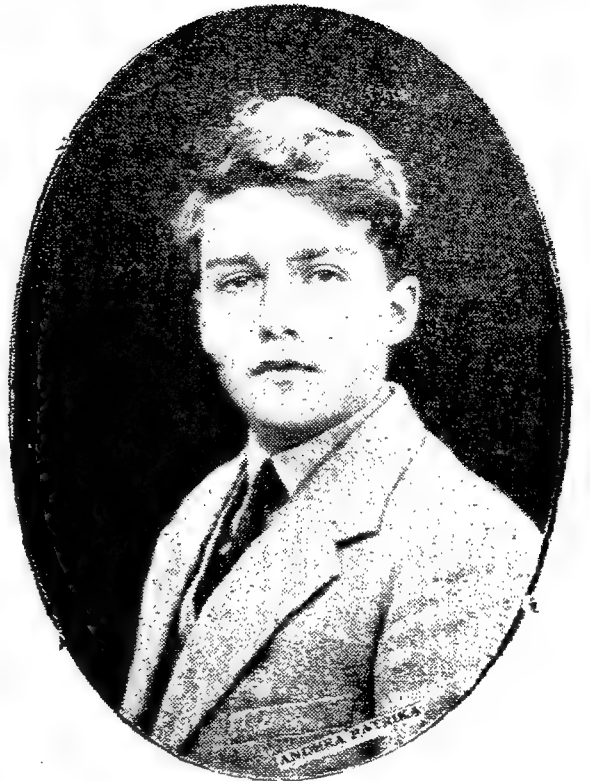

రాజమండ్రి ఆరోగ్యవారము-శిశు ప్రదర్శనము

(వి. ఎస్. శాస్త్రి)

తెలగ విద్యార్థుల సంఘము:—మదరాసు తెలగ విద్యార్థుల సంఘము వారు తెలగ పట్టభద్రులకు విందు గావించిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

హంగేరీ రాజుగారు ఆర్పిడ్యూకు ఒట్లోగారు (సెంట్రలు న్యూసు)

పితాపురం అభినందనసభ

25 ఆగస్టు 1930:—నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు పాక్షిక కలహారీ వెంకట శుబ్బారావుగారి యధ్యక్షతక్రింద మండ్రిమైదానము వందోక బహిరంగసభ జరిగెను. ఇభకు చాల గాంధీస్మృతిభరులు విద్యార్థులు విచ్చేసిరి. కాంగ్రెసు అధ్యక్షులైన మాలవా అబ్దుల్ కలాం అజద్ గాని ఆరెస్టు కాబడినందున వారి నభివందించుటకీ సభవీర్యపటపాదననీ, అందరును కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను శిరసావహించి పనిచేయుననెననినీ, పీపిల్స్ పార్టీవారిని బహిష్కరించవలెననినీ, 9 వ సెప్టెంబరునాడు జరుగజోవు శాసనసభల ఎన్నికలలో పాల్గొనవద్దనినీ, హెచ్చరించుచు భారతదేశాదర్శము ఖిష్టరు ఉద్యమముయొక్క ఆర్థిక ప్రయోజనము వాని ఆశీయములనుగురించి మహా లోక గంటవరకు పాక్షిక శుబ్బారావుగారు అందిరిమనను కరగునటుల ప్రావ్యుతగ సుపర్యపించిరి.

పిమ్మట రావు వెంకట జగ్గారావుగారు స్వతంత్రోద్యమమునుగురించిని కొత్తపల్లిలో పీపిల్స్ పార్టీవారి మీటింగు రసాభానుగురించిని చాలవరకుమట్లాడిరి. శ్రీకాకుళం వాస్తవ్యులకు కవిరాయని విశ్వసుందరకర్మగారు వార్షికము అనుభవములనుగురించి ప్రస్తుత సమరముగూర్చిని మట్లాడిరి.

అధ్యక్షులకు వక్తలకు పందనములతో సభ ముగియ 8 గంటలకు ముగింపు కాబడినది.

క. వెం. శుబ్బారావు,

“వశీకర లేహ్యము”

గంటకు సీర్యము గట్టిపరచును, సింహముతో పోరాడగలకీ క్తి నిచ్చును. పంసారసౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవించును, రక్తము శుభ్రపరచును, గొడ్డొండ్రుల సంతానము కలిగించును. స్త్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును. హిమాలయపర్వతవనమాలికలతో, బంగారుతో చేయబడెను. గుణము లేదన్న వారికి డబ్బు వాపను అంపెదము. దీనిగుణము వర్ణించుటకు దొరతన మొప్పుదు. వాడితీరుడు. డబ్బాబు కులి క రి. 60 కులి 5-8 జర్మను క్యాల్క్యులెయ్యగ నేరియును 30, రు 2/3. డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాగోలో నీటి

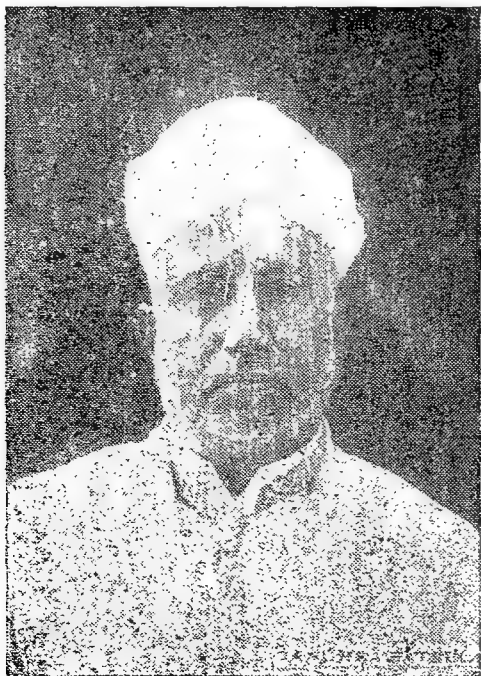
శ్రీమతి ఆదిపూడి వసుంధరాదేవి గారు
ఎం. ఎ. బి., ఎస్. సి.

ఇంగ్లాండులో ఉన్న తదితర సభ్యులను మదరాసునకు
తిరిగివచ్చిన ఆంధ్ర విద్యుత్తు.

కె. రెడ్డి రాజగూరు

కనూరురాజగూరు ఇంగ్లాండునకు బోయి పార్వత
మని కర్మించి ఇంగ్లాండు-కెరూరుసంధిగూర్చి వచ్చింది.
(కె. ఎస్. సి.)

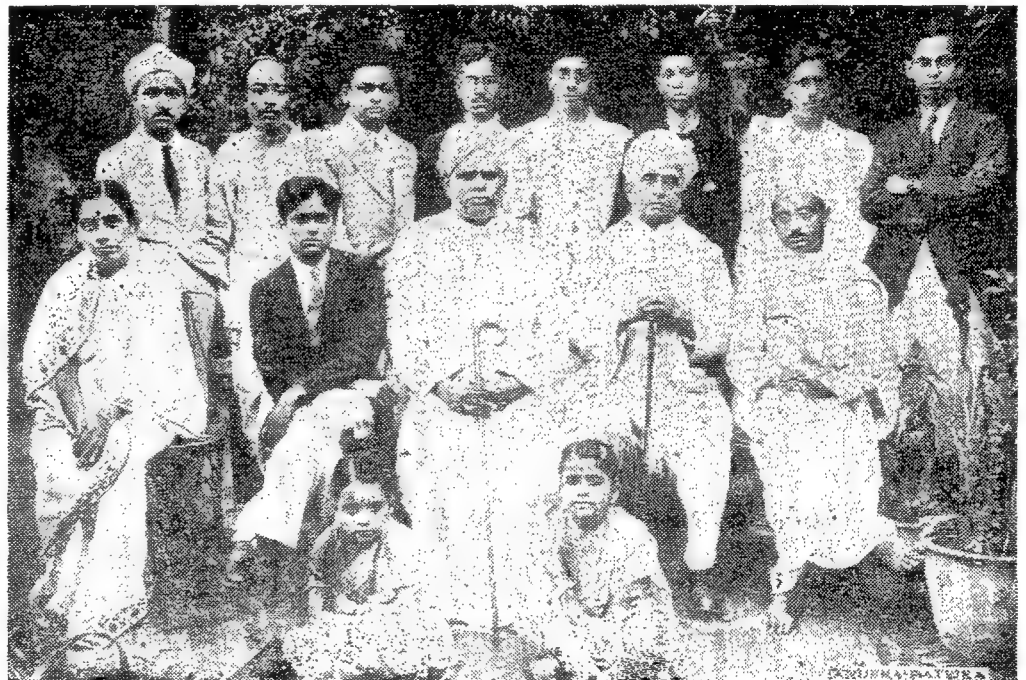

కె. దేశికాచారిగారు

మదరాసు అసిస్టెంట్ పోస్ట్ మాస్టరు-జనరలుగ నియ
మింపబడిరి. వీరు కె. కె. సర్. వి. భాగ్యమయ్యగారి
దూతలు.
(కె. డి. సి.)

నెల్లూరు నాయకులకు విందు:—మూడు నెలలు శిక్ష ననుభవించి విడుదలైన నెల్లూరు కాంగ్రెసు
నాయకులు డి. బలరామరెడ్డి, ఎల్. సుబ్బరామ రెడ్డి, బెజవాడ గోపాల రెడ్డిగార్లకు మదరాసు విక్టోరి
యా హాస్టలు విద్యార్థులు కొందరు 25వ తేదీన విందు గావించిరి. అతిథులు మధ్య కూర్చోనియున్నారు.
(పి. ఎస్. సి.)

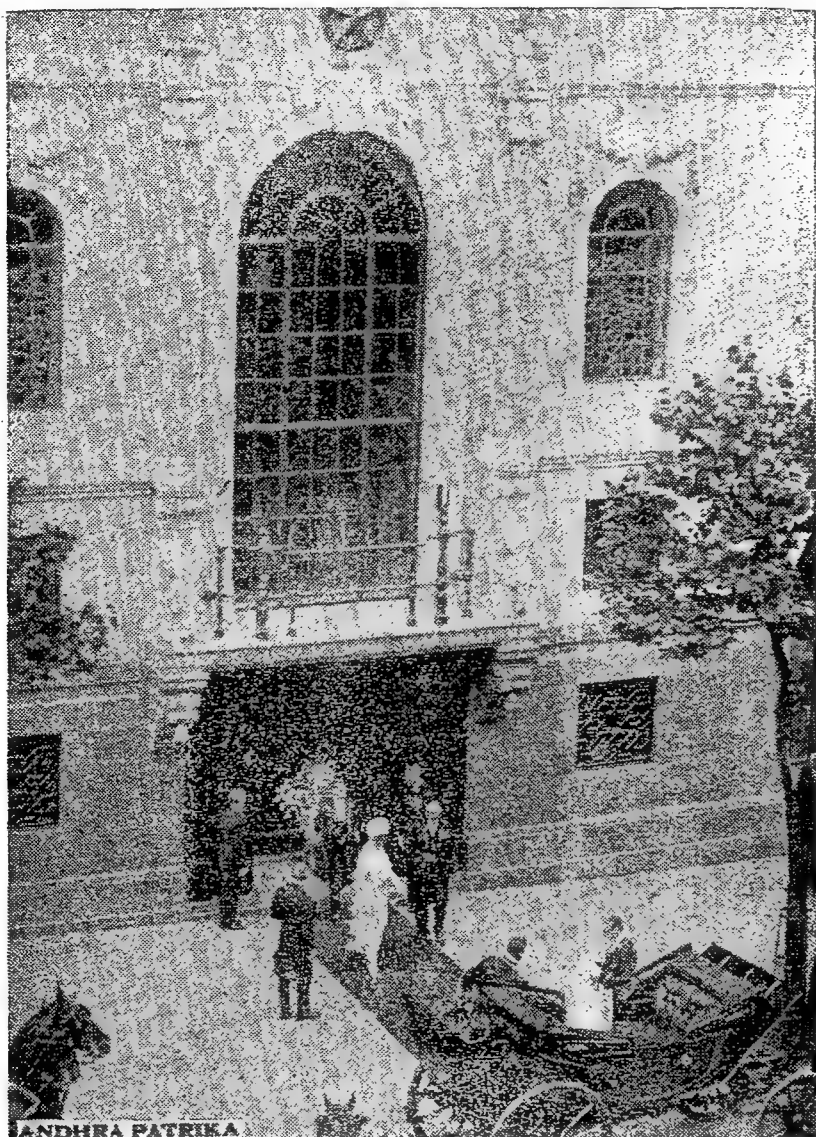

మహారాష్ట్ర సంఘము:—మదరాసు మహారాష్ట్ర సంఘమువారు నూతన పట్టభద్రులకు
విందు గావించిరి. అధ్యక్షత వహించిన కె. వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు మధ్య కూర్చోనియున్నారు.
టి. రామచంద్రరావు, శ్రీమతి ఇందిరాబాయిగారు, బి. రామరావుగారు మున్నగువారు ఇందు
గలరు.
(పి. ఎస్. సి.)

అమెరికా అధ్యక్షులగు హూవరుగారు దక్షిణాధ్యవమునకు వెడలివచ్చిన బిర్లుగారి అనుచర
వర్గమువారిని సన్మానించుట.
(కె. ఎస్. సి.)

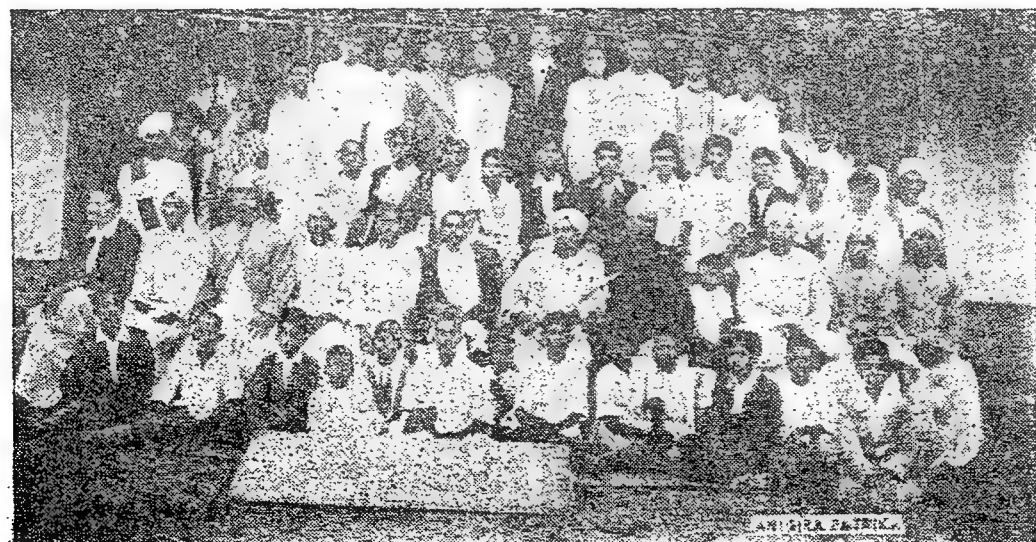

జార్జి సార్వభౌమ దంపతులు ఆల్బినియందు లండను : నూతన ఇండియా భవనమును
తెరచి వచ్చుట. (సెంట్రలు న్యూస్)

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానోత్సవము:—బియ్యటిక్కు ప్లాస్టీనెటి, రిజిస్ట్రార్ మక్కిను
గారు, డా॥ పి. సుబ్బారాయను, ఉపాధ్యక్షులు రాముని మీసను గార్లు. (ప్రె. ఫో. బి)

కైకలూరు బోర్డు హైస్కూలు వార్షికోత్సవము

అన్నే ఆంజనేయ చౌదరిగారు
మదురూరు గ్రామమున ఖాదీ పరిశ్రమలయోగ్యులు.
6 మాసములు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.

తిరువాంకూరు చిన్న మహారాజీగారు, ఆమెమూరైయ్య,
రాజాగారి తమ్ముడును గతివారము మదరాసు వచ్చిరి.
(ప్రె. ఫో. బి)

బోసుగారు
కలకత్తా చిత్రకారులు. వీరు ప్రభుత్వమువారి ఉపకార
వేతనముతో ఇంగ్లాండులో చిత్రరేఖన పరిశీలన మొనరించి
తిరిగివచ్చి డిల్లీలో వైస్రాయిగారి భవనమును అలంకరింప
నియమింపబడిరి. (టి. ఎన్. ఎ.)

గ్రంథ స్వీకారము

(భారతీ నంబి)

జడగంటలు

(పద్మనాభక గ్రంథమాలా ద్వితీయపునుము)

క్రాసునైజాన 2౬ పుటలు, వెల ౦-౮-౦

మంచి కాగితములు ముద్దలొలుకు అచ్చు.

గ్రంథకర్త:— చెలికాని సత్యనారాయణగారు. వల
యువారు:— మేనేజరు, పద్మనాభక గ్రంథమాల, పెంటనా
గులపల్లి. రాజాం (విశాఖపట్టణము జిల్లా) అని వ్రాయవ
లయును.

విలాసము:— మేనేజరు, గోలకొండపత్రిక, శ్రావణబా
రు, హైదరాబాదు.

హరిహర తారతమ్యం

క్రాసునైజాన పుటలు 3౦, వెల రు. ౦-౪-౦.

శ్రీ హరిదత్త శివచార్య విరచితము.

విలాసము:— ఎడిటర్, ఆదిత్య, శ్రీగురుకులశ్రమము
చిరుమాడ, అనంతవరం పోస్టు.

గూఢార్థ సంగ్రహసహిత శ్రీ భగవద్గీతా

శాస్త్రము

క్రాసునైజాన ౬౩౦ పుటలు, కాళికో వైండు. వెల.
రు. ౨-౪-౦.

శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వర విరచి
తము. చిరునామా— శ్రీ సచ్చిదానంద్ అండు కంపెనీ, పెరం
బూరు బారక్స్ పోస్టు, చెన్నపురి.

ప్రభాతము

సాహిత్యసరస్వతి, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిచే
విరచితము.

క్రాసు, ౫౬ పుటలు, వెల రు. ౦-౬-౦

ప్రకాశకులు:— భారతీ గ్రంథమండలి, సత్యనపల్లి.

శరీర దేవాలయ రహస్యార్థ పారిజాతము

శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వర విరచితము.

క్రాసునైజా, పుటలు ౮౦ వెల రు. ౦-౬-౦

దొరకుపోటు:— శ్రీ సచ్చిదానంద్ అండు కంపె
నీ, పెరంబూరు బారక్స్ పోస్టు, చెన్నపురి.

సమీరసం దేశము

సోమంచి వాసుదేవరాయకృతము

క్రాసునైజాన 3౭ పుటలు, వెల రు. ౦-౪-౦.

వలయువారు గ్రంథకర్త పేర శ్రీ కామేశ్వరము, గంజాము
పల్లి అని వ్రాయవలయును.

చంద్రుడు

కళాప్రపూర్ణ, 'మహాపాద్యాయ' వేదము వేంకట
రాయశాస్త్రిగారిచే రచింపబడినది.

క్రాసునైజాన 3౪ పుటలు, వెల రు. ౦-3-౦.

విలాసము: నెం. ౪. మల్లికేశ్వరపేర్ది, బాద్మిలె ను
మదరాసు.

ఉపదేశామృతము

పుటలు 76, వెల రు. ౦-౪-౦

రచయిత: శ్రీ మలయాళస్వామిలవారు. ప్రకాశకులు:—
టం. రామస్వామయ్యగారు: శ్రీ వేదవ్యాస ముద్రాక్షరశాల,
చెన్నపురి.

గ్రామపునర్నిర్మాణము

డివియన్సెజా, పుటలు 71, వెల తెలియదు.

సంపాదకుడు: శనివారపు నుబ్బారావుగారు. చిరు
నామా— కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

అక్షరమాలిక

వెల రు. ౦-౧-౦

రచయిత: సాయం వరదరామగారు. ప్రకాశకులు: టం.
రామస్వామయ్యగారు, నెం. ౫౧౧ క్రిష్ణప్పనాయ
కుని అగ్రహారం పేర్ది, మింటు బిల్డింగ్ పోస్టు మదరాసు.

భూగోళములు

(మొదటి రెండు పుస్తకములు)

మొదటి రెండుభాగము విద్యార్థుల కుపయోగించునవి.
గ్రంథకర్త: గిడుగు వెంకట సీతాపతి పంతులుగారు
వి. ఏ. యల్. జి.

దొరకుపోటు:— డి. ఇండియన్ పబ్లిషింగ్ హౌసు
లిమిటెడ్, ౫, నుంకురామచెట్టి పేర్ది, మదరాసు.

భానుమతి

(సాంక్షిక పుటలు)

డివియన్సెజా, పుటలు 33౦, వెల రు. ౧-౮-౦

గ్రంథకర్త: యం. వి. పాపన్నగుప్తగారు వలయువారు
మహాపల్లె గ్రంథకర్తగారి పేర వ్రాసిన బడయగలడు.

గండికోట

శ్రీ బాలభాగ్యగంధనీలయములోని మొదటి యను
బంధ గ్రంథము. కర్త: శ్రీ. నుబ్బయ్యగారు, ప్రొద్దుటూరు,
కడప జిల్లా. వెల రు. ౦-౪-౦ లు. క్రాసునైజా. అసలు
పుస్తకము ౧౬ పుటలు.

గ్రంథకర్తగారు గండికోట శ్రీమత్తును దర్శించినపుడు
వారికి గలిగిన భావముల మాత్రమే గండికోట. గండికోట
పూర్వ వైభవమును స్మరించుకొని వ్రాసిన గీతమాలిక. పరస
కథా కథనోచితమైన ఆఖ్యానవైలి కలదుగాని భావోన్నత్యము
గాని, రచనా వైద్యగ్యముగాని ఇందు కానరాదు. "ఆడుచుం
డిరి. కాలము పాడునీయ" అని యొక పాదము కలను. అనగా
కాలము గడపుట అని కనిగారి యభిప్రాయమే యుండవ
చ్చును. చరిత్రాత్మకమైన కథానకములు వ్రాసి గ్రంథకర్త
పేరు గాంచునని మా యాశయము.

మ. సో. శ.

భక్త కుచేల

ఇది అప్పల వీరవెంకటజోగయ్య శాస్త్రిగారు రచించి
యిన ఆంధ్రకవుల నాటకము. పేరునుబట్టి యిందలి యతివృత్త
మును తెలిసికొనగలడు. భక్తశిఖామణి యగు కుచేలని చరి
త్ర మగుటయే యీ నాటకమునకు గొప్ప. ఇందలికవిభావము
నించుక పాతకము చదివిమాడ వగుదురు:

సీ. పతతంబు నీపాద పరసీజంబుల నొత్త

లేమయో శ్రీ యెట్టి నోము జేసె

నిరతంబు తననోట నిన్నె స్మరింపంగ

నారదం డెట్టి పూర్ణంబు జేసె

నిత్యంబు తనమేను నీకె పాన్యుగం జేయ

భుజగరా జేమేమి పూజం జేసె

సర్వజేల తన స్కంధంబుపై నిన్నె

దాల్చిగ ఖగం డేమి తపముం జేసె

గీ. భృవుండు, ప్రహ్లాదుడును, బలి యెట్టివ్రతము

సత్పితరులు నీరు దర్శనముం జేయ?

నహాహ పక్షితురంగ! దయాంతరంగ!

విమలపద్మకృపాత్పన్నగృంగ! రంగ!!

(ముందుకు వడచును.)

ఉ. భూగీర్జిత మై జులి

పోల వనంత మగాధమాదు భూ

భారమునెల్ల బంధురము

భంగి శిరంబున దాల్చి నాదితే

పోరగుండెన నుంతయు న

హా! ధరియింపగల జాలనట్టి సం

సారము నెత్తిపై బడిన

శక్యమె కాంతలకున్ భరింపంగా!

మఱియు నిందు కుచేలండు ఆర్భుద, దని కలదు. వెక్కు
పలముల ఆయిదుగురు పిల్లలతండ్రినిగా నిందులో కవి కుచేలని
వర్ణించెను.

'నల్లినోచుడు', 'కురుమునామ', 'సన్దోష్టి', అలక
లీన అనుమానము' (అలకలన్న ముంగుసులకదా! ముంగుసుల
నల్లకొనుదురా? 'తమ్మిలిలుకుడు', 'మహాత్మ్యము', 'బువ్వ
యొండిపెట్టెడు' ఇట్టివి చాలగలవు. ఆవాత్మ్యకము లగు పాత్ర
ములు కొన్ని నాటకమున నెక్కినవి.

ఇట్టి నాటకములయొక్క తియనల్పవ్యయప్రయాసములకమే
యగునుగాక, ప్రయోజన మల్పమే; తరుచు ఆభావముకూడ
వగును. నాటకప్రసంగము నీరసనాటకములతో నిండి కళాహీ
నముగుడుడుట విచారకరము.

ఆ త్త క థ

(గాంధీమహాత్మనిస్వీయచరిత్రము.)

ద్వితీయ ముద్రణము

క్రాస్నైజా, పుటలు ౪౫౦

మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్చు అచ్చు.

అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు

వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ

శాస్త్రిగారు తెనిగించినది

వెల 12 అణాలు మాత్రమే.

టోకుగా కొనువారలకు కమిషన్ యివ్వబడును

పోస్టుకర్చులు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, మదరాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ ఆగస్టునెల 30 తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుగు తెనాలివి ,, ప 45 కలవి రు 12 3 0 18 4 0

నెల్లూరివి ,, డిటో 42 ,, 12 14 0 18 0 0

ధిల్లి ,, డిటో 46 ,, 14 0 0 15 8 0

రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 0 0

నవ్వులు ,, ,, 17 14 0 18 0 0

2. ధాన్యము పవ్వులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 12 12 0 14 0 0

నెనగులు ,, డిటో ,, 13 4 0 15 0 0

పెనలు ,, డిటో ,, 12 0 14 0 0

వినుములు ,, డిటో ,, 13 4 0 16 0 0

ఉలపలు ,, ర 195 ,, 7 2 0 7 4 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 105 0 0 110 0 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 19 0 0

వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి ,, 87 0 0 89 0 0

వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 92 వినునూనె 74-

అముదము బా 1-కి 94 0 0 96 0 0

4. చిల్ల రవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి 85 0 0 86 0 0

మరపసుపు ,, 85 0 0 45 0 0

విరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి 98 0 0 105 0 0

ధనియాలు ,, బా 1-కి 28 0 0 85 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40 45

బెల్లము బా 1-కి రు 24 0 0 40 0 0

అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి ,, 24 4 0 24 8 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 24 8 0 85 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 29 8 0 80 0 0

చదరం ,, 24 0 0 29 8 0

రవుండు ,, 24 0 0 29 8 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె రు 6 2 0

నెం 6 ,, కటారి ,, 8 6 0

నెం 20½ రెట్టలేడి ,, 5 5 0

నెం 40 రాణి ,, 7 6 0

నెం 4 బెన్ని మసీదు ,, 8 0 0

44 నాందో ,, 4 5 0

నెం 20½ జమ్మరు ,, 5 4 0

నెం 20½ చేతికత్తి ,, 5 7 0

నెం. 20½ తిరుమరు ,, 5 6 0

నెం 28 ,, 6 8 0

నెం 30½ చిన్న పెట్టె (తిరుకు ,, 8 7 0

కోలాపూర్ నెం 24 ,, 6 2 0

,, నెం 12½ ,, 4 6 0

,, నెం 6½ ,, 8 8 0

,, నెం 22 ,, 5 14 0

రెండుజింకలు నెం 20½ ,, 5 5 0

7. లోహములు

వెండి 100 తులం 1-కి రు 47 12 0 50 0 0

బంగారు తులం 1-కి ,, 21 8 0 21 18 0

సవరను 1-కి 18 9 6

ఇక్కిడి బా 1-కి ,, 196 0 0 198 0 0

రాగి బా 1-కి ,, 252 0 0 254 0 0

8. రంగులు

అతిమేలు స్విట్జర్లాండు అలిజరయిన్ సింహంమార్కు

,, నీలిరంగు 1 రతి 0 10 0

,, 14 రతులు 1 10 6

,, 28 రతులు 1 10 9

,, 55 రతులు 1 8 0

,, 1 అందరు 1 8 0

రంగులుపాస్తుస్కాజ్-లెట్ అనగా (టర్ని-రెడ్డు) 3 4 0

కాంగో 3 ది 1 0 6

దిరు 4 1 2 0

మాజిల్లాలో జిల్లాలో ఇరువదేసి మైళ్లు పోయినను
అందుబాటులో లేవు. కాబట్టి అనుసరింపరాని ఇట్టి
సమయము కచ్చితముగా జెట్టుటవలన ఫలముండదు. ఎట్లను
చూచి అధ్యక్షుడు అవసరములకొరకు ఇష్టప్రకారము
ప్రశ్నలను తీయను పెట్టను అధికారిగా నున్నాడు. అందఱచేత
ఈ బ్యాంకుల నియమమును వట్టి సిఫారసు మాత్రముగా పెట్టిన
బాగుండునేమో.

పంచాయతీల యంతస్తు

స్వాయత్తాశ్రయ రీత్యా పంచాయతీల కెట్టి స్థానము
కలదను విషయమును గురించియు, ఫారెస్టు సేరములు వానికి
సంబంధించిన వివరములను గురించియు ఈ చిత్తు స్థాండింగు
అర్థము సిద్ధము చేసిన పెద్దలు చిల్లరవిషయముల ప్రకరణము
నందు విమర్శ యొక్కొనినారు. పంచాయతీలకు ప్రభుత్వము
చారు ప్రసాదించిన దలచుకొనిన పదవి యిట్టి పనులు తుల్య
ఈయొక్క సందర్భము చాలినంత తార్కాణము.

ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయము వరుసరీతియేమి ఈ చిత్తుకు
సరిమాదిన పెద్దలను ముగ్గుల కమిటీ అభిప్రాయమున నేని పంచాయతీలు
వీర్చునున్నప్పుడు వానికి స్వాయత్తాశ్రయస్వభావమున
పదవి లేనే లేదు. ఒప్పుకొనిన పన్ను మొత్తమును చెల్లించ
వలసిన కంట్రాక్టులేగాని పంచాయతీ అంతకంటెను ఎక్కుడు
గాదు. స్వాయత్తాశ్రయ బద్ధ మయిన అధికారమంతయు ఫారెస్టు
పంచాయతీలకు సంబంధించినంతవరకు రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు
వారిది. అందులో డిప్టీ తహశీల్దారుగా నున్నచేతను ఎందు అధికారి
వీ పంచాయతీ బాగుగా పనిచేయుచున్నదని ఇందు సిఫారసు
చేయునో ఆ పంచాయతీకి స్వామ్యబద్ధపదవి ఇవ్వరట.

పంచాయతీదారులు "ఫారెస్టు ఆఫీసులుగ" గణించు
అ చేయునట్టి సిఫారసు విషయమునందు డిప్టీ తహశీల్దారు
ను, రివిన్యూ డివిజనుల అఫీసరులు బహుభాగదూకులుగా నుండ
వలయునట. ఇంతకథ యీ విషయమునందు చెందిన ఈ చిత్తు
బోర్డు స్థాండింగు అర్థము కర్తవ్యముగాని కమిటీవారికిగాని చట్ట
ములు తెలియవని నేనన సాహసంపము గాని నే నెరిగినంతవరకు
వీరు పంచాయతీలకు పారపాటుమై అవచారము గావించి
నారని నావిశ్వాసము. ఇప్పుడు కల ఫారెస్టు బట్టము ప్రకారము
జిల్లా కలెక్టరుగాని రివిన్యూ డివిజనుల అఫీసరుగాని డిప్టీ తహశీల్దారు
గాని ఫారెస్టు అఫీసరులు నేనుగా కారు. కాని 'ఫారెస్టు అఫీసరు'
అనుపదమునకు ఫారెస్టు అక్షులలో నిర్వచనము కలదు. దానిని
బట్టి ఫారెస్టు అఫీసరుడయ్యితి ఎవ్వరికి ఒప్పుకొనుచునో వా
రందరను "ఫారెస్టు అఫీసరు" అని కలదు. ఒక్క కాంపౌండింగు
చేయు అధికారము ప్రత్యేకముగా ప్రసాదితము కావలయును
గాని తక్కిన 'ఫారెస్టు అఫీసరు' అధికారములు ఆ అఫీసరు
ప్రతివారికిని సంక్రమించును. ఈ కారణముచేతనే పంచాయతీ
ల పరిపాలనను నడుప సేర్పడు రివిన్యూ అధికారులను వాచర్లతో
నహా "ఫారెస్టు అఫీసరు"లుగా ఎంచుటకు వీలున్నది. ఇదే
అధికారము పంచాయతీల కేల సంక్రమింపదో నా కర్తవ్యముట
లేదు. అగ్రిమెంటులోని ప్రకరణములబట్టియే పంచాయతీదారు
"ఫారెస్టు అఫీసరు"లకు చెందిన కార్యములను చేయుటకు నియమి
తు లగుచున్నాడు. కాబట్టి యంతవరకు అన్ని దర్జుల "ఫారెస్టు
ఫీసరులకు" చెందవలసిన అధికారములు కలవో అంతవరకు
ఫారెస్టు పంచాయతీదారులకు అధికారము కలదు. కాంపౌండింగు
, త్యాగి ప్రత్యేకాధికారములు వారికిని వీరికిని సమానముగానే
ప్రత్యేకముగా ప్రసాదించ వలసియుండును. ఒక వేళ పంచాయతీ
ల విషయములో కానవలదాధికారము ప్రత్యేకముగ నిర్మించుట
చేలందురా అది కలెక్టరు మొదలు వాచరువరకును ఈ
ప్రత్యేక నియమమునకు లోనుగావలసియుండును. పంచాయతీదారు
లకు మాత్రము సిఫారసుమీద అధికారములు సంక్రమింపవల
సిననుట గౌరవప్రదము గాదు. అధికారములేని పంచాయతీలకు
ర్మించుటకంటె నిర్మింపవలదుటయే చేయి. ఒక చేత అధికారి
యైనా మని మరయొక చేత తుడిచిపెట్టినట్లు లున్నవి
వదర్శమున నీదిట్టలో చేయవలసిన సలహాలు.

ఫారెస్టు సేరములు వానికి సంబంధించిన యితరవిషయము
నూడ ఈ చిత్తు స్థాండింగు అర్థము పరస్పర విరోధములకు
నియమి. అసలు స్థాండింగు అర్థము అనుసరించి దు 50 ల
విలువకు లోనైన సేరములు డిప్టీ తహశీల్దారులకు రిపోర్టు చేయ
వలెను. ప్రా సి క్యూ మ్ కా చే య వ ల సిన
యెడలగాని విలువ రు. 50-లకు మించిననుగాని డివిజన్ అఫీ
సరుకు రిపోర్టు చేయవలెను. అనుబంధము XII పేరా 10
(III) అగ్రిమెంటులో ఈ నియమమునకు సరిపోవు మార్పు
ను. ప్రాసిక్యూషను జరగవలసిన కేసులను పంచాయతీదారు
ప్రతి తహశీల్దారుకు రిపోర్టు చేయవలసిన కలదు. బోర్డు సాం
గు అర్థము అసలులోనే ఈ కేసులలో అర్థములు చేయుటకు
ప్రాంత తహశీల్దారే. తగినవాడని యున్నది. డివిజన్ అఫీసరు
రిపోర్టు చేయవలెను. ఎవరు అర్థము చేయుదురో తెలి
కారము లేదు. పంచాయతీలకు కాంపౌండు చేసే

విజయవాడలో గూడిన సహాయము

న కాలము లో సరియైన పని

పనిచేయుటకు దృఢ సంకల్పము, సహాయము చేయవలెననడి కోరికతో పనులచేయుడు. గత
60 సంవత్సరములనుండి సురాజ్ మల్ వారు ప్రజల యాదరణకు పాత్రులైయుండిరి.

మా కాతాదార్లు తమ స్వామ్యభవమువలనే మాయొక్క పనితనమును, ఓర్పు, సమ్మత
ములను తెలిసికొనియున్నారు. వారి విషయములను వ్రాతపూర్వకముగ యిచ్చియున్నారు.

సురాజ్ మల్ లల్లుభాయి అందు కో.

వజ్రపు పర్తకులు, నగలపర్తకులు, కిరీ, ఎన్ ప్లనేట్, మద్రాసు.
రాక ఫోర్టు గేట్, పరిశీలనాశలి

AMRAK

(OF LONDON AND U. S. A.)

తెలిసిన మనుజుడు

THE HOTEL CLARENCE

రంధాల్పురోడ్డు, వేదేరి, మద్రాసు. టెలిఫోన్: 2481

"అమరక్" నిష్కుగురించియు, మరి యితరులను గురించి
మాడ చెప్పును.

నీకు వ్యాధిచేగాని, ప్రవ్వసంబంధమునట్టియు, కుటుంబసంబంధమున
విచారముండిన జీవము కల్పించునట్టి యీ శిర్షి
యొక్క సలహా పొంది లాభమును వడయుటకు యిదియే
అత్యుత్తమ మార్గము. 2000. ఓపరులు ప్రోగ్రామీయై వున్నది.

యోగి, హస్త సాముద్రికుడు, వ్యాధులను చెప్పవచ్చు. ఆచారములు పెల్లులేడు.

వీరు 1930 నం|| స్వేచ్ఛరు. 6 లేది శనివారం. సాయంత్రం 6 గంటలు

1930 నం|| " " 15 లేది శనివారము.

సాయంత్రం 6 గంటలు మద్రాసు, పాల్కులెక్, మెమోరియల్ యందు ప్రసంగము, ప్రమాణములతో
ఉచితముగా చెప్పుదురు.

(ప్రవేశమునకు వచ్చు ప్రత్యేకించి యుండుటకండి)

సలహా అడుక్కోమ:—
తెల్ల వారి 9 గంటలు మొద
లు సాయంత్రం 6 గంట
లువరకు ఏర్పాటువైగా.
పీసు తగుమాత్రమైనది.

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటెడ్ చేయబడినది)

ప్రకటన

ఈ కంపెనీవారికి అక్టోబరు 1930 మొదలు 31 మార్చి
1931 వరకు కాపసిన 1600 టన్నుల టేకు కలపయున్నా.
1200 టన్నుల అడవి ప్రాణులున్నా సప్లయ చేయుటకు
టెండర్లు కావలెను. కనుక టెండర్లు పంపవలసినవారు
మద్రాసు, పాల్కులెక్ లోని ఎమ్. అండ్ ఎస్. ఎమ్.
రైల్వే కంపెనీ ఏజెంట్ల గారికి 1930 సెప్టెంబరు 28 లేదీ
ముంగళవారము సాయంత్రము 6 గంటలలోగా వారికి చేరు
నటుల పంపవలెను.

టెండరు ఫారములు, వాటి వివరములకు తెరంబూరు
లోని ఎం. అండ్ ఎస్. ఎమ్. రైల్వే కంపెనీ కంట్రాక్టర్
అఫ్ ఫ్రాన్స్ వారినుండి రు 5 లకు చెల్లించి తెప్పించుకొనవచ్చును.
సామ్మె వాడుకు యివ్వబడదు. టెండరు ఫారములు వి. పి.
ద్వారా పంపబడవు.

టెండర్లు సీల్ కవర్లలో పంపుచు కవర్ల పైభాగమున
"టేకు, అడవికలప సామానులు సప్లయ చేయు టెండరు" అని
వ్రాసి పంపవలెను. ఈ కవర్లు టెండరు ఫారములతో సహా
పంపబడును.

వి. సి. టర్నర్,
కంట్రాక్టర్ అఫ్ ఫ్రాన్స్.

అధికార విచ్చినవారు మేత సేరములు కట్టెలవరకు సేరములు
వీనిలో వచ్చు మూడింతలకంటె ఎక్కువ కాంపౌండింగు
చేయరాదనియు మేకలను మేవిన సేరములో అయిదింతలకంటె
ఎక్కువ చేయరాదనియు నియమమును కమిటీవారు చేర్చినారు.
ఈ నియమము చాల చక్కని నియమము. దీనిని ఉంచి తీరవల
యును. కాని ఇది పంచాయతీలకు చేయునట్టి కాంపౌండింగుకు
మాత్రము అవ్వయ్యయిన చాలదు. డిప్టీ తహశీల్దారుల డివిజ
న్ లో అఫీసరును అందరును ఈ నియమమును పొడిగింపవలెనని
నియమించుట అత్యవసరము.

చిల్లర

ఒక్క మాటయైన ప్రాణనీకులము మాత్రము తొలగి
తీరవలెను. కలెక్టరుగారితో మొదట సంప్రదించి రివిన్యూ డివిజ
న్ లో అఫీసరు ఏ పంచాయతీదారులైనను తొలగింప వచ్చును. ఆ
ఉత్తరువే తుదియు తలగును. నిరంకుశపాక మింకికంటె ఎక్కువ
ముదురున నెన్న దైనను పడగలదా? పంచాయతీదారులకు ప్రజ
లకు కొనుట యేమో? పంచాయతీసభ్యులకు సంబంధము లే
కుండ వారి అభిప్రాయము తీసికొనకుండ రివిన్యూ డివిజన్
అఫీసరు పంచాయతీదారులను తీసివేయుట యేమో? అందులో
అపీలు గవీలులేని తీసివేతయేమో? ఇట్టి అధికారమును రివిన్యూ
వారికి ఇచ్చేయెడల ఈ ఎన్నిక లెందుకు? ఈ పంచాయతీ
లెందుకు? ఈ అదాపుడి ఎందుకు? ఇది ఏవిధమైన ప్రజల
స్వాతంత్ర్యమో?

చివర మాట

ఈ చిత్తు చాల చేలవలెనది. చాల కొరతలు కలది.
చాల అసంతృప్తికరము. ప్రజలయొక్క అభిప్రాయమునందుగాని
వారి మాటలయెడల గాని ప్రభుత్వము వారికి ఏవిధమైన గౌరవ
మైనను ఉండేయెడల వా రీ చిత్తుకు పూర్తిగా మార్పించి కొత్త
చిత్తును సిద్ధపరచి మరిల ప్రకటించి తరువాత దీనిని కానవసమ
ము చేయవలసియుండునని నావిశ్వాసము.

శాస్త్ర ఫలము: — బెజవాడ.

న వెండి, నవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు
చెప్పిన గడువుకు తగుపూచీతో తయారుచేసి యివ్వబడును.

కేశవజీదేవచంద్,

నగలవ్యాపారం, 21-చై నాబాబాగ, మద్రాసు.

చిత్రము.

What I look for in Soap

ప్రథమములో దీని యాకర్ష నీయ
మగు సువాసన, మందరమగు యాకా
రములవలన తక్షణమే యన్నివజ్జుల
కం తెలిపించియున్నది.

నాకు సచ్చిశ సబ్బు ద్వేలన్
మాలత్రైన్ గ్లిసరిన్ సబ్బు
మాత్రమే యెందుండి మామము
యందముగను, మనోహర
మైన సువాసన గలిగియు
న్నది. అ! దు! అబ్బదును

SOLE AGENT
A.V.R. ADYCAPPA CHETTY
ఎ.వి.ఆర్. ఎ.ఆడికప్పచెటి నెం. 1

నందు దావా దాఖలు చేయబడెను. ఫిర్యాది యాఖిబ మున్న
చాగారి తరపున ఈవిధముగ చెప్పుకొనబడెను.

(1) ఫిర్యాది పత్రములు. 35 సం॥ల ప్రజాహిత జీవిత
మందు పాల్గొని ప్రజాసేవ చేయుచున్నాను. కాంతోమని
వామలు. చెంగల్పట్టు, ఉత్తరాగ్రాటు జిల్లాల తరపున
చెన్నపురి కానసభకు మహమ్మదీయ అభ్యర్థి పోటీజేయుచు
న్నాను.

(2) ముద్దయిగూడ అదే స్థానమునకు పోటీజేయుచు
న్నాను. బర్మాపెట్ కంపెనీయందు నాకరులు.

(3) ఫిర్యాదినిగూర్చి వోటరులగు మహమ్మదీయుల
మనములందు విశ్లేషణమును అసహ్య భావములు జనింప
జేయుటకును, వారి కీర్తికి భంగకరముగ ప్రచారము గావించి
ముద్దయి తిద్వారా తనకు వోట్లను సంపాదించుటకై కరపత్ర
ములను మరొకరిపేరిట ప్రచురింపించి పంచివెట్టించి.

అందు వ్రాసిన వ్రాతలలో నీ విషయములు గుంపు-1.
ఫిర్యాది ఒక సభయందు అధ్యక్షులుగనుండి ప్రతిమానితును
స్వయంకృషివలన ప్రవక్తగావచ్చునని నోకిచ్చెప్పెను. భుక్తి
లంతట నీవాక్యములవలన ఉద్వేగపడితిరి. అచటజేరిన ఉలేములం
చు మాలవాసయ్యున్ సయ్యున్ నులేమాన్ సద్విగారు ఉక్ర
పూకులగు మహమ్మదీయులలో కాంతిని వెలకొల్పిరి. అట్లు
యగునో, ఈమనిషి కేసు సంభవించియుండెడిదో దేవుడెరుగును.

(2) ఫిర్యాదతో ఉద్యమారంభ దినములందు యాకబ్
హసేనుగారు మలబారువల్లి అజ్ఞానమును, ఉద్దేశభావపురితు
లునగు మహమ్మదీయులను చెప్పగొట్టి, ప్రభుత్వమునకు ప్రతి
కులముగ పనిజేయులననదిగ ప్రేరేపించిరి. తత్ఫలితముగ అసం
ఖ్యాకులగు మహమ్మదీయులు కుట్రపట్టచే మడిసిరి. మరియు
నామకులు ఉరిశిక్షలపాలైరి అండమానులం దిప్పటికిని వెలకొలది
యర్ధరములగు యిదుమలగుదురుచున్నారు.

ఈ నిరాధార లగు శిశువులు, వికలమృత్యుయొక్క దుర్భరస్థితి
సాహేబుగారి జీవితకాలముమరకును ఉండగలదు. అనయ
వారల కాపములు ఫిర్యాదిపై నుండగలవని మూచింపబడెను.

(3) కాకినాడ కాంగ్రెసులో విషయనిర్ణయసభయందు
హిందువులతో జతజేరి ఫిర్యాది ఉడుదుభావము వీడి హిందీ
అభివృద్ధిజేయవలసినదిగ మట్లాడెను. అప్పటికాంగ్రెసు అధ్యక్షు
లగు మాలవా మహమ్మదాల్ గారి వాక్యముల వివరాలక యా
కూబ్ హసేనుగారిని ముందరించి నిలిపజేసిరి.

(4) సాహేబుగారు (ఫిర్యాది) హిందువులతో గలిసి
నంయుక్తనియోజకవర్గములు గావలెనని వాదించిరి. మహమ్మ
దీయులు తమసంఘమున కీ శ్రోవాము నెన్నటికిని మరవకాలరు.

(5) కచ్చియందు జరిగిన మహాసభకు యాకూబ్
హసేనుగారధ్యక్షత వహించి "కారదా" చట్టమును బలపరచి
తద్వారా హిందువులను తృప్తిపరుప నెంచిరి. కాని మాలవా
మహమ్మదాల్, పాకతాల్ మున్నగు పెద్దపెద్ద ఉలేమా లిప్పటి
కిని ఈచట్టమునకు ప్రతికులముగ నున్నారు.

పై వివరింపబడిన వ్రాతలన్నియును అసత్యములని ఫిర్యా
దివాదను. ఫిర్యాది యితళ్ళకు భంగము కలుగజేసి ఎన్నికయందు
వారికి అనకాకము లేకుండి జేయుటకై ఇట్లు వ్రాయబడెను.
దీనిని రద్దుజేసికొనవలసినదిగా ముద్దయికి ఫిర్యాది నోటీసు
నంపెనుగాని ముద్దయి అందుకు నిరాకరించెను.

అందుచే ముద్దయి ఫిర్యాది మానసద్వమును గావించి,
ఇండియన్ పీసెకోడు 500 కేక్ష నుక్రింద నేర మొనర్చెనని
ఫిర్యాది ను.

గూడు దాఖలు చేసికొనబడెను

ఎ. యల్. ఏ. గోవిందరావుప అంబ్యుగ, డి. బి.
మచంద్ర అయ్యుగార్లు ఫిర్యాది తరపు న్నాయ

|| శ్రీ || కృష్ణ ఉభయగారు

య, ఆగస్టు 28:మునిసిపల్ ఆఫీసు ఆలోగ్య
ప్రజాలోగ్యప్రవక్తయగు కృష్ణ ఉభయగారు
లకు స్మారకముగా నేడు తమ కార్యాల
ఉభయగారి పతిమణి కొక విచార
ను. శ్రీ(అ. ప్రె.)

మహా గోరియా క్యూర్

ఈ మహా వ్యాధినుండి బాధపడువారి పాలిట దైవేచ్ఛికముగ ఒక సాధుచే బహిరంగ పరచబడినది.
గోరియా, కొజుకు, చంకబిళ్ళలు, నపుంసకత్వము, కుష్టు, నరకులబహిరేత, నిస్సక్తు, ఆకలిలేకపోవుట, ములబద్ధము,
తెల్లకష్టు, చెరుటకాయలు, పొక్కులు, యిండియ నవ్వు, శిశ్నము, నరములు, మరియుతర గుళి సుబంధమైన
వ్యాధు లన్నియు పూర్తిగా యీ యావధము ద్వారా నయము పొవును. అనేక యోగ్యతాపత్రముల బడసియున్నది.

నీసా 1 కే రు 15/-లు మాత్రమే. ఉత్తరప్రద్యుత్తరము లన్నియు రహస్యముగ నుంచబడును.

ఉచిత సలహా:—భీష్మగర్భ పండిట్ డాక్టర్. ఈ. యన్. గోపాల్ గారి వద్దనుండి పొందుదు.
నాడీపరీక్షణ. ముఖ్యవైద్యాధికారి, డైరెక్టరు. పండిట్ ఈ. శ్రీనివాసాచారి, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

తమిళనాడు ఆయుర్వేదీక్ ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

44, గోవిందప్పనాయక్ పేర్, బొమ్మబాక్సు నెం. 278 మద్రాసు.

దరఖాస్తుపై క్యాబులారులు ఉచితముగ నివ్వబడును: ఏజెంటు గావలయును త్వర

FOR ALL ACUTE & CHRONIC DISEASES

USE
"SIDDHA KALPAMAKARDHWAJA"
(REGISTERED)
The GREATEST
NERVINE TONIC
PRICE
ONE BOT. OF 60 PILLS RS. 10/-
OF THE EAST.

Chorus of
Mu.

Highly Recomm.
and One and All
Food that Builds up

“సిద్ధ కల్ప మకర ధ్వ

ఒక బుడ్డియందు ప్రశస్తమైన
గలదు. ప్రాప్యజేతునందున్న గో.
టానిక్. మొండివ్యాధు లన్నిటికిని
మైన నివారిణి. అనేక కాన్ఫరెన్సు.
వస్తుప్రదర్శనములందు బంగారు పతకములు,
మొదటితరగతి యోగ్యతాపత్రముల ఇవ్వబడి
నవి. మెదడున కెక్కువ పనిగలవారి కిది నిజ
మైన వరప్రసాదము. రక్తమును పరిశుద్ధపరు
చుటయందు అసమానమైనది. పూర్తిగా
నిరాము గలుగుటకు కావలసిన 60 మాత్రలు
గల బుడ్డి 1-కి ధర రు 10 లు మాత్రమే.

(వి. పి. చార్జి ప్రశ్నోకము)

వ్యాధి యెంతటి తీవ్రస్థితియందున్న ను, యాకూబ్ వదలివేసినవాటికి పరిశోధన స్వయముగ వచ్చి యాలోచించినను
లేక ఉత్తమవైద్యుల వ్రాసినను ప్రత్యేకయావధములను వాడవలసినదిగ సలహా నొసంగ కలను.

చిత్రము

సలహా ఉచితము

AS AYURVEDIC PHARMACY LIMIT

[Founded by Dr. N. V. SRIRAMACHARLU.]

Post Box No. 151, Madras.

Logic & Agency Terms, Free on Applio
er:—V. RAGHUPA THI, B.A., B.L.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా వోటర్లకు విజ్ఞాపనము.

ది 9 శెప్టెంబరు 1930 సం॥రం తేదీని జరుగు మదరాసు శాసనసభ ఎన్నికలలో తమ
కాపురస్తులగు రంధి అప్పలస్వామిగారికి దయచేయవలయును.

1. రంధి అప్పలస్వామిగారు జాతీయవాది. కేవలము కులాభిమానికాదు. ప్రజాశక్తి
కుడు. 2. స్థానికస్వపరిపాలనమందు అనుభవశాలి. ఉద్యోగాపేక్షలేనివారు. 3. ఈయ
యడల, అందు ముఖ్యముగా ఖద్దరుయందు గాఢాభిమానము కలదు. 4. రైతుల య
యిబ్బందులు. సామాన్యప్రజల యిబ్బందులు ఈయనకు స్వానభవములు. అట్టియిబ్బ
టకు సర్వదా ప్రయత్నించును. రాజమండ్రి పురపాలకసంఘసభ్యులుగా 12 సంవత్సరము
3 సం॥లు వైస్ చైరమన్ గానున్న ప్రజానురంజకముగా కృషిచేయుచున్నారు. 5. రంధి
యెన్నుకొన్నచో మనజిల్లాయొక్క గౌరవము కాపాడుకొన్న వారమగుదుము. 6. రీశేటిలో మొంటుసమన్య
లో భూమిపన్ను శాశ్వతముగా స్థిరపరచుటకు వలయుకృషిచేయుటకు ఈయన సంకల్పించుకొనియున్నారు.

1. వోటర్లకు ముఖ్యముగా అడ్వోకేటు రాజమండ్రి.
2. వీరభుంట్ల లక్ష్మీనరసింహమూర్తి అడ్వోకేటు ,,
3. గుండపునీడి అబ్దుల్లాచౌదరి, బి. యె. బి. యల్. ,,
4. మరువాడ వెంకటచయ్యం, బి. యె. బి. యల్. ,,
5. దేవత శ్రీరామమూర్తి బి. యె. పీఠు ,,
6. వాళం సుబ్రహ్మణ్యం ప్రాశంయిటరు వర్తకులు ,,
7. బాలనాగు వీరాస్వామి వర్తకులు ,,
8. ఆనెం మల్లయ్య బ్యాంకరు ,,
9. కానూరు గురుమూర్త్యచార్యులు తూర్పు గోదావరిజిల్లా
బోర్డుమెంబరు. అందు ఆర్ యిండియా విశ్వకర్మశిబర్త్ ఫెడ
రేషన్ కె కటరీ రాజమండ్రి.
10. చుక్క అప్పలస్వామిరెడ్డి వైస్ చైరమన్ మ్యాన్సిపల్
కౌన్సిలరు రాజమండ్రి.
11. సప్పా అప్పలస్వామి తూర్పు గోదావరిజిల్లా దేవాలయ
బోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు మ్యాన్సిపల్ కౌన్సిలరు లాండులార్డు
అండ్ మర్చంటు రాజమండ్రి.
12. చోరగుడి వెంకటకృష్ణారావు బి. యె. బి. యల్.
మ్యాన్సిపల్ కౌన్సిలరు రాజమండ్రి.
13. వాసంకెట్టి సింహాద్రి పంచాయితీకోర్టు మెంబరు ,,
14. ముత్తారెడ్డి జానకిరామయ్య ప్రాశంయిటరు అండ్ లాండు
లార్డు పండుపాక.
15. కొవ్వూరి వెంకయ్య లాండులార్డు అండ్ జనరల్ మర్చంటు
పండుపాక.
16. వుల్లి సత్యన్నారాయణమూర్తి గ్రామమునము ఎక్కు
వైస్ ప్రెసిడెంటు రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు అండ్ లాండు
లార్డు జంబూపట్నం.

17. చల్లా సుబ్బారాయుడు ప్రెసిడెంటు లోకల్ టాటాకెటి
పు యూనియన్ అండ్ తాలూకాబోర్డు మెంబరు పెద్దాపురం.
18. ముప్పన పీరాజు లాండులార్డు అండ్ నిల్వ మర్చంటు
పెద్దాపురం.
19. లక్కరాజు సుబ్బారావు అడ్వోకేటు కాకినాడ.
20. కాకుళవరపు శేషగిరిరావు బారిష్టరు కాకినాడ.
21. బమ్మ చిన వెంకట్రాయుడు లాండులార్డు అండ్ మర్చం
టు కాకినాడ.
22. దుర్గరాల సూర్యప్రకాశరావు కెకటరీ తూ॥జిల్లా సంఘం
తూ॥ గోదావరి డిల్టాయిగ్రేడ్ బోర్డు కాకినాడ.
23. దామిశెట్టి సతీరాజు ప్రాశంయిటరు పటలయపేట.
24. యార్లగడ్డ దొరయ్య లాండులార్డు మేడపాడు.
25. పదాల సత్యన్నారాయణరెడ్డి లాండ్ల కొమరిపాలెం.
26. కొవ్వూరి దొరయ్య లాండులార్డు బలద్రపురం.
27. చోడే వీరాస్వామి లాండులార్డు అండ్ మర్చంటు విప్పర
పాడు.
28. రెడ్డి వెంకయ్య లాండులార్డు అండ్ మర్చంటు మండపేట.
29. యిమండి అప్పలస్వామి మ్యాన్సిపల్ కౌన్సిలరు అండ్
మర్చంటు రాజమండ్రి.
30. పాలెపు నారాయణ మ్యూ॥ కౌన్సిలరు రాజమండ్రి.
31. మద్దిపాటి వెంకట్రాసున్న రాజమండ్రి తాలూకా అండ్
జిల్లాబోర్డుమెంబరు లాండులార్డు మిర్రిపాడు.
32. సయ్యపరాజు వెంకటసత్యనారాయణరాజు లాండులార్డు
వెదిరేపరం.
33. శ్రీకృష్ణరాజు సత్యన్నారాయణరాజు లాండ్ల గోదా
వరి.
34. దాట్ల చిన వెంకటపతిరాజు మర్చంటు రాజుపాడు.

నివేదిక ఆంధ్రానువాదము

రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధాన
గోరు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివితీరవలెను.

శైలి సులభము

అద్భుతము మాత్రమే మిగిలియున్నది.

మూలము వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము

నేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు, లోని వ్రాయవలెను.

డబ్బీ 0-6-0 తామర తైలము 12-కి 3-8-0

రాజారాణి గుర్తు గల తామరతైలము క్రిమినాశకము లగు చా మంచి మందులతో
తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. పెక్కిండ్లనుండి యున్న తామర, తీట, ఏనుగొండ,
భి, పొడలు మొదలగువానిని రెండేళ్లంతలో నిర్మూలముచేసి చర్మమును శుభ్రపరచును.
చర్మముపై రాచిన మంట యుండదు. చర్మము నలు వెక్కిరు, పుంజుకడగ

అమృతాంజనం డిపో,

మైసూరు

ఫూ 5 గా 9 వై పి. కో. 124 - (5) క్రింద
రాజద్రోహశేషము మోపబడెను. రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారు
కేసును వాయిదావేసిరి. (ప్రే. పే.)

కలకత్తా పోదాలు

కలకత్తా, ఆగస్టు 28:—హిందూస్థాన్ ఇన్స్ట్రెన్సు కం
పెనీ భవనమును పోలీసులు సోదా చూచిరి. దీని మేనేజరును
కేంద్ర బ్యూరోకింగు విచారణ సంఘపభ్యులును, బెంగాలు వాణి
జ్య మండలి మహాధ్యక్షులునుగల సలీనరంజన్ సర్కార్ గారి
కార్యము గ్రంథములను పరిశీలించిరి. కొన్ని కాగితములు
పట్టుకొనిపోయిరి. కాని ఆరెన్సు లేమియు జరుగలేదు. పీకె
టర్లకు ఆశ్రయమిచ్చినందుల కిసోదా జరిగినదని తలంపబడు
చున్నది. (అ. పే.)

యలమర (కృష్ణా)

యలమర, ఆగస్టు 27:—ఈ గ్రామమున ఖాదీప్ర
వార మతి తీవ్రగతి నున్నదని తెలుపుట కెంతయు సంకెసింప
చున్నాను. యువకరత్న మగు శిరీశ్రుతపు సత్యనారాయణ
చౌదరిగారి ప్రాత్నహమున కొందరు యువకులు ఒక ఖర్చ
రుసంఘము నేర్పాటుచేసి సంఘముద్వారా దూదినీ ఏటల
తెప్పించి స్త్రీపురుషుల కైలరకు రాటపరిశ్రమను గూర్చి
బోధించుచున్నారు. చరఖాసంగతి వివరనే తమ ప్రాణముల
లేవించినవోయిన కాటికి కాళ్ళచాచిన మడుగులుకూడ
ఏ అటకమీదనో ఏ పెంటుపన్ననో యున్న రాటపుదేవిని తీసి
పూజించి రాట్నము వడుకుచు నవనాగరికత కలవాటువడిన
యువతీమణులకు రాట్న పరిశ్రమగూర్చి బోధించుచున్నారు.
ప్రస్తుతికము మా గ్రామమున 100 రాట్నములు తిరుగుచున్నవి.
మూలు బొగుగనే తయారగుచున్నది. ఆమూలము సంఘమువా
రెప్పటికప్పుడు కేయించెదరు. ప్రతిగ్రామమునను ఇదేవిధమున
ఖాదీప్రచార ముండిన స్వరాజ్యమును సత్వరముగనే బహుశ్రేష్ఠ
లము. ఈ గ్రామ ఖాదీసంఘము సాపేించి కొలదికాలకే
ను చేసిన నేన వర్ణనాతీతము. ఈ సంఘమున విక్రయ
ఖద్దరుమొత్తము ఇతరవివరములను మరొక్కప్పుడు పేర్కొ
నును. దేశముచెల్లెడలను ఖాదీప్రచార మింకను అభివృద్ధి
దుగాక యని సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాడను.

గద్దె లింగయ్యచౌదరి.

ఇండియన్ పెనిన్సులర్

ఇన్స్ట్రుమెన్సు కంపెని లిమిటెడ్

9-11, రత్నబజారు రోడ్డు ఛార్జులను,
చెన్నపట్నం.

వై కంపెనీవారి పక్షమున పనిచేయుటకుగాను ఉత్తర
సర్కారు జిల్లాలనుండి మంచి రుసుములపైని డిస్క్రిప్టు ఏజంటు
లేక తాలూకా ఏజంటు వుద్యోగమునకు పలుకుబడి కలిగినట్టి
ఉత్సాహము నగువారినుండి దరఖాస్తులు కోరడమైనది. దర
ఖాస్తుదారుల వయస్సు పదుతై వుద్యోగము గత వ్యావహారి
కానుభవము (సులేఖప్రతి. లిన్నయెడల వాటివహా) తెలియ
పరచునది.

ఏజంటు జీతములు నెల 1 కి రు 50/
రు 200/- వరకు యుండును.

పూర్తి వివరములకు దిగువ విలాసమునకు క్ర
డి. ఏ. శర్మ అండ్ కంపెనీ, మేనేజర్

లేక
టెక్నికల్ ఇన్స్టిట్యూట్, విశా
ఉత్తరసర్కారు జిల్లా

శ్రీరామచంద్రులు

—మమూ ని

వీరినిగు అండా దయింగు శంపెనీ
నీరి

పర ద్రవ్యవిముఖత్వము

గాంధీమహాత్ముని ధర్మవనంగము

అగస్టు 28:- గాంధీమహాత్ముని ధర్మవనంగము ప్రాసంగికముగా మనము దూరముగా ధర్మజ్ఞానము చేసినయెడల నీతిమార్గ విధులన్నియు సత్వమున పరమావధిగా కలిగియున్నది. సత్వమునే ఆశ్రయించియున్నది. సత్వమైన దాని ననుభవించే కేవలము నచ్చు కొనుట మేల కీ విత పరమావధి. ఆహింసా స్వయాపమైన ప్రేమమార్గమే యీ పరమావధి చేరుటకు సాధనము. పరద్రవ్యపరచరముచేయువాడు తనకోటిని ప్రేమించుచున్నాడని చెప్పగలదా? దొంగతనముచేయుచు దయాదాక్షిణ్యములు కలిగియుండుట అసంభవము. అట్టివానికి సత్వస్వరూప మగోచరము. ఇతరులసాత్తును అపహరించుట మాత్రమే దొంగతనము కాదు. తన కన్నకొడుకులు చూడకుండ చాటుచుటకు తండ్రి ఏదైన తినుచుండినయెడల అట్టిదొంగతనం తినుటకు దొంగ తనమేయగును. ఒకనియనుభవ పాండకుండు అతనిసాత్తునకు కొను నప్పుడు అతని కాసంగతి తెలిసినప్పటికి అతడూరకుండినను అట్టి కార్యము దొంగతనమేయగును. ఏదైనయొకవస్తువు లేవారనుగా వదిలియున్నదని భావించి మనము వకపరచరమొప్పుపట్టికొని అది దొంగతనమే యగును.

మనకు ఆపరమరేని ఎన్నువును ఇంకొకనిని అడిగి తీసి కొనుటకు దొంగతనమే. అదికూడ చార్యమే. వాడుకపాటు కును దేహపరమలక్షణము వింపిన ఫలహారములను విక్రమముగా భుజించుటకు పరద్రవ్యపరచరమే యగుచున్నది. సామాన్యముగా మన కేవలార్థమేత కావలయునో మనకే తెలియదు. మనలో చాలమంది తమ వాంఛలను తీవితాపరమలక్షణముచేసి పొచ్చించుకొనుచున్నాడు. అందువల్ల మనము సుఖానందములను దొంగలమునుచున్నాము. కాబట్టి పరద్రవ్య విముఖత్వమును క్రమశః సాధకము చేయువాడు క్రమశః కేవల కీ విత వాంఛలను తగ్గించి వేయగలడు. ప్రపంచములో గల దారిద్ర్యము మాడుచున్నాతిక ముఖ్యము తాళమును కలగుచున్నది.

వై తెప్పిన దొంగతనమునకు ముక్కుపైన యింకొక చార్యము కలదు. ఇది ఆత్మవికాసమునకు వేరుతగునంటిది. ఇతరుల సాత్తును తనకు కావలెనని మనస్సులో ఆశించుటకు దొంగతనమేయగును. ఇది దొంగబుద్ధి. దురాశ. ఏదైన రమ్యమైన శ్రమచేసినప్పుడు అది తనకుకావలెనని కోరుట కూడదు.

కేరాశ. ఆపవాసముచేయువాడు చిత్రచలనమును గలిగి బిల్లుముల వాంఛించుటవల్ల ఆపవాసప్రతిఫలము సాధ్యము అయ్యేగాక నిషిద్ధవస్తువు నాసింపుటవల్ల దొంగబుద్ధి గల దొంగ దాసువున్నాడు. ఆపవాసదినమున బుద్ధిచాంచల్యము వల్ల ఆపరచరములను ఆలోచించుచు మరునాటి నంటకములను గూర్చి యూహించు చుండుటకు దొంగబుద్ధియే యగును. పరద్రవ్య సంక్రమణ కాంక్షారాహిత్యమును సాధకము చేయ గల్గువాడు భవిష్యత్తునుగూర్చి విరులుపడదు. కేవల జరుగుచు టు ఎట్లు అను దిగుటవల్లనే ప్రపంచములో చార్యము జరుగు చున్నది.

ఇతరుల భావరచనలను తనవేయని ప్రకటించుకొనుట, గ్రంథచార్యముకూడ అపరాధమే. కాబట్టి చార్యరాహిత్య ప్రత మవలంబించువాడు బహువిధముడై బాగుకాదు వివేచన వాదకుడై నిరాదంబుడై వర్తించవలెను.

ఇనామ! ఇనామ!! ఇనామ!!!

నెల రోజులు మాత్రమే

కంపులు చెక్కిన "లీవరు" రిప్టు గడియారము

తెలంగాణ ఇనామతో ధర్మరే-15-0. తలాలాచార్తి ప్రత్యేకము

"లీవరు" కాదని రుజువు పరచు వారలకు రు 50 ఇనామ ఇవ్వబడును. స్త్రీలు పురుషులు మహిళాధిపతులను ధరించ తగిన గొప్ప భూమి చే ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడి గలవు. తయారు పోగొట్టుకొనవచ్చు. ంచెని, పాము, కొడు, మద్రాసు.

లీలా ఫోటో లికలు దంపతుల యొక్క ఆల్బమ్ 1 కి నెల రు 5. పోస్టల్, వేమరీ, మద్రాసు

రామపూరు సంస్థానాధీశ్వరుని యభిషేకము

సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరు ఖరీటుమునోనంగుట ప్రజలకు వరదానములు

రామపూరు, ఆగస్టు 27:- సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరుగ సర్ మాల్కమ్ హెయిలిగారు రామపూరు నవాబుయొక్క రాజ్యాభిషేక సందర్భమున ఈనెల 25 తారీఖున ఖరీటుమునిచ్చి బహుళాకరించిరి. రామపూరు సంస్థానాధీశ్వరుడు చేసిన నడరాజు కుమారి పి యను ల లోను కారతీయలలోను ముఖ్యులగు మహారాయలనేకులు వచ్చి యుండిరి. సంయుక్త రాష్ట్రాధీశ్వరులలో చాలమందియు నవాబుగారి స్నేహితులు చాలమందియు సభ నలంకరించిరి.

ప్రజలకు వరములు

రాజ్యాభిషేకాత్మకమైన తరువాత ప్రజలకు వరములు ప్రకాశింపబడినది. ప్రజలు బాకీయున్న 12 లక్షల రూపాయలను ముదరా యివ్వబడినది. నీటిపారుదలకును, మారుమూల ప్రాంతముల కొత్తపాకార్యములు చేయబడినది.

మాల్కమ్ హెయిలిగారు

నవాబుగారికి "ఖరీటుము" ప్రకాశించుచు సర్ మాల్కమ్ హెయిలిగారు రాజప్రతినిధియొక్కయు, తనయొక్కయు సందేశమును తెలిపెను. తూర్పు రామపూరు నవాబుగారు చాల గొప్పవాడనియు, భాషాభిమాని యనియు చిత్రకళాభిమానియనియు, బాగుగ చదువుకొనినవారనియు మాల్కమ్ హెయిలిగా రనిరి. రామపూరు సంస్థానము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారియెడల రాజభక్తి కలిగియున్నదని ఆయన యనెను.

సంస్థానముల యభివృద్ధి

తూర్పుమునకును యిప్పటికిని భేద మాలోచించినచో బ్రిటిషుఇండియాలో ప్రజలయొడ ప్రభుత్వమువారిని ప్రభుత్వముయొడ ప్రజలకును వచ్చిన మార్పులను నవాబుగారు గమనించియు యుండుననియు ఈ మాన్యుల సంస్థానాధీశ్వరులకును వారి ప్రజలకునుగల సంబంధములను నిర్ణయించగలమనియు హెయిలిగారునిరి.

బ్రిటిషు ఇండియాలో ప్రజాప్రభుత్వము యేర్పడుచుండుటవలన సంస్థానములలో నిరంతర ప్రభుత్వముగూడ చేరింపబడునని వారనిరి. పాశ్చాత్య ప్రజాప్రభుత్వము భారతదేశమునకు వై పర్వకము, బ్రిటిషు ఇండియాకు కొత్తయో, లేక కేవలము పాశ్చాత్య విద్యాభ్యాస మొనరించినవారు అంగరేఖ ప్రభుత్వమునంటి ప్రభుత్వమును స్థాపించుచు మున్నారా యను విషయము యిక్కుమారు తెలియవలసిన విషయమని హెయిలిగా రనిరి. ఏది యెట్లయినను యిక్కుమారు సంస్థానముల పరిపాలనలో అభివృద్ధి కావలెనని ప్రజల కోరుట మాత్రము సత్యము. ఇట్లు నుట వలన సమయానుకూలముగా సంస్థానాధీశ్వరులు తమ సంస్థానములలో అభివృద్ధి కలుగజేయుట లేదని యర్థము కాదు. ప్రజలకు సంక్షృతి కుఖము గలగజేయుటవలన సంస్థానముల భావినితి యేర్పడును. సంస్థానాధీశ్వరుల యెడల తమ తమ ప్రజలు చాల విషయవిధేయతలు గలిగియున్నారు. రాజభగవంతుడే యని వారు తలచుచున్నారు. మన ప్రజల కోర్కెల ననుసరించి సంస్థానాధీశ్వరులు పనిచేసినచో ఈ భయభక్తులు చాలకాల ముండవలసిన హెయిలిగారు చెప్పిరి.

నవాబు ప్రత్యుత్తరము

నవాబుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు తన తలపై మోపబడిన బాధ్యతలను తాను బాగుగా గ్రహించుచున్నానని చెప్పెను. తాను రాజ్యాంగమును మార్పులు కిదివరకే ప్రయత్నములు చేసినవియు తనమంత్రులసహాయములను అవి సఫలముననియు ఆయన తలచెను. ఇక్కుమారు ఈ సంస్థానమున తాను ప్రవేశ జెట్టుదలచిన సంస్కరణలను గూర్చి వివరించి నవాబుగారు విరమించిరి. (ఆ. ప్రా.)

అనందబోధిని: చిత్రపటములలో వెలవకు చిత్రకళాపత్రక ఇందు కథలు, పద్యములు, సౌందర్య కళా రహస్యములు, హాస్యము, వాంఛము, కళల ప్రపంచవార్తలు మున్నగునన్నియు ప్రకటించబడును. ఈ మాసపత్రక ఆగస్టు, మార్చి మధ్యలు మాటగట్టునటు లుండెను. మాసపత్రకము వ్రాయుడు. సం. చందా రు. 1 మాత్రమే. అనందబోధిని కార్యాలయము, పూర్వాపనం. 157, మదరాసు.

స్త్రీ పురుషుడుగా మారుట

20 ఏండ్ల యువతి అంతరభావముచేతగా

కేంద్రబికిల్స్ చేయబడిన, వెంటనే పురుషుడయ్యెను మాన్యుల, ఆగస్టు 22:- నగరీకాలాకాలోని నెల్సు ముద్రుడు గ్రామముందు ఒక గొల్లవాని కన ప్రభుభార్య వల్ల నొక కుమార్తె కలిగెను. ఆ బిల్లున 20 ఏండ్ల ప్రాయమునకును తండ్రి పెంచి పెద్దదానిగా చేసెను. ప్రక్కగ్రామ వాని యొకని కిచ్చి పెండ్లి చేసెను. పెండ్లిచేయకముందే పిల్ల మారుకమ్మయి పెండ్లి కుమారుని కోరెప్పించెను. కాని పెండ్లికుమారు డందు కష్టపడియే పెండ్లాడెను. 10 మాసములు భర్తతో కాపురముచేసెను. ఇంతలో భరింపరాని నొప్పియొకటి యాపెనుపుట్టెను. అందువల్ల పుట్టినంటికి పంపబడినది. ఎన్నియంగలిచినను కుదురలేదు. అక్కడ నొకమంత్రివానికి ఆమెను చూపించిరి. పురుషప్రకృతియే యున్నదని మంత్రవాని పరీక్షచేసి చెప్పెను. దాక్షరకుడ అలాగే అభిప్రాయపడినది. వెంటనే నగరీకాలాకాలోని ఆమెను తీసికొనివెళ్లి అచట పెద్దదానియొక కేంద్రముచేయించిరి. వెంటనే ఆయుషి యవనకడయొక్క పాత్రికడుపుక్కింద కొక చర్మము దుర్భాసమునలె పెరియుండుటవల్ల పురుషుడగుట కప్పిలేయబడి ఆ చర్మమునకు ఏడతలు ఏర్పడి సందు తేర్చుటవల్ల స్త్రీ యిమ్మ మువలె నుండుననియు వైద్యులు అభిప్రాయపడిరి.

కేంద్రబికిల్స్ స్త్రీ పురుషుడగుట యిదివర కన్న దును జరియుండలేదని జనులు విశ్వాసముగా చెప్పుకొనుచు న్నారు. ఈతనికి తల్లిలోనే పెండ్లి కావచ్చునని. (హిందూ పత్రిక)

ఆంగ్ల కళాశాలా విద్యార్థిసంఘము

మహారాజాకాలేజీ, విజయనగరము

వై సంఘపు యాజమాన్యమున 25-8-80 సోమవారన 3 గంటల క్రియక స్త్రీ నెవ్వరకారి యాధిపత్యమున విద్యార్థుల సమావేశమైరి. క్రియక ఎం. రాజగోపాలరావుగారు "వ్యవహారము హిందూభాషియతకు విషయమా?" యను విషయము తమ ప్రారంభోపన్యాసము నొసంగిరి. తదుపరి క్రియకు: ముగల వరసించాకాస్త్రి, వై. రామమూర్తి, రామచంద్రరాజగంటి శిష్యునారాయణ, చి. పూర్ణయ్య, గోపాలకృష్ణ, వై సత్యనారాయణప్రభృతులు విషయమును జక్కగ చర్చించిరి "క్రమముగ వర్త భేదమును తొలగించి జాతీయాభివృద్ధికి యత్నము పాటుపడవలయును" అను తీర్మాన మేకక్రమముగా వంకరింపబడినది. కీర్తికేసులగు ఏమూరి పెంటాయయ్యు డి. డో "రసాయనశాస్త్రపండితులు" గారి యాత్మక సత్యమును కాంక్షమును బ్రసాదించు గాతముని తీర్మానింపబడినది. తునకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

సారస్వతని చెడుగుడు

వేటపాలెము, ఆగస్టు 21:-

తనికేతనముయొక్క యాజమాన్యమున కూరు క్రిరాములు శ్రేష్ఠిగారి వ్యాపకార్థము కుడు పోటీఅటలు 1980 సంవత్సరము నెవ్రెంబ. జరుపబడును. గెలుపొందిన ముతావారికి క్రియ: లక్ష్మీవరసించావాసుగారిచే నొసంగబడిన రు 75/- నుండరమును వెండిగిన్నె నియ్యబడును. ఆంధ్రరాష్ట్ర అన్నిరకముల మధ్యను, ఉన్నతపాఠశాలల విద్యార్థుల చేయవచ్చును. దరఖాస్తులు రు. 5/- రుసుముతోనై, పదున కండుగురు అటదార్లు కేర్వోను 2 10-9-80 తేదినగాని, ఆ తరువాత పరిగాని కార్యాలయము చేరవలెను. ఏమీట అటరు: టలో గెలుపొందు ముతావారికి తొమ్మిది రకతపత్రము లొస గబడును. అటనియమముల దెంపు పాత్రములు విక్రయమున నిర్ధముగ నున్నవి.

డా. వెం. శ్రేష్ఠి, ప్రతిష్ఠాపకాధ్యక్షుడు, ధర్మరే.

ప్రశ్న: కవిక ప్రాస గురించిన క్లష్టులకు ఇదలు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. వై ప్రతికష్టకు రు. 0-4-0. క్లష్టు వ్రాయు కాంక్షను తెలుపవలెను. డి. డి. 0-4-0 అగును. గాంధీ బోధినినియందు, తిరుత్తన, 8.0